

PREIĻU GALVENĀ BIBLIOTĒKA

DARBA PĀRSKATS PAR 2018.GADU

SATURS

PĀRSKATA PERIODA KOPSAVILKUMS	4
1. VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS RAKSTUROJUMS	6
1.1. Īss situācijas apraksts	6
1.2. Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā	7
1.3. Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas stratēģijā (attīstības plānā) definētajiem virzieniem un uzdevumiem	7
1.4. Bibliotēkas akreditācija	8
2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS	9
3. BIBLIOTĒKAS MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS	10
3.1. Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi	10
3.2. Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām	10
3.3. Jaunu ēku būvniecība	10
3.4. Iekārtas, aprīkojums	10
3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā	12
4. PERSONĀLS	13
4.1. Personāla raksturojums	13
4.2. Apbalvojumi un pateicības	13
4.3. Finansējums personāla attīstībai	13
4.4. Problēmas un to risinājumi personāla jomā	13
5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA	15
5.1. Galvenie rādītāji	15
5.2. Pakalpojumu attīstība	17
5.3. Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti	22
5.4. Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums	22
5.5. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām	23
5.6. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām	23
5.7. Uzziņu un informācijas darbs	23
5.8. Bibliotēkas izglītojošā darbība	25
5.9. Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem	25
5.10. Elektroniskais katalogs kā pakalpojums	25
5.11. Digitalizācija	26
5.12. Iekšzemes un starptautiskais SBA	26
5.13. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā	27
6. KRĀJUMS	28
6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija	28
6.2. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums	28
6.3. Rekatalogizācija	29
6.4. Krājuma pārbaude (inventarizācija)	29
6.5. Krājuma rādītāji	29
6.6. Datubāzes	30
6.7. Krājuma un datubāzu popularizēšana	31
6.8. Darbs ar parādniekiem	32
6.9. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības	32
7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM	33
7.1. Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji	33

7.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija	34
7.3. BLN krājuma veidošana un papildināšana	35
7.4. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām	36
7.5. Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes	39
7.6. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums	40
7.7. Darbinieku tālākizglītības vērtējums specializācijā	40
7.8. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi	40
8. NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS	42
8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes ..	42
8.2. Novadpētniecības krājums	42
8.3. Novadpētniecības darba popularizēšana	45
8.4. Sadarbība novadpētniecības jomā	47
8.5. Jauninājumi novadpētniecības darbā	48
8.6. Novadpētniecības darba problēmas, to risinājumi un nākotnes prognozes	48
8.7. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības	48
9. PROJEKTI	49
9.1. Tabula "Projektu apkopojums"	49
9.2. Projektu apraksts	50
9.2. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem	50
10. PUBLICITĀTE	51
10.1. Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem	51
10.2. Bibliotēkas informācija tīmeklī	52
10.3. Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi	52
10.4. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi	53
11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS	54
11.1. Darbs ar pašvaldību un kopdarbība ar pašvaldības institūcijām	54
11.2. Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes	54
11.3. Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība	55
11.4. Bibliotēku aizstāvības, bibliotēku interešu pārstāvniecības darbs	55
12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS	56
12.1. Situācijas apraksts, kopaina pārskata periodā	56
12.2. Reģiona galvenās bibliotēkas veiktie metodiskie pasākumi un konsultācijas, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi	57
12.3. Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām	62
12.4. Sadarbība ar citām iestādēm	62
12.5. Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības	62
PIELIKUMI	64
Bibliotēkas organizatoriskā struktūras shēma	65
Bibliotēkas apmeklētāju statistikas grafiskais attēlojums	66
Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi	69

PĀRSKATA PERIODA KOPSAVILKUMS

Preiļu Galvenās bibliotēkas darba prioritātes

Uz ģimenēm orientēta, brīvpieejama, demokrātiska bibliotēka, kas:

- nodrošina brīvu plašas informācijas pieejamību;
- sekmē mūžizglītības iespējas un kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanu un popularizēšanu;
- iesaistās daudzveidīgās lasīšanas programmās;
- piedāvā plašu kultūras pasākumu klāstu, kļūstot par nozīmīgu vietējās sabiedrības izglītības, kultūras un atpūtas centru.

Jauni pakalpojumi

- Sadarbojoties ar Preiļu Vēstures un lietišķās mākslas muzeju un Tūrisma informācijas centru, Preiļu Galvenā bibliotēka pirmo reizi piedalījās “Muzeju nakts 2018” aktivitātēs, piedāvājot interesantu programmu ikvienam apmeklētājam. Latvijas simtgades reizē Muzeju nakts tēma bija „Šūpulis”. Katras tautas un nācijas pastāvēšanu nodrošina šūpulis. Valsts dibināšanas un pastāvēšanas jēga rodama rūpēs par ģimenes, dzimtas un tautas šūpuli. Muzeju naktī tika godināti šūpuļu darinātāji, sargātāji un šūpotāji. Preiļu Vēstures un lietišķās mākslas muzeja rīkotā Muzeju nakts pasākuma „Šūpuļi un šūpulīši” mērķis bija novada un pilsētas vēstures, izcilu dzimtu un personību ieguldījuma Latvijas valsts veidošanā un attīstībā izzināšana ceļojumā pa kartē iezīmētām šūpuļu un šūpulīšu vietām. No plkst. 19.00 līdz plkst. 24.00 bibliotēka piedāvāja daudzveidīgas aktivitātes lieliem un maziem — radošās darbnīcas, smilšu galdus un ēnu teātri bērniem, latviešu multfilmas, šūpuļdziesmu mācīšanos un dziedāšanu, stafeti „Preiļu Galvenās bibliotēkas nakts misija”, atjautības uzdevumus, zīlēšanu ar grāmatu, karaoki, novadpētniecības materiālu izstādi „Viņiem Preiļos ir šūpulis kārts”, senu šūpulīšu izstādi un aicināja uz pasākumu „Ko liksim pūriņā?”. Aktivitātes notika visos bibliotēkas stāvos un foajē. Bibliotēka tika izgaismota, radot īpašu atmosfēru. Pasākumu apmeklēja necerēti liels skaits interesentu. Tās bija ģimenes ar bērniem, jaunieši, vecāka gadagājuma cilvēki, gan mūsu lasītāji, gan tie, kas ikdienā iet bibliotēkai garām. Lai gan pasākuma organizēšana prasīja ne mazums pūļu, bija gandarījuma sajūta par padarīto un mudinājums bibliotēkas pakalpojumu klāstā arī turpmāk iekļaut līdzīgus pasākumus.
- Tika paplašināts pašu izgatavoto spēļu klāsts, kas tiek izmantotas dažādos pasākumos un tikšanās reizēs. Populārākās ir pasaku kārtis, spēle par A. Sakses „Pasakām par ziediem”, divu līmeņu spēle „Zilbīte pa zilbītei”. No budžeta gada laikā iepirkta spēles 250 EUR vērtībā.

Nozīmīgi/jauni projekti

- Veiksmīgs bija biedrības „Mēs bibliotēkai” iniciētais projekts „Spēles saliedē ģimeni, draugus un domubiedrus”, kas ieguva nodibinājuma “Viduslatgales pārnovadu fonds” atbalstu. Projekta rezultātā tapa četras āra spēles un trīs lielformāta spēles, kas izmantojamas gan telpās, gan dabā.

- Interreg V-A Latvijas — Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014.—2020. gadam projekts Nr. LLI-089 „Ģimenes digitālo aktivitāšu centru tīkla izveide, dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē“ (*Network-DigiHubs*) tika atbalstīts 2017. gadā, bet tā realizācija noslēdzas 2019. gada 30. aprīlī. 2018. gada nogalē tika iekārtots Ģimenes digitālo aktivitāšu centrs un daudzas no iepirktajām tehnoloģijām jau darbojas testa režīmā. Oficiālā ģimenes digitālo aktivitāšu centra atklāšana plānota 2019. gada 26. martā, tāpēc plašāk par šo projektu, aktivitātēm un ieguvumiem bibliotēkas attīstībā rakstīsim atskaitē par 2019. gadu.

Problēmas, to risinājumi

- Nedaudz aizkavējusies Preiļu Galvenās bibliotēkas tīmekļa vietnes modernizācija, taču 2019. gada pirmajā pusē plānots to realizēt.
- Pašvaldības ierobežotais finansējums datortehnikas u. c. tehnisko iekārtu atjaunošanai, bibliotēkas telpu/zonu pilnveidošanai ir nepietiekošs. Risinot šo problēmu, bibliotēka iesaistās projektos, lai iegūtu papildus finansējumu materiāltehniskā nodrošinājuma uzlabošanai.
- Ar 2018. gada 25. maiju Eiropas Savienībā ir jāievēro 2016. gada 27. aprīlī pieņemtā Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti. Vēl joprojām nākas saskarties ar jautājumiem, kas jārisina šajā jomā (lietvedības dokumentu aprite, noteikumi, instruktažas, nolikumu maiņa, u. c.).
- Digitalizēto resursu publisko pieejamību stingri reglamentē autortiesību ierobežojumi. Tāpēc tiek slēgti vienošanās līgumi ar preses izdevējiem par katru konkrētu rakstu, un tas viennozīmīgi ir laikietilpīgs process. Taču tā nav būtiskākā problēma. Sadarbību autortiesību saskaņošanā apgrūtina dažu izdevniecību attieksme: tā nav noraidoša, bet ignorējoša; pat uz atkārtoti izteiktiem lūgumiem atbilde netiek saņemta.
- Bibliotēkas darbība būtu biežāk jāatspoguļo preses relīzēs par bibliotēkas aktivitātēm un pakalpojumiem.
- Ar nožēlu jāsecina, ka bērni nevēlēšanos lasīt bieži vien izprovocē vecāki ar aplamu pieeju lasīšanas procesam, tāpēc nākotnē būtu jātiekas ar vecākiem skolu vai klašu vecāku sapulcēs, lai izglītotu viņus lasītprasmes jautājumos.
- Arvien pieaug bibliotekāru darba apjoms un intensitāte, kas atņem laiku tiešajam darbam ar lasītājiem.

1. VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS RAKSTUROJUMS

1.1. Īss situācijas apraksts

Pārskata perioda prioritātes:

- novadpētniecības digitālo kolekciju veidošana un pilnveidošana;
- esošo pakalpojumu pilnveidošana un jaunu bibliotēkas pakalpojumu piedāvāšana iedzīvotājiem;
- dalība vietējos un starpvalstu projektos;
- lasīšanas veicināšanas pasākumu organizēšana;
- kultūras un izklaides pasākumu organizēšana;
- bibliotekāro darbinieku profesionālās pilnveidošanas veicināšana;
- bibliotēkas materiāli tehniskā stāvokļa uzlabošana;

Bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums

Preiļu Galvenā bibliotēka (turpmāk tekstā — Preiļu GB) ir Preiļu novada domes kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kura veic kultūras mantojuma — iespaiddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

Preiļu GB mērķis — ģimenes orientēta brīvpieejama, demokrātiska bibliotēka, kas:

- nodrošina brīvu plašas informācijas pieejamību,
- sekmē mūžizglītības iespējas un kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanu un popularizēšanu;
- iesaistās daudzveidīgās lasīšanas programmās,
- piedāvā plašu kultūras pasākumu klāstu, kļūstot par vietējās sabiedrības nozīmīgu izglītības, kultūras un atpūtas centru.

Preiļu GB ir novada un reģiona lielākā bibliotēka, atrodas Preiļu pilsētas centrā. Pēc Pilsnības un migrācijas lietu pārvaldes (PLMP) datiem uz 2019. gada 1. janvāri Preiļu reģionā ir deklarēti **20 319** iedzīvotāji, no tiem **9856** Preiļu novadā (no tiem Preiļu pilsētā **6817**), **3470** Aglonas novadā, **5055** Riebiņu novadā un **1938** Vārkavas novadā. Pārskata periodā iedzīvotāju skaits Preiļu reģionā samazinājies par 526 personām.

Bibliotēka ir Preiļu novada domes izveidota iestāde, kas veic arī reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas Aglonas novada, Preiļu novada, Riebiņu novada un Vārkavas novada pašvaldību 24 bibliotēkām, kura, pamatojoties uz Preiļu novada domes un Aglonas novada domes, Riebiņu novada domes un Vārkavas novada domes savstarpējo vienošanos, koordinē novadu pašvaldību publisko bibliotēku darbu, sniedz metodisko un konsultatīvo palīdzību. Reģiona bibliotēkas funkciju veikšana tiek finansēta no Aglonas novada domes, Preiļu novada domes, Riebiņu novada domes un Vārkavas novada domes līdzekļiem.

Bibliotēka metodisko un konsultatīvo palīdzību sniedz arī Preiļu reģiona 17 izglītības iestāžu bibliotēku vadītājiem un darbiniekiem.

Informācija par padotībā esošajām iestādēm

Bibliotēkas struktūra tiek noteikta, lai nodrošinātu vienotu bibliotēku informācijas tīklu novada administratīvās teritorijas robežās un pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem novada teritoriālās vienībās, pamatojoties uz bibliotēku vienoto fondu, bibliogrāfisko aparātu un vienotu iespaiddarbu un citu dokumentu apstrādi. Bibliotēkas struktūrvienībā ietilpst sešas Preiļu novada publiskās bibliotēkas:

- Aizkalnes pagasta bibliotēka,
- Līču pagasta bibliotēka,
- Pelēču pagasta bibliotēka,
- Pelēču pagasta Ārdavas bibliotēka,
- Saunas pagasta bibliotēka,
- Saunas pagasta Smelteru bibliotēka.

Preiļu GB struktūrā iekļautās bibliotēkas ir patstāvīgas struktūrvienības, kas darbojas saskaņā ar bibliotēkas vadītāja apstiprinātu Nolikumu, to darbu nodrošina un vada struktūrvienības vadītājs. Skatīt pielikumu Nr.1. ([Bibliotēkas organizatoriskā struktūras shēma](#)).

1.2. Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā

Pārskata periodā nav veiktas izmaiņas bibliotēkas darbībā.

1.3. Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas stratēģijā (attīstības plānā) definētajiem virzieniem un uzdevumiem

Novadpētniecības darbs:

- tika strādāts pie novadpētniecības materiālu apkopošanas, turpināts darbs pie novadpētniecības dokumentu vākšanas, sistematizēšanas, kā arī elektroniskās datubāzes un novadnieku enciklopēdijas papildināšanas;
- pārskata periodā tika meklēti risinājumi digitālo kolekciju publiskošanas iespējai un, saskaņojot autortiesības, 2018. gadā tika publicētas vēl divas digitālās kolekcijas.

Informācijpratība un mūžizglītība:

- tika strādāts pie tā, lai sabiedrībā veicinātu interesi par grāmatām. Tika organizēti lasītveicināšanas un informācijpratības uzlabošanas pasākumi gan bērniem un jauniešiem, gan pieaugušajiem.

Informācijas resursus popularizējošie pasākumi (izstādes, tikšanās, lekcijas, tematiskie pasākumi u.tml.):

- pārskata periodā tika piedāvāti dažādi izglītojoši un tematiski pasākumi dažādām interesēm un gaumēm, kā arī piedāvātas kvalitatīvas un saturīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas dažāda vecuma cilvēkiem. Īpaša uzmanība tika pievērsta visai ģimenei paredzētām aktivitātēm, labiekārtots ģimenes digitālo aktivitāšu centrs.

Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas:

- 2018. gadā tika pilnveidots klientu apkalpošanas serviss, ieviešot un attīstot jaunus pakalpojumus, izmantojot jaunākās paaudzes tehnoloģiju sasniegumus. Ģimenes digitālo aktivitāšu centram projekta ietvaros tika izremontētas divas telpas, iegādātas mēbeles: 40 krēsli, 20 galdi, sešas izstāžu vitrīnas un iegādāts tehniskais aprīkojums — 15 portatīvie datori, divi televizori, velosipēds, *kinect* virtuālās realitātes brilles, seši *LEGO Mindstorms* konstruktori.

Personāls. Metodiskais un konsultatīvais darbs:

- darbiniekiem tika nodrošināta iespēja apmeklēt kvalifikācijas paaugstināšanas kursus un seminārus;
- Preiļu GB organizēja kvalifikācijas paaugstināšanas seminārus saviem darbiniekiem un pagastu bibliotekāriem.

1.4. Bibliotēkas akreditācija

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

Preiļu GB ir Preiļu novada domes pašvaldības iestāde, tāpēc bibliotēkas pamatbudžetu veido domes piešķirtais finansējums.

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2016	2017	2018
KOPĀ (EUR):	237 326	237 358	288 672
Pašvaldības finansējums	228 083	229 196	237 590
Citi ieņēmumi:	9243	8162	51 082
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	1109	1228	1132
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>	0	0	0
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>	1400	400	2035
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>	6734	6534	47 915

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2016	2017	2018
Izdevumi kopā (EUR)	237 326	237 358	288 672
<i>t.sk. darbinieku atalgojums (bruto)</i>	138 433	142 754	136 287
<i>t.sk. krājuma komplektēšana</i>	10 674	11 188	11 724
<i>t.sk. pārējie izdevumi</i>	88 219	83 355	140 661

Finansiālais nodrošinājums 2018. gadā atbilda bibliotēkas pamatuzdevumu un pamatfunkciju nodrošināšanai un veikšanai.

Reģiona bibliotēkas funkciju veikšana tika finansēta no Aglonas, Riebiņu un Vārkavas novada domes līdzekļiem, kopā sastādot 4360 EUR. Šis finansējums ļauj nodrošināt pamatpakalpojumu veikšanu novadu bibliotēkās.

Pārskata periodā pašvaldības piešķirtais finansējums ir lielāks. Piešķirtais finansējums paaugstināts lielākoties, reaģējot uz kopējām izmaiņām valstī (nodokļu politika, energoresursi u.tml.), kā arī balstoties uz nepieciešamību remontēt un labiekārtot divas bibliotēkas telpas pārrobežu projekta realizācijas vajadzībām. Pārskata periodā atalgojums tika nedaudz paaugstināts visiem darbiniekiem, taču kopējās darbinieku atalgojums bruto izmaksas ir samazinājušās tādēļ, ka tehniskajiem darbiniekiem (apkopējām un sētniecei) tika nedaudz samazinātas slodzes (no pilnas slodzes uz 0,9 slodzi) un pārskata periodā bija vairāk darbinieku slimošanas gadījumu, nekā citos pārskata periodos. Bibliotēkas attīstību un izmaiņas bibliotēkas pakalpojumu piedāvājumā pārskata periodā ietekmēja galvenokārt Interreg V-A Latvijas–Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014.–2020. gadam projekta Nr. LLI-089 „Ģimenes digitālo aktivitāšu centru tīkla izveide, dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē“ (*Network-DigiHubs*) realizācija.

Lai nodrošinātu kvalitatīvāku, interesantāku pakalpojumu piedāvājumu bibliotēkā, tiek piesaistīti papildus līdzekļi, piedaloties gan vietējos, gan pārrobežu projektos. Par projektu finansējumu skatīt: [9. PROJEKTI](#).

3. BIBLIOTĒKAS MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

3.1. Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

Bibliotēka atrodas pašvaldībai piederošā 2006. gadā renovētā ēkā (ēka būvēta 1979. gadā). Bibliotēkas kopējā platība — 1999 m², no kuriem bibliotēkas lietotāju apkalpošanai ir atvēlēti 1374 m², kuros izvietotas 90 lasītāju darba vietas. Bibliotēkas 1. stāvā izvietotā krātuve aizņem 40 m², bet pārējās tehniskās telpas — 585 m². Telpu tehniskais stāvoklis labs. Iestādē darbojas lifts, līdz ar to bibliotēkas pakalpojumi pieejami ikvienam, t.sk. cilvēkiem ar kustību traucējumiem, māmiņām ar bērniem ratiņos.

Pārskata periodā rekonstrukcijas darbi un lielāki remontdarbi bibliotēkā netika veikti, bet divās telpās tika veikts kosmētiskais remonts.

3.2. Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām

2018. gadā bibliotēkā telpu paplašināšana vai bibliotēkas pārvietošana uz citām telpām netika veikta, jo pēc 2006. gadā veiktajiem apjomīgajiem renovācijas darbiem, tas nav nepieciešams.

3.3. Jaunu ēku būvniecība

2018. gadā jaunu ēku būvniecība netika veikta, jo pēc 2006. gadā veiktajiem apjomīgajiem renovācijas darbiem tas nav nepieciešams.

3.4. Iekārtas, aprīkojums

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	16	57	Darbiniekiem — labs; Apmeklētājiem — apmierinošs	Darbiniekiem datori nomainīti laika periodā no 2014. līdz 2016. gadam. Apmeklētājiem 2016. gadā ir nomainīti daži datori, taču pamatā ir 2006.–2008. gada projekta datori. 2018. gada beigās, projekta ietvaros, tika iegādāti

				15 portatīvie datori (nomainīti stacionārās mācību klases datori)
Multifunkcionālās iekārtas	2	3	labs	3 melnbaltās multifunkcionālās iekārtas (2006. gada, bet strādā ļoti labi) un divas krāsainās multifunkcionālās iekārtas (2013. un 2017. gads)
Printeri	2	-	apmierinošs	2018. gadā iegādāts melnbaltais printeris vadītājas kabinetam lietvedības dokumentu kārtošanai.
Skeneri	1	1	apmierinošs	
Citas iekārtas:				
Specializētā datortehnika cilvēkiem ar redzes traucējumiem	-	1	apmierinošs	
E-grāmatu lasītāji	-	2	labs	2015. gads
Planšetdatori	-	4	apmierinošs	2015. gads
Interaktīvā tāfele		1	apmierinošs	2018. gadā nopirkts jauns projektor interaktīvajai tāfeli
Grāmatu drošības sistēma		1	labs	
Kases aparāts	1	-	teicams	Iegādāts 2016. gadā
Laminēšanas iekārta		1	labs	
Brošēšanas iekārta		1	labs	

Bibliotēkā ir vidēji laba tehnoloģiskā bāze. Datori lasītājiem tuvāko gadu laikā ir jāatjauno, jo to veiktspēja un piedāvātās iespējas neatbilst mūsdienu prasībām. 2019. gadā plānots nomainīt sešus lasītāju datorus.

Kopš 2007. gada bibliotēkā darbojas Reģionālais mācību centrs, kurš aprīkots ar stacionāro un mobilo datorklasi. Abas no tām aprīkotas ar 12 lietotājiem paredzētiem datoriem, vienu datoru pasniedzējam, vienu servera datoru un vienu multifunkcionālo iekārtu. Stacionārā datorklase aprīkota ar interaktīvo tāfeli. Jāatzīmē, ka mācību centra datori ir ļoti novecojuši un neatbilst kvalitatīva apmācību procesa tehniskajām prasībām. Pārrobežu projekta ietvaros 2018. gadā tika iegādāti jauni portatīvie stacionārās klases datori.

2018. gadā tika iegādāts printeris bibliotēkas vadītājam lietvedības dokumentu izdrukai un nedaudz uzlabota materiāli tehniskā bāze: Interreg V-A Latvijas–Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014.–2020. gadam projekta Nr. LLI-089 „Ģimenes digitālo aktivitāšu centru tīkla izveide, dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē“ (*Network-DigiHubs*) ietvaros tika izremontētas divas telpas, iegādātas mēbeles: 40 krēsli, 20 galdi, sešas izstāžu vitrīnas un tehniskais aprīkojums — 15 portatīvie datori, divi televizori, velosipēds, *kinect* virtuālās realitātes brilles, seši LEGO *Mindstorms* konstruktori.

Nākotnes ieceres:

- IKT modernizācija;
- Preiļu GB tīmekļa vietnes modernizācija;
- Preiļu GB būtu nepieciešams izveidot atsevišķu telpu/zonu jauniešiem, aprīkojot to ar atbilstošām mēbelēm;
- Preiļu GB regulāra apkārtnes labiekārtošana, pilnveidošana un uzturēšana.

3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Pašvaldības ierobežotais finansējums datortehnikas u. c. tehnisko iekārtu atjaunošanai, bibliotēkas telpu/zonu pilnveidošanai ir nepietiekošs, lai risinātu šo problēmu, bibliotēka iesaistās projektos, lai iegūtu papildus finansējumu materiāltechniskā nodrošinājuma uzlabošanai.

4. PERSONĀLS

4.1. Personāla raksturojums

Preiļu GB darbinieku kopskaits ir 20, no tiem 15 bibliotekārie darbinieki un pieci tehniskie darbinieki. No kopējā bibliotekāro darbinieku skaita septiņiem darbiniekiem ir profesionālā izglītība (divi ar maģistra grādu, viens ar bakalaura grādu un četri ar vidējo speciālo izglītību). Pārējiem astoņiem bibliotekārajiem darbiniekiem izglītība ir citās jomās (divi ar pedagoga maģistra grādu, viens ar filologa maģistra grādu, trīs ar pedagoga bakalaura grādu, viens ar profesionālo vidējo izglītību un viens ar koledžas izglītību). Pārskata periodā vadītājas vietniece turpināja mācības Latvijas Universitātes maģistra studiju programmā “Bibliotēkzinātne un informācija”.

4.2. Apbalvojumi un pateicības

Pateicības:

- Latvijas Republikas Satversmes tiesas priekšsēdētājas Inetas Ziemeles pateicība Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas (turpmāk — BLN) vadītājam Vilhelmīnei Jakimovai par Satversmes tiesas veidotās skolēnu zīmējumu un domrakstu konkursa “Mana Satversme” izstādes izvietošānu un atklāšanas pasākuma organizēšanu.

Apbalvojumi:

- Arī 2018. gadā saņemts diploms par 1. vietu konkursā “Skaistākais Ziemassvētku noformējums” (grupā “Pašvaldības un valsts iestādes”);
- Latvijas Bibliotekāru biedrības (turpmāk — LBB) organizētajā akcijā *#Lib1Ref* par Vikipēdijā ievietotajiem novadpētniecības materiāliem Preiļu GB piešķirts tituls “Viki-novadpētnieks”.

4.3. Finansējums personāla attīstībai

Sastādot ikgadējo budžetu, katram darbiniekam tiek ieplānoti līdzekļi profesionālajai pilnveidei, savu kompetenču paaugstināšanai. Pārskata periodā no pašvaldības budžeta šim mērķim tika izlietoti 1244 EUR, no tiem 703 EUR komandējuma izdevumi (dianas nauda un ceļa izdevumi), transporta nodrošinājums pieredzes braucieniem — 200 EUR, autoratlīdzība lektoriem un semināru, kursu dalības maksa — 341 EUR. Bibliotekāru profesionālajai izglītībai tika piesaistīti arī Latvijas–Lietuvas pārrobežu projekta līdzekļi (apmācības, pieredzes apmaiņas braucieni).

2018. gadā uz bibliotēku tika aicināti lektori, tā nodrošinot iespēju lielākam bibliotekāru skaitam pilnveidoties. Skatīt 3. pielikumu “Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku apmeklētāji profesionālās pilnveides pasākumi”.

4.4. Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Balstoties uz Ministru kabineta noteikumu projektu “Noteikumi par bibliotēkas darbam nepieciešamo darbinieku skaitu, izglītības, profesionālās kvalifikācijas un personālās pilnveides prasībām bibliotēku darbinieku amatam bibliotēku darba jomā”, četriem Preiļu GB darbiniekiem tuvākajā laikā būs jāuzsāk mācības, apgūstot 240 stundu programmu vai jākārtos kvalifikācijas eksāmens. Problēmas rada nepietiekošais finansējums programmas apguvei,

darbinieku motivācijas trūkums neatbilstoša atalgojuma dēļ. Risinājums — daļējs finansiāls atbalsts darbiniekam apmācību maksas segšanai vai 100 % atbalsts kvalifikācijas eksāmena kārtošanai.

Iespējamā tuvāko divu trīs gadu problēma — piecu profesionālu, kompetentu darbinieku tuvošanās pensijas sliekšnim. Grūtības sagādās jaunu darbinieku piesaiste ar atbilstošu izglītību. Risinājums — konkurētspējīgs atalgojums jaunajiem speciālistiem.

5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

5.1. Galvenie rādītāji

Viens no Preiļu GB galvenajiem uzdevumiem ir kvalitatīvu pakalpojumu sniegšana ikvienai bibliotēkas lietotāju grupai.

Preiļu GB pakalpojumu pieejamība lietotājiem tiek nodrošināta sešas dienas nedēļā. Kopš 2017. gada novembra bibliotēka pirmdienās strādā no plkst. 9.00 līdz 19.00, pārējās darba dienās no plkst. 9.00 līdz 18.00 un sestdienās no plkst. 10.00 līdz 15.00.

Bibliotēkas pakalpojumu pieejamību attālinātiem lietotājiem nodrošina bibliotēkas tīmekļa vietne – <http://www.preilubiblioteka.lv/>, kas pieejama internetā 24 stundas diennaktī. Tajā lietotāji var iepazīties ar katalogu, datubāzēm un bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem. Aktuālā informācija par bibliotēkas piedāvājumiem pasākumiem, izstādēm, konkursiem u. c. aktivitātēm tiek publicēta arī sociālajos tīklos *draugiem.lv* (<http://www.draugiem.lv/preilubiblioteka/>), tviterī (<https://twitter.com/PreiluGB>), un Facebook (<https://www.facebook.com/preilubiblioteka>).

2018. gadā Preiļu GB elektroniskajā lasītāju datubāzē BIS ALISE reģistrēti 2845 bibliotēkas lietotāji. Salīdzinot ar 2017. gadu, reģistrēto lietotāju skaits ir samazinājies par 67 lietotājiem. Tie ir bibliotēkā oficiāli reģistrētie lietotāji, taču ir arī tādi bibliotēkas apmeklētāji, kuri izmanto bibliotēkas pakalpojumus, bet netiek reģistrēti kā bibliotēkas lietotāji. Piemēram, tūristi, kas pilsētā iegriežas tikai uz dažām stundām (un bibliotēkā apskata savu e-pastu), maksas pakalpojumu izmantotāji (visbiežāk — dokumentu kopēšana). Tādi apmeklētāji, kuri elektroniskajā lasītāju datubāzē BIS ALISE atzīmēti kā „nepazīstamie”, pārskata periodā bija 3086. Bibliotēkā reģistrēto lietotāju skaits ir samazinājies, taču jāatzīmē, ka arī iedzīvotāju skaits novadā un reģionā turpina samazināties. Kopējais deklarēto iedzīvotāju skaits Preiļu novadā ir samazinājies par 169 personām (Preiļu pilsētā — par 95), bet reģionālās bibliotēkas aptvertajā teritorijā deklarēto iedzīvotāju skaits pārskata periodā ir samazinājies par 526 personām.

2018. gadā bibliotēkas fiziskais apmeklējums ir 50 802, no tiem 33 099 pieaugušie, 17 704 bērni un jaunieši līdz vecumā 18 gadiem. Kopējais apmeklējums ir samazinājies — salīdzinājumā ar 2017. gadu tas ir mazāks par 3325. Bibliotēkas fizisko apmeklējumu pārskata periodā sastāda bibliotēkas apmeklējums (kas tiek uzskaitīts automatizēti, izmantojot elektronisko drošības vārtu apmeklētāju skaitītāju) un ārpus bibliotēkas organizēto pasākumu apmeklētāju skaits (2018. gadā — 1350). Vidējais bibliotēkas fiziskais apmeklējums (Bērnu literatūras nodaļa un pieaugušo nodaļa kopā) ir 172 cilvēki dienā.

Preiļu Galvenā bibliotēka kā pakalpojumu sniedzējs, aktīvi izmanto virtuālo vidi, reklamējot un informējot iedzīvotājus par bibliotēkas pakalpojumiem, pasākumiem, izstādēm un par citu aktuālu informāciju.

Kopumā 2018. gadā bibliotēkas tīmekļa vietnes apmeklējums bija 16 326 reizes. Sociālo tīklu apmeklējums 2018. gadā bija 150 833 reizes. Analizējot darbu virtuālajā telpā, jāatzīmē, ka sociālajos tīklos ievietotās informācijas apjoms un kvalitāte ar katru gadu palielinās. Sekotāju skaits Preiļu GB sociālajām vietnēm, salīdzinot ar 2017. gadu, ir palielinājies par 320 personām (*draugiem.lv* lapai 2017. gadā bija 933 sekotāji, bet 2018. gada nogalē 936 sekotāji; Facebook vietnē bibliotēkas lapai 2017. gadā bija 375 sekotāji, 2018. gada

nogalē 643 sekotāji; *Twitter* 2017. gadā bija 360 sekotāji, bet 2018. gadā 392 sekotāji, savukārt jaunizveidotajam bibliotēkas *Instagram* kontam – 17 sekotāji). Tas nozīmē, ka interese par šo pakalpojumu aug un par šo pakalpojumu cilvēki interesējas.

Joprojām aktīvi pārskata periodā tika izmantoti datori. 2018. gadā pie datoriem tika reģistrēti 5232 datorlietotāji pieaugušo apkalpošanas nodaļā un 455 datorlietotāji bērnu literatūras nodaļā. Tas nozīmē, ka vidēji dienā bibliotēkas datorus izmantoja 19 apmeklētāji.

2. pielikumā ([Bibliotēkas apmeklētāju statistikas grafiskais attēlojums](#)) grafiski attēlots Preiļu GB apmeklējums pa nodaļām, lasītāju sastāvs pēc nodarbošanās, dzimuma un dzīves vietas.

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2016	2017	2018	% salīdz. ar iep. gadu
Lietotāju skaits	3112	2912	2845	-2,3%
<i>t. sk. bērni</i>	961	984	1246	+26,63%
Fiziskais apmeklējums	54 416	54 127	50 802	-6,14%
<i>t. sk. bērni</i>	19 648	18 569	17 704	-4,66%
Virtuālais apmeklējums (bez sociālajiem tīkliem)	24 605	19 061	16 326	-14,35%
Izniegums kopā	88 849	75 727	73 473	-2,98%
<i>t. sk. grāmatas</i>	49 260	43 494	38 971	-10,4%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	35 330	32 189	33 378	+3,69%
<i>t. sk. bērni</i>	18 531	14 993	14 725	-1,79%
Lietotāji % no iedzīvotāju skaita apkalpes zonā	46	43	42	-2,33%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	1093	1082	1073	-0,83%
Iedzīvotāju skaits (Preiļu pilsēta)	6832	6817	6722	-1,39%

Literatūras izniegums 2018. gadā ir **73 473** eksemplāri. Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, izniegums strauji ir krities grāmatām, bet periodiskajiem izdevumiem izniegums ir palielinājies.

2018. gadā uz vietas lasīšanai lasītavā izniegti 29 500 seriālizdevumu eksemplāri, kas ir par 1045 eksemplāriem vairāk nekā 2017. gadā. Detalizētāku periodikas iznieguma analīzi skatīt nodaļā 5.2.

Lasītāju apkalpošanai tiek izmantotas elektroniskās lietoju kartes. Elektroniskā bibliotēkas lietotāja karte (e-karte) joprojām tiek izgatavota uz vietas bibliotēkā pēc pašu izstrādāta šablona. E-karte ļauj ātri un precīzi atrast lasītāju bibliotēkas lietotāju datu bāzē, bet ieviestā čeku izdruka saņem precīzu informāciju par lasītājam izniegtajiem dokumentiem. Bibliotekāro procesu automatizācija ir ļāvusi uzlabot bibliotēkas pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un operativitāti.

Regulāri tiek pievērsta uzmanība krājuma fiziskajam izskatam — tiek atlasītas un salabotas grāmatas, pārskatītas un ar dzēšgumiju izdzēstas piesvītrotās. Sazīmēto grāmatu, it sevišķi nozaru krājumā, ir diezgan daudz. Šos darbus palīdzēja veikt probācijas dienesta

atsūtītie sabiedriskā darba veicēji. Tādā veidā, caurskatot krājumu, tiek atlasītas arī nolietotās, ilgstoši neizmantotās grāmatas. Krājums attīrās un var redzēt, kurā nozarē ir maz jaunieguvumu.

5.2. Pakalpojumu attīstība

Daīlliteratūras abonements

Pārskata gadā ar Andra Akmentiņa romāna „Skolotāji” iznākšanu noslēdzās 13 vēstures romānu sērijas „Mēs. Latvija XX gadsimts” izdošana. Daudzi no šīs sērijas vēsturiskajiem romāniem par aizvadīto gadsimtu Latvijā arvien vēl atrodas lasītāko grāmatu saraksta augšgalā. Vispieprasītākā šīs sērijas grāmata 2018. gadā bija Noras Ikstenas „Mātes piens”. 2018. gada lasītāko grāmatu TOP 10 ir iekļuvusi Māras Zālītes grāmata „Parādīzes putni”. Tai cieši seko Karīnas Račko „Saplēstās mežģīnes” un „Debesis pelnos”, Ingunas Ulas Cepītes biogrāfiski vēsturiskais romāns „Ulsiks”, Daces Judinas cikla „Latvijas simtgades romāni” trešā grāmata „Kad klusums kliež”, Lulū Teilores romāns „Salā sastingusī saule”, Jū Nesbē detektīvromāns „Slāpes”, Klāras Svotmenas romāns „Pirms tu aizej”, Noras Ikstenas „Mātes piens”. Jāuzsver, ka lielākā daļa no pieprasītākajām grāmatām ir latviešu oriģinālliteratūra, kas 2018. gadā ir piedzīvojusi savu zvaigžņu stundu. Sava nozīme ir tam, kā jaunākās grāmatas tiek reklamētas un popularizētas. Mūsu lasītāji regulāri seko izdevniecību publikācijām par jaunākajām grāmatām. Reizēm tās vēl nav nonākušas līdz grāmatu veikalu plauktiem, kad jau lasītāji interesējās par tām bibliotēkā un vēlas iestāties rindā. 2018. gadā programmā “Latvijas filmas Latvijas simtgadei” skatītāju vērtējumam tika nodota Ināras Kolmanes spēlfilma „Bille”, kura veidota pēc Vizmas Belševicas trioloģijas pirmās daļas “Bille” motīviem un Annas Vidulejas režisētā mākslas filma „Homo Novus” pēc tāda paša nosaukuma Anšlava Eglīša romāna motīviem. Līdz ar filmu parādīšanos uz lielajiem ekrāniem radās pastiprināta interese par Vizmas Belševicas trioloģijas visām grāmatām. Lasītāji bibliotēkas plauktos meklēja arī Anšlava Eglīša grāmatu „Homo Novus”.

Lai veicinātu bibliotēkas krājuma apgrozību, veidojām izstādes, kas veltītas grāmatu autoriem jubilāriem — Rūdfam Blaumanim, Imantam Ziedonim, Ērikam Hānbergam, Albertam Belam, Ojāram Vācietim, Andrim Kolbergam. Izstādē „Atrast pareizos vārdus” piedāvājām Silvijas Brices tulkotās grāmatas. Krājums tika popularizēts arī tematiskajās izstādēs. Izstādē „Mūžīgais noslēpums” tika izceltas grāmatas par sieviešu likteņu līkločiem, attiecībām un pārdomām. Uzsverot grāmatas vizuālā noformējuma lomu, veidojām izstādi „Kur ir mans kreklis?”. No daīlliteratūras krājuma tika atlasītas grāmatas, uz kuru vāka attēlots puskaila, kaislīga vīrieša tēls. Izstādi papildināja no krāsaina papīra izgriezti T-krekliņi. Turpinājām 2017. gadā iesāktu izstāžu ciklu “Grāmatu izdevniecības Latvijā”, kurā lasītāji tika iepazīstināti ar dažādos apgādos izdoto literatūru. Otrā cikla izstāde piedāvāja tuvāk aplūkot apgāda “Mansards” veikumu, bet trešajā cikla izstādē iepazīstināja ar bibliotēkas krājumā atrodamajām “Jāņa Rozes apgādā” izdotajām grāmatām.

VKKF projekta Latviešu oriģinālliteratūras autoru dialogs ar Preiļu novada lasītājiem „Satiec savu rakstnieku” ietvaros bibliotēkā viesojās rakstnieces Ilga Raščevska, Gundega Repše, Jana Veiberģa, Sanita Reinsone, rakstnieki Jānis Lejiņš un Vladis Spāre, dzejniece Anna Rancāne, muzikoloģe un žurnāliste Daiga Mazvērsīte. Gadskārtējo Grāmatu svētku ietvaros dzeju mūzikā izdziedāja dziesminieks Dinārs Gulbis. Dzejas dienās bibliotēkā viesojās dzejniece Rasma Urtāne un vijolnieks Reinis Galeniķs. Tikšanās ar grāmatu autoriem

lasītājiem sniedz iespēju veidot dzīvu saikni starp grāmatu, rakstnieku un lasītāju, motivē lasīšanai.

Bibliotēkā pasākumi pārsvarā tiek organizēti nevis kādai noteiktai mērķgrupai, bet gan interesentu lokam ar vienojošu tēmu. Kaķu mīļotājiem tika piedāvāts informatīvs pasākums „Kā sadzīvot ar kaķi?”. Pasākumu papildināja fotoizstāde „Murra, murra, murr...“, kurā bija skatāmi foto kadri no Preiļu GB darbinieku mīluļu ikdienas. Fotografijās iemūžināti aizkustinoši četrkājaino draugu portreti, piefiksētas nerātņības, interesanti mirklī, amizantas pozas. Izstādes mērķis bija parādīt, ka daudziem cilvēkiem kaķis ir draugs un ģimenes loceklis, kā arī pievērst uzmanību tam, ka ne tikai ārējais izskats kaķi padara atšķirīgu no citiem sugas brāļiem. Katram murrātājam, gluži kā cilvēkam, piemīt savs neatkārtojams raksturs. Katrs ir personība un individualitāte, līdz ar to katram ir savs stāsts, ko pavēstīt. Vienlaikus izstāžu stendā piedāvājām bibliotēkas krājumā atrodamos materiālus par kaķu izcelsmes vēsturi, kaķu uzvedību, šķirņu īpatnībām, kaķu terapiju un citām ar šiem mājas iemītniekiem saistītām praktiskām lietām, kā arī latviešu un ārzemju autoru literāros darbus, kuros sastopams kaķa tēls. Pasākums bija kupli apmeklēts, un par to varēja lasīt reģionālajā laikrakstā „Vietējā Latgales Avīze”. Tas kārtējo reizi apliecina, ka gan iedzīvotāji, gan žurnālisti seko līdz tam, kādi pasākumi notiek bibliotēkā, bet izvēlas apmeklēt savām interesēm atbilstošāko.

Sadarbojoties ar Preiļu Vēstures un lietišķās mākslas muzeju Tūrisma informācijas centru, Preiļu GB pirmo reizi piedalījās “Muzeju nakts2018” aktivitātēs, piedāvājot interesantu programmu ikvienam apmeklētājam. Latvijas simtgades reizē Muzeju nakts tēma bija „Šūpulis”. Katras tautas un nācijas pastāvēšanu nodrošina šūpulis. Valsts dibināšanas un pastāvēšanas jēga rodama rūpēs par ģimenes, dzimtas un tautas šūpuli. Muzeju naktī tika godināti šūpuļu darinātāji, sargātāji un šūpotāji. Preiļu Vēstures un lietišķās mākslas muzeja rīkotā Muzeju nakts pasākuma „Šūpuļi un šūpulīši” mērķis bija novada un pilsētas vēstures, izcilu dzimtu un personību ieguldījuma Latvijas valsts veidošanā un attīstībā izzināšana ceļojumā pa kartē iezīmētām šūpuļu un šūpulīšu vietām. No plkst. 19.00 līdz plkst. 24.00 bibliotēka piedāvāja daudzveidīgas aktivitātes lieliem un maziem — radošās darbnīcas, smilšu galdus un ēnu teātri bērniem, latviešu multfilmās, šūpuļdziesmu mācīšanos un dziedāšanu, spēli „Preiļu Galvenās bibliotēkas nakts misija” ar stafeti un atjautības uzdevumiem, zīlēšanu ar grāmatu, karaoki, novadpētniecības materiālu izstādi „Viņiem Preiļos ir šūpulis kārts”, senu šūpulīšu izstādi un aicināja uz pasākumu „Ko liksim pūriņā?”. Aktivitātes notika visos bibliotēkas stāvos un foajē. Bibliotēka tika izgaismota, radot īpašu atmosfēru. Pasākumu apmeklēja necerēti liels skaits interesentu. Tās bija ģimenes ar bērniem, jaunieši, vecāka gadagājuma cilvēki, gan mūsu lasītāji, gan tie, kas ikdienā iet bibliotēkai garām. Lai gan pasākuma organizēšana prasīja ne mazums pūļu, bija gandarījuma sajūta par padarīto un mudinājums bibliotēkas pakalpojumu klāstā arī turpmāk iekļaut līdzīgus pasākumus.

Nozaru literatūras abonements

Nozaru literatūra joprojām ir ļoti vērtīga un bibliotēkā nepieciešama, tā veicina izglītību kopumā un it īpaši — mūžizglītību. Analizējot nozaru literatūras krājuma izsniegumu, jāsecina, ka pārskata periodā visvairāk bija pieprasīti seriālizdevumi (33 378 izsniegumi), tiem seko daiļliteratūra (20 654 izsniegumi) un nozaru literatūra (8940 izsniegumi).

Analizējot literatūras izsniegumu pa valodām, atklājas, ka 76 % iedzīvotāju lasa latviešu valodā, 22 % lasa krievu valodā un 1 % svešvalodās. Jāatzīmē, ka pieprasīti ir arī izdevumi latgaliešu valodā. 2018. gadā tie bija 85 izsniegumi.

Ar labu nozaru literatūru bibliotēkai tiek piesaistīti jauni lasītāji. Tas notiek, pastāvīgi informējot esošos un potenciālos lasītājus par jaunienākušajām grāmatām un tematiskajām izstādēm bibliotēkas mājaslapā, sociālajos tīklos, tematiskajās izstādēs.

Vērtējot lietotāju pieprasījumu, nozaru literatūras krājumā vajadzētu papildināt krājumu par šādām jomām:

- datortehnoloģijas,
- tiesību zinātnes;
- cilvēka anatomija un fizioloģija;
- infekcijas slimības, vīrushepatīts;
- traumatoloģija, ortopēdija;
- farmakoloģija;
- cilvēka ekoloģija;
- slimnieku aprūpe;
- slimību profilakse;
- veterinārija;
- apkure, ventilācija, siltināšana;
- Rumānijas un Bulgārijas ceļveži.

Studenti un Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi izmanto iespēju saņemt papildus sagatavoto informāciju e-pastā. Tā var būt visdažādākā, piemēram:

- skenēts materiāls no grāmatas, žurnāla vai laikraksta;
- uzziņa bibliogrāfisko datu precizēšanai;
- bibliogrāfisks saraksts konkrētai tēmai utt.

Nozaru abonementā tiek sniegtas visu tipu uzziņas. Tabulā apkopots gan nozaru abonementā, gan Eiropas Savienības informācijas punktā (ESIP) veikto uzziņu skaits 2018. gadā: kopā 264 mutiskās uzziņas un 113 digitālas, rakstiskas uzziņas.

Tabula "Uzziņas nozaru abonementā 2018. gadā"

Uzziņu veids	Mutiskās uzziņas	Digitālās, rakstiskās uzziņas
Tematiskās	99 + 17 (ESIP)	29 + 8 (ESIP)
Precizējošās	36 + 28 (ESIP)	18 + 16 (ESIP)
Faktogrāfiskās	59 + 25 (ESIP)	37 + 5 (ESIP)
KOPĀ	194 + 70 = 264	84+29=113

Lasītavas

Preiļu GB ir izveidotas divas lasītavas ar mērķi kvalitatīvāk un efektīvāk piedāvāt, nodrošināt iestādē pieejamos pakalpojumus bibliotēkas apmeklētājiem.

Bibliotēkā pieejamās lasītavas:

- pieaugušo periodikas lasītava;
- klusā lasītava.

Pieaugušo periodikas lasītava

2018. gadā Preiļu GB apmeklētājiem bija pieejami 79 dažādu nosaukumu periodiskie izdevumi (t.sk. no LNB Bibliotēku attīstības institūta, saņemti no novada pašvaldības un privātpersonas dāvinājums). Pārskata gadā rakstiska lasītāju anketēšana netika veikta. Lai

noskaidrotu, kādas ir lasītāju vēlmes un ieteikumi, pirms abonēšanas sezonas sākuma lasītavas apmeklētāji tika uzrunāti personiski. Personiska intervijai ir elastīga metode, kas ļauj iedziļināties respondenta atbildē, vajadzības gadījumā lūgt to precizēt vai papildināt. Sākoties kārtējai abonēšanas sezonai, Preiļu GB iepazīs ar mediju piedāvājumu un rūpīgi to izvērtēja, lai pēc iespējas labāk apmierinātu apmeklētāju vēlmes. Prese tiek abonēta, izmantojot Latvijas Pasta abonēšanas sistēmu www.abone.pasts.lv. Daži laikraksti un žurnāli tiek pasūtīti tieši caur to redakcijām, jo redakciju piedāvātā cena ir izdevīgāka.

2018. gadā bibliotēkā bija abonēti kopskaitā 13 nosaukumu laikraksti (11 latviešu valodā, divi krievu valodā). Lasītājiem pieejami laikraksti „Neatkarīgā Rīta Avīze”, „Diena”, „Dienas Bizness”, „Latvijas Avīze”, „Вести Сегодня”, „МК Латвия”, „Vietējā Latgales Avīze”, „Latgales Laiks”, „Izglītība un Kultūra”, „Darīsim Kopā”, Aglonas, Dagdas un Krāslavas novadu laikraksts „Ezerzeme”, informatīvs izdevums par aktualitātēm lauku attīstībā, uzņēmējdarbībā un lauksaimniecībā „Lauku Lapa”, literatūras tēmai veltīts laikraksts „Konteksts”. Lasītavā bija pieejami novada informatīvie izdevumi „Preiļu Novada Vēstis”, „Preiļu Slimnīcas Vēstis” un „Saimnieka Vārds”.

Pārskata gadā tika abonēti 53 nosaukumu žurnāli (46 latviešu valodā, septiņi krievu valodā). Preses izdevumu cenas katru gadu, lai arī nedaudz, tomēr paaugstinās, tādēļ nācās atteikties no dažu mazāk pieprasītu žurnālu abonēšanas. Tā kā Rīgas arhidiecēzes un Jelgavas diecēzes izdevums „Katoļu Baznīcas Vēstnesis” ir mainījis formātu un kļuvis par žurnālu, pārskata gadā tas pievienots žurnālu kategorijai. Ar 16 gadu jubilejas numuru 2018. gada aprīlī no lasītājiem atvadījās žurnāls „Cosmopolitan”. SIA “Žurnālu izdevniecība Lilita” žurnāla „Cosmopolitan” vietā piedāvāja saņemt kādu citu no izdevniecības žurnāliem. Izvēlēts tika žurnāls „Nezināmā Vēsture”. No žurnāla „Geo” redakcijas tika saņemta ziņa par to, ka mainās žurnāla iznākšanas grafiks — turpmāk žurnāls iznāks reizi divos mēnešos. Tā kā sākotnēji abonements bija noformēts ikmēneša izdevumam, tad turpināsim to saņemt līdz 2019. gada beigām. Arī no izdevniecības „SK Media” saņemts paziņojums par to, ka tiek pārtraukta ASV biznesa žurnāla „Forbes” izdošana Latvijā. Kā kompensācija par neiznākušajiem numuriem tika piedāvāta bezmaksas biļete uz biznesa konferenci un slavenā Alana Pīza (*Allan Peace*) meistarklasi. Protams, ka šī iespēja labprāt tika izmantota. Nedaudz mainījās krievu valodā piedāvāto žurnālu klāsts. Abonēšanas kampaņas laikā nebija iespējams pasūtīt lasītāju iecienīto žurnālu „Азбука Здоровья”, tas ir aizstāts ar tautas medicīnas žurnālu „Народный Лечебник”.

Lasītavā bija pieejams ar Valsts Kultūrkapitāla fonda (VKKF) finansējumu izdots literārais žurnāls “Domuzīme”. Žurnāli „Rīgas Laiks” latviešu un krievu valodā, „Latvijas Architektūra”, „Mūzikas Saule”, „Energija un Pasaule”, “Vides Vēstis” tiek saņemti no LNB Bibliotēku attīstības institūta. Žurnālu „Lilit”, jau piekto gadu pēc kārtas, bibliotēkas lasītājiem dāvināja privātpersona.

Periodikas krājums tiek piedāvāts brīvpieejā. Lasītājiem bija pieejami pārskata gadā iznākušie dienas laikraksti (“Diena”, “Dienas Bizness”, “Latvijas Avīze”, “Neatkarīgā Rīta Avīze”, “Вести Сегодня”) par pēdējo mēnesi, iknedēļas laikraksti par pēdējo ceturksni vai pusgadu, reizi mēnesī iznākošie — par pēdējo gadu. Vecāki izdevumi bija pieejami krātuvē un lasītājiem tika izsniegti pēc pieprasījuma. Laikraksti tika izsniegti tikai lasīšanai uz vietas bibliotēkā, bet žurnāli arī uz mājām. Žurnālu izsniegšana un saņemšana tika reģistrēta automatizēti bibliotēku informācijas sistēmas datu bāzē, kas ievērojami uzlabo darba kvalitāti, ir ērta gan lietotājiem, gan bibliotekāriem.

2018. gadā lasīšanai uz mājām izsniegti 3503 žurnāli, kas ir tikai par 25 izdevumiem mazāk nekā 2017. gadā. Žurnāli lasīšanai uz mājām tika izsniegti, izmantojot gan pakalpojumu „Žurnālu izsniegšana lasīšanai uz mājām”, gan pakalpojumu „Nakts abonements” vai „Svētku dienu un izejamo dienu abonements”, kas ļauj uz mājām izsniegt arī pēdējos trīs žurnālu numurus. Analizējot BIS ALISE datus, atklājas, ka vislielākais izsniegumu skaits joprojām ir žurnālam “Ieva”, tam seko žurnāli „Kas Jauns”, „Privātā Dzīve”, „Ievas Stāsti”, „Praktiskais Latvietis”, „Ievas Veselība”, „Patiesā Dzīve”, „Ievas Māja”, „Mājas Viesis”, „Santa”. Krievu valodā lasošie visbiežāk izvēlējušies žurnālu „Патрон”, „Burda” un „Люблю”.

2018. gadā uz vietas lasīšanai periodikas lasītavā izsniegti 29 500 seriālizdevumu eksemplāri, kas ir par 1938 eksemplāriem vairāk nekā 2017. gadā. Salīdzinot ar gadu iepriekš, 2018. gadā par 2030 eksemplāriem palielinājies latviešu valodā iznākošo laikrakstu un žurnālu izsniegums, bet krievu valodā izsniegto periodisko izdevumu eksemplāru skaits samazinājies par 92 eksemplāriem. Analizējot uzskaites rezultātus, var secināt, ka no avīzēm vislasītākā arī 2018. gadā ir bijusi „Latvijas Avīze”, tai seko „Neatkarīgā Rīta Avīze”, „Diena” un „Vietējā Latgales Avīze”. Kopš netiek izdots laikraksts “Novadnieks”, „Vietējā Latgales Avīze” ir nozīmīgs informācijas avots vietējās kopienas pārstāvjiem. No krievu valodā abonētajiem laikrakstiem biežāk lasīts laikraksts „Вести Сегодня”. Vairāki lasītāji izrādīja interesi par laikrakstu „Leņina Karogs”. Lai gan lasītāju rīcībā ir nodots atsevišķs dators, kas nodrošina piekļuvi laikrakstiem “Novadnieks” un “Leņina Karogs” (1986—2016) skenētā veidā *PDF* un *TIFF* formātā, lasītāji biežāk izmantoja tradicionālo pārlapošanas metodi. Lai sameklētu vajadzīgās publikācijas, tika pārlapoti vairāki desmiti laikraksta „Leņina Karogs” iesējumu.

Par 2018. gada vislasītāko žurnālu uz vietas ir kļuvis stāstu žurnāls „Ievas Stāsti”. Tam seko žurnāli “Kas Jauns” un „Privātā Dzīve”, kas atklāj spilgtākos Latvijas notikumus un pasākumus, svaigākos jaunumus interesantu un pazīstamu cilvēku dzīvē. Lasītāko žurnālu TOP 10 ir iekļuvuši žurnāli „Ieva”, „Zintnieks”, “Patiesā Dzīve” „Praktiskais Latvietis”, „100 Labi Padomi”, “Ievas Dārzs”, „Ievas Veselība”, „Cītāda Pasaule”. No krievu valodā piedāvātajiem žurnāliem visvairāk lasīti bija žurnāli “Burda” „Люблю”, un „Приусадебное Хозяйство”. Arī 2018. gadā lasītavas apmeklētāji priekšroku devuši žurnāliem, kas savus lasītājus informē par aktuālākajiem un intriģējošākajiem jaunumiem politiķu, mūziķu, uzņēmēju, aktieru, televīzijas zvaigžņu dzīvē Latvijā un pasaulē. Tāpat pieprasīti ir bijuši arī žurnāli, kuros atrodamas dažādu speciālistu konsultācijas un viedokļi, padomi mājas un dārza darbos, praktiski ieteikumi. Pārskata gadā ievērojami augusi interese par žurnālu „Bilance”, kas informē par nodokļu aktualitātēm, grāmatvedību, finansēm un likumdošanas niansēm, piedāvājot labāko grāmatvedības un nodokļu ekspertu kompetentus skaidrojumus.

Preiļu GB lasītājiem ir pieejama *Lursoft* laikrakstu bibliotēka — Latvijas laikrakstu publikāciju un ziņu aģentūras BNS krājums internetā, kas ik dienas tiek papildināts ar vidēji tūkstoš jaunām publikācijām. Laikrakstu arhīvs pieejams no 1994. gada. *Lursoft* laikrakstu bibliotēka saviem lasītājiem piedāvā ne tikai lasīt publikācijas internetā, bet arī meklēt rakstus pēc vēlamajiem parametriem.

Ar bibliotēkā abonēto periodisko izdevumu sarakstu lasītāji var iepazīties Preiļu GB interneta vietnē www.preilubiblioteka.lv. Lasītavā ir izvietota informācija par periodisko izdevumu (žurnālu) izsniegšanu lietošanai mājās, izmantojot pakalpojumus “Nakts abonements” un “Svētku dienu un izejamo dienu abonements”. Lasītavā ir pieejama informācija par bibliotēkas krātuvē pieejamajiem periodiskajiem izdevumiem. Lasītāji var saņemt uzziņas par periodikas krājuma saturu, krājuma izmantošanu uz vietas bibliotēkā un

izsniegšanu uz mājām. Cilvēkiem ar redzes traucējumiem ir pieejams dators, telelupa un palielināšanas ierīce.

Vispārīgā un uzziņu lasītava

Vispārīgā un uzziņu lasītava pārskata periodā piedzīvoja pārmaiņas, tika pārvietota uz citu telpu un pārtapa par kluso lasītavu. Vajadzība pēc klusās lasītavas parasti izskan arī iedzīvotāju aptaujās.

5.3. Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņošana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti

Tā kā ir pievērsta pastiprināta uzmanība Latvijas bibliotēku novadpētniecības darbam, Preiļu GB, lai uzzinātu sabiedrības viedokli par novadpētniecības krājumu, savā tīmekļa vietnē publicēja jautājumu “Vai Jums ir pietiekama informācija novadpētniecības krājumu?” Uz jautājumu tika saņemtas 122 atbildes: 37 % respondentu informācija ir pietiekama, 41 % atzīst, ka informācija nav pietiekama, bet 22 % norādījuši, ka novadpētniecības krājums viņus neinteresē.

Latvijas Bibliotēku nedēļas laikā sociālajā tīklā *Facebook* Preiļu GB lapā tika aizsākta diskusija: “Es biežāk nāktu uz bibliotēku, ja...” Virtuālās diskusijas dalībnieki norādīja, ka biežāk apmeklētu bibliotēku, ja te būtu omulīga kafējnīca, kur tikties ar draugiem, klausīties dzejas lasījumus un mākslinieku uzstāšanos, ja būtu piemērotāks bibliotēkas darba laiks un tā strādātu arī svētdienās, ja būtu vairāk brīvā laika un bibliotēka atrastos tuvāk mājām, ja bibliotēka būtu aktuālas informācijas apmaiņas un “pagasta satura vadības punkts”.

2018. gada vasarā rakstiskā aptaujā tika uzzināts iedzīvotāju viedoklis un ieteikumus par dažiem ar bibliotēku saistītiem jautājumiem. “Es priecātos, ja bibliotēka piedāvātu...”: audiogrāmatas, kluso stūrīti, lielāku grāmatu izvēli angļu valodā un vairāk mūsdienu krievu literatūras latviešu valodā, radošas meistarklases, ilgāku jauno grāmatu lasīšanas termiņu. “Mūsdienīga bibliotēka man asociējas ar...”: grāmatām, IT tehnoloģijām, informāciju papildus tai, ko var iegūt no televīzijas, restorānu vai hosteli un stilīgām bibliotekārēm. “Man bibliotēkā patīk...”: laipna un pretimnākoša attieksme, izstādes, pasākumu daudzveidība un bibliotēkas noformējums svētkos, BLN daudzveidīgais piedāvājums, daudz jaunāko grāmatu un preses, tas, ka te ir klusa vieta un jauka atmosfēra, kur justies netraucētam un patīkami uzturēties, kā arī īpašā grāmatu aura.

Pārskata periodā Preiļu GB pirmo reizi piedalījās karjeras un izglītības programmā “Ēnu diena”. Piecas skolnieces uzzināja, kāds ir grāmatu ceļš līdz lasītājiem, kā noris lietotāju apkalpošana un darbs ar elektroniskajiem katalogiem, izspēlēja novadpētniecības spēli, kā arī iepazinās ar citiem bibliotekārā darba aspektiem. Dienas noslēgumā jaunieš atzina, ka “priekšstats par bibliotēku ir mainījies uz labo pusi”. Vēl dažas atziņas: “Agrāk es domāju, ka bibliotekāri tikai lasa un izdod grāmatas, bet tagad es sapratu, ka būt par bibliotekāri nav nemaz tik viegli”, “Man bibliotēka ir vienmēr patīkusi, tādēļ es šo dienu izbaudīju”.

Pārskata periodā Preiļu GB apmeklētājiem bija iespēja piedalīties pašvaldības aptaujās un nobalsot par labāko studentu ideju Preiļu parka attīstībai, kā arī aizpildīt aptaujas anketas par azartspēļu organizēšanu Preiļu novadā.

5.4. Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums

Ārējo apkalpošanas punktu nav.

5.5. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Visi trīs bibliotēkas stāvi ir ērti pieejami personām ar īpašām vajadzībām: darbojas lifts un ir pieejama tualete cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Cilvēkiem ar redzes traucējumiem ir iespēja izmantot specializēto datortehniku un telelupu.

Preiļu pilsētas iedzīvotājiem ar kustību traucējumiem ir iespēja saņemt bezmaksas grāmatu piegādi mājās. Aizvadītajā gadā šo pakalpojumu izmantoja seši lasītāji.

5.6. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām

Visi Preiļu GB rīkote pasākumi un izstādes ir pieejami ikvienam interesentam un pārskata periodā šo iespēju izmantoja gan seniori, gan ģimenes ar bērniem, gan bezdarbnieki u.c. Pārskata periodā bibliotēkas piedāvāto pakalpojumu klāsts un darbs ar atsevišķām mērķgrupām nav būtiski mainījies.

Bibliotēkas telpas izmantoja arī Nodarbinātības valsts aģentūras darbinieki, sniedzot konsultācijas un apmācības bezdarbniekiem.

Preiļu GB darbinieki atbalsta un piedāvā dažādas darba formas lietotājiem ar ierobežotām iespējām. Tiek piedāvātas telpas un aprīkojums vārdzirdīgo Preiļu nodaļas biedriem semināru rīkošanai.

Kā iepriekš minēts, bibliotēkas darbinieki piegādā arī grāmatas uz mājām tiem Preiļu pilsētas iedzīvotājiem, kuri paši nevar atnākt uz bibliotēku. Pārskata periodā šo pakalpojumu izmantoja seši cilvēki.

5.7. Uzziņu un informācijas darbs

Uzziņu darbs tika balstīts uz dažādu datu bāzu, interneta resursu un iespiesto informācijas avotu izmantošanu. Pirmā stāva abonementā tika izmantota BIS ALISE, Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) veidotie katalogi un digitālās bibliotēkas, *Lursoft* laikrakstu bibliotēka *news.lv*, interneta meklētāji. Visbiežāk nācās sniegt uzziņas par grāmatu pieejamību, SEB bankas un “Swedbank” pakalpojumiem, kā arī palīdzēt iedzīvotājiem nosūtīt informāciju uz iestāžu vai privātpersonu e-pastu. Tāpat nācās palīdzēt apmeklētājiem izdrukāt lidmašīnas biļetes, maksājumu uzdevumus, veidlapas, pārskatus, e-pasta pielikumus, atrast pareizo adresi internetā. Iedzīvotāji arvien vairāk sāk izmantot valsts piedāvātos e-pakalpojumus, tāpēc bibliotekāriem lieti noder mācību kursā “E-pakalpojumi un e-rīki dzīves situāciju risināšanai” iegūtās zināšanas.

Par problēmu var uzskatīt to, ka daudzi lietotāji vēlas, lai bibliotēkas darbinieki palīdz veikt darbības internetbankā vai valsts pārvaldes pakalpojumu portālā. Bibliotekāriem bieži vien jāveic izskaidrošanas darbs par to, ka datorkonsultācijas neietver darbu ar konfidencialu informāciju un personas privātajiem datiem, kā arī banku vai Valsts ieņēmumu dienesta (VID) darbinieku pienākumu veikšanu.

Lietotājiem regulāri tiek sūtīti atgādinājumi par to, ka beidzies grāmatu lietošanas termiņš, sniegtas telefonuzziņas par grāmatu lietošanas termiņa pagarināšanu un par iespējām saņemt literatūru.

Reģistrētajiem lietotājiem ir iespēja saņemt autorizācijas datus, lai varētu attālināti izmantot katalogu un rezervēt sev grāmatas.

Tiem lasītājiem, kuri vecuma nespēka, invaliditādes vai kāda cita iemesla dēļ nespēj atnākt uz bibliotēku, Preiļu pilsētas robežās bibliotekāri lasāmvielu piegādāja uz mājām. Aizvadītajā gadā tie bija 6 lasītāji.

2018. gadā sniegtas 7269 uzziņas.

Retāk sastopamās, darbietilpīgākās uzziņu tēmas nozaru abonementā:

- augu ekstrakti kā dabīgie *pH* indikatori, to pielietojums;
- aizliegtās vielas sportā un to kaitējums;
- bionika interjera dizainā;
- digitālā paaudze. Digitālo mācību līdzekļu izmantošana sociālajās zinībās;
- brīva personu pārvietošanās ES;
- ideogrāfiskā rakstība valodniecībā;
- aukles loma latviešu dzīvesziņā;
- modernās tehnoloģijas izglītībā;
- dzimtas pētniecība.

Eiropas Savienības informācijas punkta (ESIP) un *Europe Direct* informācijas punkta (EDIC) darbība

Preiļu GB ESIP visa gada garumā aktīvi līdzdarbojās, rīkojot pasākumus, tematiskas izstādes, konkursus un spēles Preiļu GB aktivitāšu ietvaros. Īpaši jāatzīmē Eiropas dienas aktivitātes ārā pie bibliotēkas 2018. gada 9. maijā. Bija sagatavoti vairāki konkursi, krustvārdu mīklas, veiklības spēles, radošas darbnīcas un atjautības uzdevumi.

ESIP punktā veikto uzziņu skaits 2018. gadā — 70 mutiskās uzziņas un 29 digitālas, rakstiskas uzziņas. Kā interesantākās uzziņu tēmas var nosaukt aizliegtās vielas sportā un to kaitējums un brīva personu pārvietošanās ES.

Tika apmeklēts ES informācijas sniedzēju forums 2018. gada 2. novembrī. Tā galvenā tēma bija Latvijas 15 gadi Eiropas Savienībā un platformas www.soreizesbalsosu.eu/ prezentācija.

ESIP informācijas punktā bija šādas tematiskās izstādes:

“2018. - Eiropas Kultūras mantojuma gads”;

“Bulgārija – ES prezidējošā valsts”;

“Eiropas pēcpusdiena – 9. maijā”;

“5. jūnijs pasaules vides aizsardzības diena”;

“Austrijas prezidentūra ES”;

“Kas ir Eiropas valodu diena?”;

ANO dienai veltīta izstāde “Latvija Apvienoto Nāciju Organizācijā”.

5.8. Bibliotēkas izglītojošā darbība

Preiļu reģionālā mācību centra darbība

Sakarā ar Interreg V-A Latvijas–Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014.–2020. gadam projekta Nr. LLI-089 „Ģimenes digitālo aktivitāšu centru tīkla izveide, dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē“ (*Network-DigiHubs*) realizāciju un mācību centra telpas reorganizāciju, pārvietojot to uz citu telpu, un ieilguša jauno datoru iepirkuma dēļ, kā arī mācību centra darbinieces ilgstošas darbnespējas dēļ, pārskata periodā nenotika datorapmācības iesācējiem. Taču ikvienam bibliotēkas apmeklētājam bija iespēja saņemt individuālas konsultācijas. Piemēram, nozaru abonementā pārskata periodā veiktas šādas individuālas konsultācijas datorlietotājiem par šādām tēmām:

- *i-bankas* rēķinu apmaksa un bankas pārskatu izdruka;
- PDF dokumentu sagatavošana drukāšanai;
- uzrakstīta CV formatēšana un izdrukāšana;
- fotogrāfiju atlase, apstrāde, printēšana, kolāžu veidošana;
- informatīvas uzziņas par SEB banku — 25 reizes;
- VID EDS konsultācijas — 4 reizes;
- dokumentu skenēšana un pārsūtīšana e-pastā;
- pensionāri regulāri izmanto Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras kartes (<https://kartes.lgia.gov.lv>): atrast vajadzīgo apgabalu, sagatavot un izdrukāt;
- individuālas apmācības pie datora.

Digitālās nedēļas laikā interesenti tikās ar SEB bankas pārstāvjiem un apguva norēķinus internetbankā, skolēni apguva drošību internetā.

5.9. Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Tāpat kā vienmēr, arī pārskata periodā Preiļu GB ir atbalstījusi aktuālās informācijas pieejamību iedzīvotājiem. Bibliotēkas foajē ir izvietoti vairāki stendi, kur tiek izvietota dažādu iestāžu aktuālā informācija un pasākumu afišas.

Ikvienam bibliotēkas lietotājam ir pieejami datori un internets, kurus var izmantot arī informācijas meklēšanai par pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju aktualitātēm.

Aktīvi tiek papildināts arī novadpētniecības krājums ar publikācijām par novada institūcijām, organizācijām un to darbību.

Periodikas lasītavā pieejams arī pašvaldības izdots informatīvais izdevums “Preiļu Novada Vēstis” ar pielikumu “Saimnieka Vārds”, “Preiļu Slimnīcas Vēstis” un laikraksts “Vietējā Latgales Avīze”, kur iedzīvotājiem ir pieejama informācija par aktualitātēm novadā.

Bibliotēkā pieejama arī tūrisma informācija, kas lieti noder tad, kad ir slēgts Tūrisma informācijas centrs, kurš atrodas vienā ēkā ar bibliotēku.

Bibliotēkā darbojas ESIP, kur iedzīvotāji var uzzināt vairāk par Eiropas Savienību.

5.10. Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

Reģiona elektroniskais kopkatalogs tiek veidots kopš 1999. gada, un atspoguļo četru novadu (Aglonas, Preiļu, Riebiņu un Vārkavas) 25 pašvaldību publisko bibliotēku un septiņu mācību iestāžu krājumus.

Sistēmbibliotekārs seko BIS darbībai Preiļu GB, pievieno jaunus lietotājus, piešķirot viņiem atbilstošas tiesības. Krājuma komplektēšanas galvenais speciālists un BIS ALISE

administratore regulāri veic metodisko, praktisko un konsultatīvo darbu ar skolu un pašvaldību bibliotēkām.

Preiļu reģiona bibliotēku kopkatalogs pieejams arī bibliotēkas interneta vietnē sadaļā “Elektroniskais kopkatalogs”. Kopkatalogā tiešsaistē lietotājiem ir iespēja atrast vajadzīgās grāmatas un izmantot novadpētniecības datu bāzi. Reģistrētie lietotāji bibliotēkas kopkatalogu izmanto, lai atrastu informāciju par bibliotēkā pieejamajiem izdevumiem, rezervētu izdevumus un pagarinātu to lietošanas termiņu.

Kopkatalogs elektroniski (*WebPac*) tika apmeklēts 125 916 reizes, no tām 339 autorizēti skatījumi. Autorizēts lietotājs savā profilā var pasūtīt grāmatas un pagarināt to lietošanas termiņu. Tas tika darīts 103 reizes, bija 111 pagarināšanas pieprasījumi.

Pārskata periodā bibliotekāri aktīvi izmantoja arī SBA moduli, lai pasūtītu izdevumus no citām reģiona bibliotēkām.

Tabula “BIS ALISE izmantošana”

Bibliotēka	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2018)	Pasūtīts (WEB) eksemplāru (2018)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Preiļu GB	1	1	Jā	Jā	Jā	377	

5.11. Digitalizācija

Pārskata periodā veiksmīgi turpinājās sadarbība ar LNB. Digitālo objektu pārvaldības sistēmā (DOM) tiek pievienoti visi pieejamie informatīvā izdevuma “Preiļu Novada Vēstis” un tā pielikuma “Saimnieka Vārds” numuri sākot ar 2007. gadu. Digitālos objektus ikviens interesents var apskatīt digitālās bibliotēkas portālā *lnbd.lv*.

5.12. Iekšzemes un starptautiskais SBA

Lai apmierinātu lasītāju pieprasījumu pēc grāmatām, kas nav krājumā vai uz kurām izveidojusies gara rinda, tika izmantoti starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumus. Šī pakalpojuma nodrošināšanai arī 2018. gadā aktīvi tika izmantots BIS ALISE SBA modulis, kas kopkataloga ietvaros ļāva veikt apmaiņu ar izdevumu eksemplāriem, nodrošinot darbību pārskatāmību un statistiku.

SBA kārtā aktīva grāmatu apmaiņa notika starp Preiļu GB un reģiona publiskajām bibliotēkām. Ja pieprasītais izdevums nebija pieejams reģiona bibliotēkās, tika izmantots LNB un citu lielāko valsts nozīmes bibliotēku krājums. Pārskata gadā SBA kārtā no citām bibliotēkām saņemti 232 izdevumi, uz citām bibliotēkām nosūtīti 720 izdevumi. Salīdzinoši ar iepriekšējo pārskata periodu uz citām bibliotēkām nosūtīto eksemplāru skaits ir palielinājies par 348 eksemplāriem. Pārskata periodā visaktīvāk SBA pakalpojumu izmantoja Riebiņu novada Stabulnieku bibliotēka, Vārkavas novada Rožkalnu bibliotēka, Riebiņu novada Galēnu bibliotēka, Preiļu novada Līču bibliotēka un Riebiņu novada centrālā bibliotēka.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2016	2017	2018	+/-
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	150	114	232	+ 118
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	1132	372	720	+ 348

5.13. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Ar 2018. gada 25. maiju ES ir jāievēro 2016. gada 27. aprīlī pieņemtā Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti. Regulas galvenais mērķis ir palielināt ES pilsoņu kontroli pār saviem datiem un aizsargāt tos, piešķirt lielākas tiesības un pienākumus kontrolēt savu datu nodošanu apstrādei. Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasības attiecas arī uz personas datu apstrādi bibliotēkās. Šīs regulas pieņemšana lika pārdomāt darbības, kas saistītas ar lasītāju apkalpošanu bibliotēkā, pasākumu dalībnieku reģistrāciju un apmeklējuma fiksāciju, kā arī fotografēšanu pasākumos un fotogrāfiju publicēšanu. Lai praktiski izprastu, kādi soļi ir jāveic, lai izpildītu regulas prasības un izvairītos no soda, 2018. gada maijā Preiļu novada pašvaldība organizēja informatīvu lekciju novada iestāžu darbiniekiem. Taču lektors vairāk skaidroja juridiskos aspektus un aplūkoja tematu vispārīgi, praktiski nepieskaroties jautājumiem, kas skar lasītāju datu apstrādi bibliotēkās.

Viens no aktuāliem jautājumiem, ko bibliotēka cenšas risināt, ir bērnu un pusaudžu (līdz 15 gadiem) uzturēšanās pieaugušo literatūras nodaļā. Pārskata gada otrajā pusē tika novērots, ka gandrīz katru dienu pēcpusdienās un brīvdienās uz bibliotēku nāk vieni un tie paši bērni un pusaudži un iekārtojas bibliotēkas tālākajā stūrī. Atsevišķu pusaudžu uzvedība nereti rada konfliktus gan saskarsmē ar bibliotekāriem, gan citiem bibliotēkas apmeklētājiem. Ir skaļa uzvedība, netiek ievēroti bibliotēkas lietošanas noteikumi, dažkārt konfliktu novēršanā jāiesaista pat pašvaldības policija. Lai gan BLN ir labiekārtotas telpas un šai vecumgrupai piemēroti resursi, tomēr daži bērni un pusaudži nevēlas tur uzturēties. Viņi bibliotēku uztver nevis kā informācijas resursu ieguves vietu, bet tikai kā sociālo un komunikācijas vajadzību apmierināšanas vietu. Kā uzlabot šo situāciju? Viens no risinājumiem būtu izveidot omulīgi mēbelētu stūrīti vai atsevišķu telpu, kurā pusaudži un jaunieši varētu atpūsties, pamieloties ar ēdieniem un dzērieniem, radoši izpausties, netraucējot pārējos bibliotēkas apmeklētājus. Savukārt bibliotekāri būtu jāmotivē darboties ar šo mērķauditoriju. Lieti noderētu kāda apmācību programma darbam ar pusaudžiem un personām ar uzvedības traucējumiem. Vienā ēkā ar bibliotēku atrodas jauniešu centrs "ČETRI". Tā ir vieta jauniešiem no 13 līdz 25 gadiem, kur būt radošiem, aktīviem, azartiskiem vai vienkārši pavadīt laiku ar citiem jauniešiem. Būtu jānoskaidro, kāpēc pusaudži neizmanto šo vietu.

6. KRĀJUMS

6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Krājuma komplektēšanas politikas dokuments

Preiļu GB krājums tiek komplektēts saskaņā ar 2015. gadā izstrādāto dokumentu “Preiļu Galvenās bibliotēkas krājuma komplektēšanas politika (2015.—2019.)”. Vadlīnijās noteikti galvenie rīcības virzieni konkrētajam periodam: krājuma komplektēšanas uzdevumi, komplektēšanas avoti, norakstīšanas kritēriji. Tika izdalītas bibliotēkai raksturīgākās lietotāju grupas, lietotāju intereses, kā arī tiek ņemts vērā princips pēc iespējas apmierināt lasītāju pieprasījumu. 2017. gadā Akreditācijas komisija ieteica Krājuma komplektēšanas koncepciju papildināt ar reālās situācijas analīzi, pamatojot ar statistikas datiem, ko plānots izdarīt, izstrādājot Preiļu Galvenās bibliotēkas krājuma komplektēšanas politiku 2020.–2024. gadam.

Krājuma komplektēšanas un organizācijas politikas prioritātes pārskata periodā

Krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes 2018. gadā:

- krājuma daudzveidība atbilstoši lasītāju sastāvam;
- sekot krājuma atjaunošanai un papildināšanai;
- strādāt pie Preiļu GB krājuma kvalitātes uzlabošanas;
- elektroniskā kopkataloga kvalitātes uzlabošana;
- norakstīšana.

Arī 2018. gadā, papildinot krājumu ar jaunām grāmatām, komplektēšanā galvenokārt tiek ņemts vērā princips pēc iespējas apmierināt lietotāju pieprasījumu. Krājums tiek komplektēts universāli, pēc iespējas tajā tiek ietvertas visas zinātņu nozares. Problēma rodas tad, ja ir iepirkti dārgi izdevumi, kuri pēc tam tiek saņemti arī caur projektiem vai no LNB Bibliotēku attīstības centra. Ja laicīgi zinātu, kādas būs šīs grāmatas, mēs tās neiegādātos, bet šos naudas līdzekļus atvēlētu, lai iegādātos citus izdevumus.

Pieaugušo lasītāju apkalpošanas nodaļa un BLN krājumu komplektē atsevišķi, savstarpēji sadarbojoties, lai lietderīgi tērētu iedalītos līdzekļus, maksimāli aptvertu visu vecumu un sociālo grupu pārstāvju vajadzības, interešu, pieprasījumu ievērošana un nodrošinātu bibliotēku lietotājus ar plašu grāmatu un periodisko izdevumu klāstu.

Kopumā krājuma attīstības politikas dokumentā noteiktie kritēriji tiek ievēroti. Krājums ar katru gadu kļūst kvalitatīvāks un krājuma attīstībā vairāk tiek domāts par krājuma kvalitāti, nevis kvantitāti.

6.2. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Krājuma komplektēšanai (bez periodikas) no pašvaldības budžeta līdzekļiem tika izlietoti 9244 EUR, par kuriem iegādāti 1170 eksemplāri, kas sastāda 81 % no kopējā jaunieguvumu klāsta.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2016	2017	2018
Finansējums krājuma komplektēšanai	10 674	11 188	11 884
<i>t.sk. pašvaldības finansējums</i>	10 674	11 188	11 884
Grāmatām	8061	8496	9404

<i>t.sk. bērnu grāmatām</i>	1401	2517	2737
Periodiskajiem izdevumiem	2613	2692	2480
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	1,56	1,64	1,77

Iespieddarbu krājuma papildināšanai tika piesaistīts arī **papildus finansējums**. 2018. gadā bibliotēka saņēma iespieddarbus LNB koordinētajā projektā „Sākot pilsonisko izglītību Latvijā”. Projektā iegūtās grāmatas tika sadalītas starp Preiļu GB, Preiļu reģiona un skolu bibliotēkām. Šajā projektā Preiļu GB ieguva divus izdevumus par 4,17 EUR.

Bērnu literatūras nodaļa katru gadu piedalās lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. 2018. gadā iegūti pieci eksemplāri par 41,32 EUR.

Dāvinājumos saņemti 270 eksemplāri par 924,59 EUR, kas ir 17 % no jaunieguvumu skaita. Dāvinātāji ir gan mūsu bibliotēkas lietotāji, gan paši autori (Ruta Svaža, Lidiya Leikuma, Jānis Būmanis, Iveta Ratinīka, Pēteris Džigurs), gan juridiskas personas (Latgales Kultūras centra izdevniecība, Dabas aizsardzības pārvalde, LNB), gan bibliotēkas viesi. Dāvinātās grāmatas, kas netiek ņemtas uzskaitē, tiek piedāvātas citām reģiona bibliotēkām vai ievietotas grāmatu apmaiņas plauktā “Maināmieš”.

No LNB atvestie dāvinājumi tiek sadalīti visām reģiona bibliotēkām. Atsevišķus dāvinājumus nododam arī skolu bibliotēkām.

6.3. Rekatalogizācija

Rekatalogizācija Preiļu GB pabeigta 2012. gadā.

2018. gadā iespēju robežās tika strādāts pie kataloga ierakstu kvalitātes uzlabošanas un autoritatīvo ierakstu rediģēšanas (rediģēti MARC ieraksti — 7930, rediģēti autoritatīvie ieraksti — 1364, izveidotas anotācijas — 813).

6.4. Krājuma pārbaude (inventarizācija)

Pārskata periodā krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

6.5. Krājuma rādītāji

Katru gadu krājuma kustībā notiek skaitliskās svārstības. Regulāri tiek strādāts ar krājumu, papildinot to ar jaunieguvumiem un atlasot novecojušos, nolietotos, maz pieprasītos iespieddarbus, kā arī liekās dubletes. Pārskata periodā 262 iespieddarbi tika nodoti Preiļu reģiona bibliotēkām, jo Bērnu literatūras nodaļā krājuma izvietojumā notika izmaiņas.

2018. gadā saņemti 1551 dažādi iespieddarbi (izņemot seriālizdevumus), no tiem latviešu valodā ienākuši 1159 eksemplāri, citās valodās 392 eksemplāri; daiļliteratūra — 804, bērnu literatūra — 300, nozares — 447 jaunieguvumu eksemplāri. Neskatoties uz to, ka finansējums iespieddarbu iegādei tiek palielināts, tomēr iepirkto eksemplāru skaits ir mazāks, jo grāmatām cenas strauji aug.

Analizējot krājuma sastāvu redzams, ka visvairāk iepirkta daiļliteratūra.

Pārskata periodā kritiski izvērtējam krājuma fizisko stāvokli un norakstījam nolietotos, nepievilcīgos iespieddarbus.

Gada laikā no bibliotēkas nodaļas fondiem izvērtēti un pārcelti: no abonementa uz krātuvi — 534 eksemplāri; no krātuves uz abonementu — 497 eksemplāri; no lasītavas uz abonementu — 153 eksemplāri; no Bērnu Literatūras nodaļas uz abonementu — 223

eksemplāri; no jaunajām grāmatām uz abonementu — 813 eksemplāri. Pavisam pārcelti 2220 eksemplāri.

2018. gadā norakstīšanai atlasīti un izvērtēti 4598 iespieddarbi (no tiem 910 eksemplāri ir seriālizdevumi), 2790 eksemplāri nozaru literatūra un 898 daiļliteratūra. Pie norakstīšanas joprojām daudz darba. Bibliotēkas krātuves krājumā vēl ir daudz dublešu un gadiem maz pieprasītu iespieddarbu (jo sevišķi krievu valodā). Krājumam ir tendence samazināties, tas nozīmē, ka tiek domāts par krājuma kvalitāti.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2016	2017	2018
Jaunieguvumi	2827	2745	2581
<i>Grāmatas</i>	1669	1521	1434
<i>t.sk. latviešu daiļliteratūra</i>	152	161	143
<i>t.sk. bērniem</i>	334	310	300
Izslēgtie dokumenti	2973	4979	4598
Krājuma kopskaits	68 770	66 536	64 519
Grāmatu krājuma apgrozība	0,79	1,14	1,14
Periodisko izdevumu apgrozība	6,04	5,55	5,55

Krājums ar katru gadu kļūst kvalitatīvāks. Krājuma attīstībā vairāk tiek domāts par krājuma kvalitāti, nevis kvantitāti. Lai krājums izskatītos vizuāli pievilcīgāks, nolietotās grāmatas tiek nomainītas pret tādām pašām jaunām, kuras dāvina bibliotēkai lietotāji.

2019. gada galvenie uzdevumi:

- agrāko gadu aprakstu rediģēšana;
- autoritatīvo datu rediģēšana;
- dublešu, nolietoto un maz izmantoto iespieddarbu norakstīšana.

6.6. Datubāzes

2018. gadā Preiļu GB saviem lietotājiem piedāvāja divas autorizētās bezmaksas datu bāzes: *Letonika* un *Lursoft* laikrakstu bibliotēku *news.lv*. Bezmaksas piekļuvi nodrošina „Kultūras informācijas sistēmu centrs” (KISC) projekts „Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām”.

Bibliotekāru darbs nav iedomājams bez LNB Nacionālās bibliogrāfijas analītiskas datubāzes, kurā tiek meklēti gan tematisko uzziņu informācijas avoti, gan materiāli izstādēm un novadpētnieciska satura literatūra.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2016	2017	2018
Letonika	621	641	2136
<i>news.lv</i>	85	120	288

Analizējot bibliotēkā pieejamo datubāzu lietošanu pārskata periodā, atklājas, ka abas datu bāzes izmantotas vairāk nekā iepriekšējos pārskata periodos. Iespējamie rādītāju paaugstināšanās iemesli:

- lielāka reklāma, publicitāte;
- attālināta pieeja portālam *letonika.lv*;
- piedalīšanās konkursā „Literatūras garša”;
- tika organizētās informatīvās stundas skolēniem.

Portāls *letonika.lv* skolēniem ir pieejama arī *E-klasē* vai *Mykoob*, kas nodrošina pieeju no mājām. Novērots, ka daudzi skolēni aktīvi meklē uzziņas *Google* un *Wikipedia.lv*, jo tur viegli orientēties un var ātrāk atrast vajadzīgos materiālus.

6.7. Krājuma un datubāzu popularizēšana

Pārskata periodā bija šādas krājuma popularizēšanas izstādes:

- Rakstniekam Rūdfam Blaumanim — 155;
- “Grāmatu izdevniecības Latvijā” otrā izstāde — apgāds „Mansards”;
- ”Mūžīgais noslēpums” — grāmatas par sieviešu dzīves likločiem, attiecībām un pārdomām;
- „Atrast pareizos vārdus” — Silvijas Brices tulkotās grāmatas;
- Dzejniekam Imantam Ziedonim — 85;
- Rakstniekam, publicistam Ērikam Hānbergam — 85;
- “Grāmatu izdevniecības Latvijā” trešā izstāde — Jāņa Rozes apgāds;
- „Kur ir mans krekls?” — romāni par mīlestību un kaisli;
- “Apceļo pasauli caur literāro tēlu prizmu!”;
- Latviešu rakstniekam, prozaikim Albertam Belam — 80;
- Dzejniekam Ojāram Vācietim — 85;
- Rakstniekam, scenāristam Andrim Kolbergam — 80;
- „Kad aiz loga tumšie ziemas vakari”.

Citas bibliotēkas krājuma popularizēšanas aktivitātes:

- VKKF atbalstītie pasākumi. Latviešu oriģinālliteratūras autoru dialogs ar Preiļu novada lasītājiem „Satiec savu rakstnieku”:
 - tikšanās ar grāmatas „Norakstītie” autori Ilgu Rasčevsku;
 - tikšanās ar rakstnieci Gundegu Repši;
 - tikšanās ar rakstnieci Janu Veinbergu;
 - tikšanās ar rakstnieku Jāni Lejiņu;
 - tikšanās ar pētnieci un rakstnieci Sanitu Reinsoni;
 - tikšanās ar dzejnieci un publicisti Annu Rancāni;
 - tikšanās ar rakstnieku Vladi Spāri;
 - tikšanās ar muzikoloģi, scenāristi, radio žurnālisti Daigu Mazvērsīti;
- tikšanās ar citiem autoriem (Iveta Ratinīka, Rasma Urtāne u.c.);
- tematiskie pasākumi;
- lasītveicināšanas pasākumi;
- jaunāko grāmatu slīdrāde bibliotēkas tīmekļa vietnē;

- publikācijas par bibliotēkā pieejamo presi, aktualitātēm un pasākumiem (piem., Grāmatu svētki) vietējos medijos.

Datubāzu popularizēšanas aktivitātes:

- preses relīzes par jaunajiem pakalpojumiem dažādu valsts iestāžu, pašvaldības, skolu, bibliotēkas mājaslapā, e-pastos, vietējos laikrakstos, bibliotēkas sociālajos tīklos;
- informācija skolotājiem, bibliotekāriem semināros, sanāsmēs;
- elektronisko resursu informatīvajās stundās pieaugušajiem un skolēniem;
- informatīvās lapiņas līdzņemšanai (gan pasākumos, gan semināros, gan bibliotēkā uz vietas, gan informatīvajās teltīs);
- plakāti par e-resursiem gan elektroniskā, gan drukātā formātā;
- Individuālas sarunas ar bibliotēkas apmeklētājiem.

6.8. Darbs ar parādniekiem

Pārskata periodā pastiprināti veikts darbs ar grāmatu parādniekiem. Parādnieki tiek apzināti reizi trīs mēnešos ar lūgumu atgriezt grāmatas vai nozaudēšanās gadījumā segt grāmatas vērtību. Rezultātā daļa grāmatu tiek atgriezta. Lai sadarbība ar parādniekiem būtu veiksmīgāka, soda nauda netiek iekasēta. Lai neveidotos jauni parādnieku saraksti, katru dienu lasītājiem, kuriem ir beidzies grāmatu lietošanas termiņš, tiek nosūtīta īsziņa ar atgādinājumu. 2018. gadā tika nosūtītas 7411 atgādinājuma īsziņas. Pozitīvi, ka daudzi lasītāji šo atgādinājumu ņem vērā.

Tika izvērtēti ar ilgstošiem parādniekiem (kuri nereaģē uz brīdinājuma vēstulēm vai nedzīvo norādītajā adresē) un lemts par grāmatu norakstīšanu. Kopumā bibliotēkai nav nodotas 154 grāmatas.

6.9. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

Grūti nokomplektēt dažas nozaru nodaļas ar jaunu kvalitatīvu literatūru, jo tā netiek izdota vai arī tiek izdota nelielā metienā. Gadās, ka grāmatas tiek atdotas netīras, piesmakušas, ar pasvītrojumiem.

Pie problēmām jāmin laikietilpīgums darbam pie maz izmantotās krājuma daļas: norakstīšana, pārvietošana uz krātuvi. Krājumu pakāpeniski nepieciešams atjaunot, kritiski izvērtējot tā nepieciešamību, vecos, nepieprasītos izdevumus norakstīt un aizstāt ar jauniem izdevumiem, kuri atbildīs gan skolēnu, gan studentu, gan arī citu lietotāju kategoriju vajadzībām.

7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

7.1. Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas (turpmāk — BLN) darbs balstās uz trim pīlāriem: stabilitāte, konsekvence, inovācijas.

Turpinot darbu pie ģimenes bibliotēkas modeļa veidošanas, 2018. gadu var nosaukt par veiksmīgu pārmaiņu aizsākšanas gadu. Pateicoties pārrobežu sadarbības projektam “Digitālo aktivitāšu centru tīkla izveide ģimenēm dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē” (*Network-Digi-Hubs*), nodaļā notikušas lielas pārmaiņas, kas skārušas gan krājuma izvietojumu, gan telpu pārkārtojumu, gan jaunu pakalpojumu radīšanu. Neskatoties uz to, ka projekts vēl nav noslēdzies, demo versijā jau tiek izmēģināta “Interaktīva kinētiska viktorīna par Latgali un Aukštaitiju”, “Virtuālās realitātes ekskursija maršrutā Utena-Zarasi-Daugavpils-Preiļi”, “Interaktīvs velobrauciens “Ko atklāj velobrauciens pa Austrumlietuvu un Dienvidlatviju?””.

2018. gads bija bagāts ar jauniem izaicinājumiem:

- iesaistījāmies lasītveicināšanas programmā „Mūsu mazā bibliotēka”, iepazīstot sešu valstu rakstnieku un ilustratoru sniegumu un iesaistot 224 jaunus lasītājus gan sākumskolas, gan pirmsskolas izglītības iestādēs;
- paplašinājām pašu izgatavoto spēļu klāstu, kas tiek izmantotas dažādos pasākumos un tikšanās reizēs. Populārākās ir pasaku kārtis, spēle par A. Sakses „Pasakām par ziediem”, divu līmeņu spēle „Zilbīte pa zilbītei”. No budžeta gada laikā iegādājāmies spēles 250 EUR vērtībā. Visas galda spēles tiek izsniegtas lietotājiem caur BIS ALISE;
- veiksmīgs bija biedrības „Mēs bibliotēkai” iniciētais projekts „Spēles saliedē ģimeni, draugus un domubiedrus”, kas ieguva nodibinājuma “Viduslatgales pārnovadu fonds” atbalstu. Projekta rezultātā tapa četras āra spēles un trīs lielformāta spēles, kas izmantojamas gan telpās, gan dabā;
- BLN kolektīvs pirmo reizi iesaistījās Muzeju nakts pasākumos, kas piesaistīja lielu interesentu skaitu;
- veiksmīgi organizējām pirmo Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības novada un reģiona finālu;
- apvienojām lasītavas un abonementa krājumu, kas rezultātā kļuva pieejamāks lietotājiem, jo tagad atrodas vienā telpā.

Jauni pakalpojumi, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums, interaktīvas vides radīšana piesaista aizvien jaunus lietotājus, kas aktīvi iesaistās bibliotēkas aktivitātēs.

Kopumā 2018. gads nodaļas darbībā ir bijis ļoti veiksmīgs, par ko liecina gan statistiskie rādītāji, gan lietotāju atsauksmes. BLN darba rādītāji ir stabili, neskatoties uz skolu slēgšanu, iedzīvotāju skaita un jaundzimušo skaita samazināšanās tendenci.

Tabula “Bērnu literatūras nodaļas pamatrādītāji”

	2016	2017	2018
Lietotāju skaits	1395	1418	1407
Apmeklējumu skaits	18 579	19 061	17 704
Izsniegums kopā	17 148	16 110	14 993

<i>t.sk. grāmatas</i>	14 463	13 021	13 215
<i>t.sk. žurnāli uz mājām</i>	82	130	72
<i>t.sk. žurnāli lasītavā</i>	1105	893	303
<i>t.sk. spēles uz mājām</i>	42	519	1023
<i>t.sk. SBA</i>	140	217	53

Nedaudz samazinājies reģistrēto aktīvo lietotāju skaits, apmeklējumu skaits un izsniegumu skaits seriālizdevumiem un SBA. Pozitīvi ir tas, ka nedaudz ir palielinājies grāmatu izsniegums un krasi pieaudzis ir spēļu izsniegums.

Izsniegumu skaits varētu būt lielāks, ja būtu iespēja grāmatas iegādāties vairākos eksemplāros, kas nav iespējams ierobežota budžeta dēļ.

Samazinājies periodisko izdevumu skaits — nav piedāvājuma bērniem un jauniešiem. Informācijas pieejamība e-vidē šai auditorijai ir pieejamāka un ērtāka.

Galvenie BLN darba kritēriji ir nevis kvantitāte, bet kvalitāte un orientēšanās uz lietotāju ieinteresēšanu bibliotēkas apmeklējumā.

BLN piedāvājumā ir bibliotekārās un literārās stundas, dažādi informācijas ieguves konkursi, tikšanās ar autoriem, Grāmatu svētki, Bibliotēku nedēļas pasākumi, Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa, Karjeras nedēļa un daudzas citas aktivitātes. Kopumā 2018. gada laikā tika rīkoti 89 pasākumi, viena radošā darbnīca un 27 izstādes.

7.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija

BLN ir reģiona metodiskais centrs darbā ar bērniem un jauniešiem. Metodiski konsultatīvais darbs organizēts visa gada garumā, izmantojot dažādas formas — apmācības, seminārus, individuālas konsultācijas, bibliotēkas apmeklējumus, pieredzes apmaiņas braucienus.

Nodaļas darbinieces, izmantojot LNB KAC un citu organizāciju piedāvātās iespējas profesionālajā pilnveidē, pārsvarā orientējas uz darbu bērnu auditorijā. Pārskata periodā pēc kursu apmeklēšanas reģionālajos semināros pagastu un skolu bibliotekāriem tika sniegta informācija par bērnu tiesību aizsardzību, skolēnu literāro interešu veidošanu, stāstniecības kustību Latvijā, Ziemeļvalstu literatūras nedēļas norisi.

BLN darbinieces reģionālajos bibliotekāru semināros sniedz informāciju par aktualitātēm darbā ar bērniem un jauniešiem, konsultē reģiona bibliotekārus dažādās darba jomās, dalās darba pieredzē ne vien reģiona, bet arī valsts līmenī, sniedz metodisko palīdzību lasītprasmes veicināšanas programmā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā, Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības norisē, “Stāstu bibliotēku” aktivitātēs, projekta “Grāmatu starts” popularizēšanā u. c. aktivitātēs, rīko pasākumus kā atklātās nodarbības.

Notika Nacionālās skaļās lasīšanas novadu kuratoru seminārs, kurā bija pieaicināti gan skolu, gan bibliotēku pārstāvji. LNB Bērnu literatūras centra darbinieces plaši izklāstīja aktualitātes darbā ar bērniem, kā arī notika skaļās lasīšanas praktiskā nodarbība, kuras gaitā bija iespēja dziļāk iepazīt skaļās lasīšanas tehnikas nianses. BLN vadītāja organizēja seminārnodarbības skolās, kurās skolu pedagogiem tika izklāstīta sacensību norises metodika, skaidrota atšķirība starp skatuves runu un skaļo lasīšanu, un kā koordinatore piedalījās žūrijas komisijās novados kā vērtētāja.

Visa gada garumā tika sniegtas konsultācijas par izstādēm nodaļā, kā arī norisēm pārrobežu sadarbības projektā “Digitālo aktivitāšu centru tīkla izveide ģimenēm dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē” (*Network-Digi-Hubs*).

7.3. BLN krājuma veidošana un papildināšana

Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā krājuma komplektēšanas pamatprincipi ir plānveidīgums, aktualitāte, kvalitāte un daudzveidība.

Tabula “Budžeta līdzekļi krājuma komplektēšanai”

Gads	Eksemplāru skaits	Summa (EUR)
2016		2050
2017	391	2517
2018	412	2737

Dati liecina, ka finansējums grāmatu iegādei ir nepietiekams, jo tas ļauj jaunizdevumus iepirkt tikai vienā eksemplārā. Dīvos eksemplāros tiek iepirkta vienīgi atsevišķas lasītveicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” grāmatas. Lai neveidotos pārāk lielas rindas, tiek izmantotas SBA iespējas. Minētajā lasītveicināšanas programmā saņemti deviņi iztrūkstošie grāmatu eksemplāri no LNB.

2018. gadā tika veikts liels darbs, apvienojot abonementa un lasītavas krājumu, tāpēc nopietni izvērtējām, kuras nozaru literatūras grāmatas ir nepieciešamas atstāt Bērnu literatūras nodaļā, pārējās tika nodotas pieaugušo auditorijai un citu bibliotēku lasītājiem.

Lielāka vērtība tika vēlēta daiļliteratūras iegādei angļu valodā, jo vecāko klašu skolēni labprāt lasa angļu un amerikāņu autoru grāmatas oriģinālvalodā, tādējādi arī pilnveidojot savas angļu valodas prasmes.

Vislasītākā grāmata 2018. gadā bija Aivara Kļavja romāns „Melnais akmens”. Lielu popularitāti mazo lasītāju vidū iekarojušas Evijas Gulbes grāmatas. Patīkami, ka oriģinālliteratūra pēdējos gados kļūst aizvien saistošāka. Īpaši pieaug interese par oriģinālliteratūru, jo skolās tika izsludināta akcija „100 grāmatas Latvijai”, kuras ietvaros bija jālasa latviešu autoru darbi. Ar katru gadu pieaug literāro darbu pieprasījumu skaits skatuves runas konkursam.

Galvenais sadarbības partneris grāmatu iegādē joprojām SIA “Apgāds Zvaigzne ABC”, kas ir lielākais bērnu grāmatu izdevējs un arī vienīgais grāmatu veikals Preiļos. Citu izdevniecību grāmatas lielākoties tiek iegādātas, sazinoties ar SIA “Virva LK” un SIA “Latvijas Grāmata”.

Tehnoloģiju laikmetā kompaktdiski (CD) vairs nav tik aktuāli, tāpēc tos iegādājamies galvenokārt kā pielikumus grāmatām. Tie tiek izsniegti gan kopā ar grāmatām, gan atsevišķi.

Ievērojami tika papildināts galda spēļu krājums: gan ar trim dažādiem “Monopoly”, kuras skolēnu vidū ļoti iecienītas, un iepriekšējos gados pirtās jau nolietojušās, gan jaunām spēlēm, kuras var spēlēt draugu un ģimenes lokā. Pieprasītas ir galda spēles. Tas ir ļoti pozitīvi, jo tās attīsta spēju koncentrēties, piemēram, mīklu spēle “Abra” veicina domāšanu un iztēli, rosina atcerēties mūsu nemateriālās kultūras vērtības — latviešu tautas mīklas. Savstarpējās saziņas spēles “Activity” laikā tiek izmantotas visas komunikācijas formas, bet spēlējot stratēģisko spēli “Catan”, kas jau iepatikusies jauniešiem, ir iespēja iejusties un pārbaudīt sevi darījumu pasaulē.

2018. gadā lasītavā bija pieejami 14 žurnāli: trīs pirmsskolas vecuma bērniem, pieci sākumskolas un pamatskolas vecuma skolēniem, seši jauniešu auditorijai. Pa vienam žurnālam ir angļu un vācu valodā. 13 žurnāli bija abonēti, un viens (“Putni Dabā”) saņemts kā dāvinājums. Vērojams, ka žurnālu popularitāte krītas ar katru gadu. Pašreiz skolēni, uzturoties BLN atpūtas zonā, labprātāk izvēlas kādu spēli vai darbojas savā viedtālrunī, izmantojot bibliotēkas *WiFi*. Žurnāli tiek popularizēti, rīkojot konkursu pusaudžiem „Vērīgais detektīvs informācijas labirintos”.

7.4. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Uzziņas tiek sniegtas pēc bibliotēkas lietotāju pieprasījuma. Pārskata periodā tika sniegtas **1231 uzziņa un 56 konsultācijas** ar ļoti plašu tematisko spektru. Sevišķi intensīvs uzziņu darbs ir skolu projektu nedēļās, pirms nozīmīgiem pārbaudes darbiem, zinātniski pētniecisko darbu rakstīšanas periodā. Uzziņu veidi ir dažādi: informatīvas, tematiskas, precizējošas. Palīdzība tiek sniegta datorlietotājiem — atrast nepieciešamo informāciju, apkopot vai pārvietot tekstu, izdrukāt dokumentu. Lasītāji labprāt vēršas ar jautājumiem par kāda konkrētu autoru vai iespieddarbu.

Veicot uzziņu un informācijas darbu, tiek izmantoti visi bibliotēkā pieejamie resursi — uzziņu krājums, dažādi interneta portāli un datu bāzes. No visiem piedāvājumiem lietotāji visvairāk izmanto enciklopēdijas un vārdnīcas. Tai pašā laikā viņi labprāt saņem informāciju virtuālajā pasaulē.

Veicot vienu no svarīgākajiem bibliotēkara uzdevumiem — palīdzēt bērniem atrast noderīgāko informāciju —, tiek sniegts liels atbalsts kvalitatīvas formālās izglītības iegūšanā, jo ikviena informācija, ko bērni un jaunieši iegūst bibliotēkā, pārvēršas par zināšanām.

BLN piedāvā ļoti plašu pakalpojumu klāstu visu vecumu bērniem un jauniešiem, kā arī vecākiem. Lietotājiem ir iespēja izvēlēties un saņemt iespieddarbus brīvpieejas krājumā, ir pieejamas grāmatas arī latgaliešu, krievu, angļu un vācu valodā. Ikviens lietotājs var izmantot bezvadu interneta iespējas, plašu spēļu klāstu (galda un lielformāta), ģimenes kopā darbošanās iespējas, divus bērnu atpūtas stūrīšus, trīs datorus, lasīt 14 žurnālus, pastāv iespēja arī eksponēt savas kolekcijas, radošos darbus. Tiek rīkotas radošās darbnīcas, dažāda veida mākslas izstādes, daudzveidīgi pasākumi, kas attīsta gan informācijas ieguves prasmes, gan veic izglītojošas, kultūras socializācijas funkcijas. Bibliotēkas lietotājiem, saņemot lietotājvārdu un paroli, ir iespējams izmantot datu bāzi *letonika.lv* gan uz vietas bibliotēkā, gan attālināti no mājām. Bibliotēkas sniegtie pakalpojumi pārsvarā ir bez maksas. Maksas pakalpojumi un bibliotēkas izmantošanas noteikumi ir saskaņoti un apstiprināti Preiļu novada domē.

Bibliotēkas lietotāju zināšanu un informācijas meklēšanas prasmju apgūšanai tiek rīkota vesela virkne konkursu un apmācību pasākumu kā pirmsskolas vecuma, tā arī skolas vecuma bērniem.

Ļoti pateicīgas šajā ziņā ir divas lasīšanas veicināšanas programmas jaunākā vecuma bērniem — “Mūsu mazā bibliotēka” un „Grāmatu starts” —, jo tās dod iespēju darboties praktiski. Atzinīgi vērtējam “Mūsu mazās bibliotēkas” darba burtnīcu, kas ir neatsverams palīgs bibliotēkaram. Protams, katrā nodarbībā bibliotekāre piedāvā arī savus rosinošo uzdevumu veidus, līdz ar to šīs nodarbības attīsta bērnos fantāziju, veicina tēlaino domāšanu un rada lasītprieku.

Bērnu literatūras nodaļas apmeklētāji varēja skatīt 27 izstādes: 12 tematiskās, astoņas radošo darbu, trīs kolekcijas un četras ceļojošās izstādes. Radošie darbi bija aplūkojami gan personālizstādēs, gan mūsu sadarbības partneru — pirmsskolas izglītības iestādes “Pasaciņa”, Jāņa Eglīša Preiļu valsts ģimnāzijas audzēkņu, biedrības “Mūsmājas” senioru veidotajās izstādēs —, tādējādi parādot bibliotēkas apmeklētājiem dažādu paaudžu radošo cilvēku veikumu. 2018. gada nogalē tika pievienoti katalogam arī galda spēļu apraksti, kas ļaus arī spēles izsniegt BIS ALISE, tādā veidā būs vieglāk arī izvērtēt, kuras spēles un cik lielā mērā ir pieprasītas.

Pārrobežu projekts “Digitālo aktivitāšu centru tīkla izveide ģimenēm dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumārkaitijā un Dienvidlatgalē” (*Network-Digi-Hubs*) vēl tiek ieviests, bet lietotāju interese jau ir liela. Pēc centra atklāšanas 2019. gads būs interesants, darbojoties ar bērniem, sniedzot konsultācijas vecākiem un iedrošinot omīšu paaudzes apmeklētājus izmēģināt jaunākās tehnoloģijas.

Bērnu literatūras nodaļas darbinieces 2018. gadā vadīja 90 pasākumus dažāda vecuma bērniem un pusaudžiem. Neliels ieskats īpašajos:

“Mana drošība — mana atbildība”

Pasākums par drošību internetā Preiļu 1. pamatskolas 3. klašu skolēniem. Pasākuma mērķis: ar spēlēm, sarunām un *drossinternets.lv* materiāliem vērst skolēnu uzmanību uz to, kā jēgpilni un droši darboties internetā.

Digitālās nedēļas ietvaros informācijas meklēšanas konkurss “Vēl tuvāk Latvijai”

Latvijas simtgadei veltīts konkurss, kurā piedalījās Preiļu 1. pamatskolas 7.—8. klašu skolēni. Skolēniem bija jāatrod informācija interneta vietnēs par simtgades pasākumiem. Noslēgumā skolēni aizpildīja anketas par saviem interneta lietošanas paradumiem.

Konkurss “Vērīgais detektīvs informācijas labirintos”.

Arī šis konkurss bibliotēkā “dzīvo” jau trešo gadu un ir populārs pusaudžu vidū. 2018. gadā uz konkursu ieradās 6.—9. klašu skolēni no Galēnu pamatskolas. Tā kā šie audzēkņi mūsu bibliotēkā bija pirmo reizi, daži uzdevumi prasīja ilgāku laiku nekā vietējiem skolēniem, kas bibliotēkā labi orientējas. Toties Galēnu skolēniem bibliotēkas apmeklējums bija interesants ar to, ka ne tikai saņēma informāciju par bibliotēkas pakalpojumiem, bet arī pašiem vajadzēja orientēties stāvos, telpās iegūt dažādu informāciju un vākt uzvaras punktus savām komandām.

Konkurss Preiļu 1. pamatskolas 8. klašu skolēniem “Ķepas, astes, spārni...”

Šis konkurss skolām tiek piedāvāts otro gadu. Konkursa uzdevumi ir par dzīvniekiem dabā, mūzikā, literatūrā, kas atbilst kompetenču izglītības prasībām. 2018. gadā uz konkursu ieradās divas 8. klases. Izvērtējot iepriekšējā gada pasākumu norisi, tika nedaudz pilnveidoti uzdevumi un konkursa norise, ļaujot skolēniem vairāk darboties patstāvīgi.

Muzeju nakts aktivitātes

Pirmais gads, kad bibliotēka iesaistījās Muzeju nakts aktivitātēs. Tēma — šūpulītis — tika apspēlēta visdažādākajos veidos: caur stāstiem, izziņas materiāliem, radošām darbnīcām, konkursiem, izstādēm. Iedzīvotāju ieinteresētība bija liela, aktivitātes bija apmeklētas kuplā skaitā. Mazajiem apmeklētājiem bija iespēja zīmēt smiltīs, kopā ar vecākiem izveidot savu miega dziesmu grāmatiņu un pēc izvēles vienu dziesmiņu nodziedāt kopā ar muzikālo bibliotekāri Solvitu. Visas aktivitātes notika jaukā ģimeniskā atmosfērā.

Pasākums PII “Pasaciņa” audzēkņiem “Zilbīte pa zilbītei”

Bibliotēku nedēļas ietvaros BLN apmeklēja pirmsskolas izglītības iestādes “Pasaciņa” divas piecgadnieku grupas, kopskaitā 55 cilvēki: 38 bērni, 17 pedagogi un bērnu vecāki. Tika izspēlēta pašu veidotā zilbīšu spēle, aplūkotas izstādes, iepazītas dažādu prasmju un iemaņu attīstošās spēles, kā arī grāmatu daudzveidība.

Radošā darbnīca “Izrotāsim bibliotēku Lieldienām”

Radošo darbnīcu vadīja Liene Gžibovska. Gan skolēniem, gan bibliotekārēm bija iespēja smelties idejas un apgūt kādu jaunu prasmi telpu rotāšanā un, kopā darbojoties, runājot par Lieldienu svinēšanu, izjust svētku gaidīšanas prieku.

Literārā stunda par Blaumani “Visiem laikiem pāri”

Darbs pāros, jauniešu veidotās prezentācijas par R. Blaumaņa atziņām, fragmentu analīze, situāciju simulācija — caur šīm darba formām izkristalizējās mūžīgas vērtības, kas dzīvo caur laikiem.

Latvijas simtgadei veltīts pasākums „Latviešu spēka zīmes”

Saruna par identitāti, seno latviešu rakstu zīmju iepazīšana un veidošana, nozīmes skaidrošana un izpratnes veidošana par latviešu nemateriālo kultūras mantojumu.

Akcija „Spēka vārdi Latvijai”

Septembrī tika uzrunāti Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi veidot bibliotēkā Goda sienu Latvijas simtgadei. Katrs rakstīja vēlējumu Latvijai, atlases kārtā 15 labāko vēlējumu autoriem bija iespēja savu novēlējumu ierakstīt paša izvēlētajā latvju spēka zīmē un izvietot Goda sienā.

Simonas Orinskas dzejas performance “Ķermeņa robežas”

Dzejas dienās Preiļu pilsētas iedzīvotājiem bija ekskluzīva iespēja apmeklēt netradicionālu priekšnesumu — dzejnieces, deju un kustību terapeites Simonas Orinskas solo projektu, kur, apvienojot dzeju un buto kustību mākslu, tiek pētītas ķermeņa un vārda attiecības. Autores kolorītā un kreatīvā personība un daiļrade spēja uzrunāt jauniešus un neatstāja vienaldzīgus pat skeptiskākos pasākuma apmeklētājus.

Nodarbība „Stāstu stāstiem izstāstīju”

Aktīvi darbojamies UNESCO Latvijas nacionālās komisijas tīklā „Stāstu bibliotēka”. Viens no pasākumiem bija vērsts uz iepazīšanos ar stāstnieka kā dzīves vērtību nesēja lomu sabiedrībā. Bērniem tika piedāvāts dažāds stāstu pasniegšanas stils un bija iespēja pašiem veidot stāstu, kas attīsta loģisko domāšanu, rosina iztēli, pilnveido runas prasmes, kas mūsdienu bērniem ir īpaši aktuāli.

Dzejas dienas 2018

Šoreiz pie bērniem viesojās rakstniece un dzejniece Ieva Samauska, bet pasākumu kuplināja teātra grupa „Kājām gaisā”, ko vada BLN vadītāja, ar uzvedumu „Skaļā klase”. Teātra grupa ir nopietns balsts pasākumu rīkošanā. Ar viņu līdzdalību notika arī Pasaku pēcpusdienu 1.—3. klašu skolēniem, „Garās pupas 2018” prezentācijas pasākums, Ziemassvētku pasākums Preiļu 1. pamatskolā „Svētki Pīrādziņtaunā”.

Pasākumu cikls „Latvijas novadu pārles”

Šis cikls tika piedāvāts mazākumtautību vidusskolai ar mērķi dziļāk iepazīt Latvijas kultūrvēsturiskos novadus. Noslēgumā jauniešiem bija iespēja doties ekskursijā uz Rīgu, iepazīstot galvaspilsētu.

7.5. Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Katra no lasīšanas veicināšanas programmām, kurā BLN iesaista bērnus, pusaudžus, jauniešus un vecākus, savā ziņā ir veiksmes stāsts, jo bērni izmanto iespēju lasīt. Skaitliski mazāk aptveroša bija **Apgāda Zvaigzne ABC rīkotā Lasīšanas stafete**, kurā līdz finālam cīnījās četri dalībnieki, trīs no tiem tika apbalvoti noslēguma pasākumā uz prāmja “Romantika”, toties tā ir iespēja apliecināt sevi, radoši darboties, iepazīstot sociālos tīklus, rakstot recenzijas, veidojot zīmējumus, karikatūras, aprakstus, dodot vērtējumu izlasītajam.

Lokālais vasaras konkurss **„Krauklis iesaka izlasīt”**, kurā pārskata periodā piedalījās 51 dalībnieks, ir iemantojis popularitāti bērnu vidū. Tajā var piedalīties 1.—9. klašu skolēni. Konkurss paredz jaunākās un skolas ieteicamās literāro darbu lasīšanu. Tas atšķiras no pārējām aktivitātēm, jo pēc katras izlasītās grāmatas notiek dalībnieka saruna ar bibliotekāri. Motivācija lasīšanai — laureātu ekskursija.

“Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” mērķis ir piedāvāt lasītāju vērtēšanai augstvērtīgus tulkotos un oriģinālliteratūras jaunizdevumus. Arī 2018. gadā programma nebija jāreklamē, jo tai pieteicās 107 skolu audzēkņi, 60 pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņi un 26 vecāki. Žūrijas eksperti bibliotēkā ir īpaši atbalstāma lasītāju kategorija, viņi kā pastāvīgie apmeklētāji tiek aicināti uz tikšanos ar autoriem, grāmatu prezentācijām, literārajām stundām, viņiem tiek rīkotas ekskursijas (ekspertu grupai 11+ pēc A. Kļavja vēsturiskās grāmatas „Melna akmens” izlasīšanas bija iespēja doties uz Kroma kolnu, lai tiktos ar vēstures aktīvistu biedrības dalībniekiem, kas pēta Latgales senvēsturi un kultūru, rīko dzīvās vēstures pasākumus, demonstrē unikālās, krāšņās un daudzveidīgās rotas un sagšas, seno karavīru ekipējumu, ieročus, cīņas mākslu un sadzīvi. Bērni guva priekšstatu par tā laika seno latgaļu vērtībām, laiku un telpu).

Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība šobrīd guvusi vislielāko popularitāti un ir aptverošākā lasīšanas programma, jo tajā iesaistījās visas reģiona skolas. Šī programma atšķirībā no citām bērnam dod iespēju lasīt skaļi klausītāju auditorijai, tā pilnveidojot gan dikciju, gan komunikācijas spējas, gan lasīšanas tehniku.

Programmas „Grāmatu starts” Pūciņu skolai svinējām piekto sezonu. Ģimenisks pasākums četru nodarbību garumā, kur grāmata ir karaliene, un visas aktivitātes ir pakārtotas tās saturam. Tas ir lielisks mazā lasītāja pieredzes gūšanas sākums. Nodarbībās bērni mācās klausīties un stāstīt, sadarboties, apgūst jaunas rotaļas, trenē pirkstu muskulatūru, vecāki smeļas idejas, kā darboties ar grāmatu. Smails bērnu un vecāku sejās, pateicības vārdi un vēlme nākt uz bibliotēku biežāk ir lielākā atzinība par paveikto.

Tikšanās ar literātiem. Pateicoties darbinieku uzņēmībai un VKKF finansiālajam atbalstam, bērniem bija iespēja tikties ar Sabīni Košeļevu, Simonu Orinsku, Rutu Skrebeli, Lauru Dreizi, Rutu Svažu, Dāvi Ozolu, Inesi Zanderi, Eviju Gulbi, Grāmatu svētkos bērniem piedāvājām Jūrmalas teātra leļļu studijas izrādi „Sasiesim astes”. Katra šāda tikšanās sekmē bērnu interesi par grāmatām.

7.6. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Sadarbība ar partneriem ir viens no veiksmīgas BLN darbības stūrakmeņiem. Ļoti laba un ilggadēja sadarbība ir ar Preiļu 1. pamatskolu, Preiļu 2. vidusskolu, Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāziju, Preiļu Mūzikas un mākslas skolu, Preiļu Brīvo skolu, Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikumu, PII "Pasaciņa", Preiļu novada bērnu un jauniešu centru, Raiņa muzeju "Jasmuiža", biedrību "Mūsmājas", Jauniešu centru 4, Preiļu Vēstures un lietišķās mākslas muzeju, J. Mihailovas Leļļu galeriju.

Pateicoties labai sadarbībai ar pagastu bibliotēkām, SBA kārtā notiek grāmatu savstarpējā apmaiņa, lai sekmīgi ritētu "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas" darbs.

Pārrobežu projekta ietvaros esam ieguvuši jaunus sadarbības partnerus Latgales Centrālajā bibliotēkā, un Lietuvas pilsētās Zarasos un Utenā. Notiek kopīgas apmācības, pieredzes apmaiņas braucieni, prezentējam kolēģiem darbu ar bērniem veiksmīgākās aktivitātes.

Laba sadarbība izveidojusies ar UNESCO LNK tīkla „Stāstu bibliotēkām”. BLN vadītāja ir ieguvusi stāstniecības mentora apliecību un prezentē Latgales kultūrvēsturiskās vērtības citos kultūrvēsturiskajos novados. Preiļu GB ir uzņēmusies saistības rīkot Preiļos IV Latgales stāstnieku festivālu.

Veidojas veiksmīga sadarbība ar Preiļu novada domi, bibliotēku apmeklē Latvijas novadu un ārzemju delegācijas. Tā ir laba BLN darba reklāma.

7.7. Darbinieku tālākizglītības vērtējums specializācijā

Preiļu GB BLN strādā četras darbinieces. Iepazīstoties ar LNB Kompetenču attīstības centra kursu piedāvājumu, tiek izvērtētas iespējas un uzklausi katras darbinieces vēlmes. Cenšamies apmeklēt kursus, kuru saturs atbilst mūsu specializācijai, lai darbs ritētu vēl sekmīgāk un rastos iespēja dalīties pieredzē ar kolēģiem. Izmantojam arī citu mācību centru piedāvājumus.

Pārskata periodā starp nozīmīgākajām apgūtajām tēmām var minēt:

- Sabiedriskās attiecības kultūras iestādēs. Sadarbība ar medijiem;
- Skolēnu literāro interešu veidošana;
- Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi;
- *LEGO Mindstorms*. Teorija un prakse;
- Dalība Latvijas Bibliotēku festivālā 2018: Bibliotēku ideju tirgus;
- Latvijas kultūras vēstnieku nometne;
- Teātra spēle kā metode dažādu etnisko grupu integrācijā un nacionālo tradīciju izzināšanā;
- Seminārs Preiļu reģiona bibliotēku darbiniekiem un skolu Skaļās lasīšanas sacensības koordinatoriem

7.8. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Galvenās problēmas darbā ar pusaudžiem un jauniešiem joprojām saglabājas. Tās ir intereses trūkums par grāmatām un citiem poligrāfiskā veidā iespiesti izdevumiem, tendence aprobežoties ar vienu informācijas ieguves avotu — internetu. Ja jaunākā skolas vecuma grupā vecāki un skolotāji spēj vēl ietekmēt bērnu lasīšanu, tad vidējā vecuma bērniem vērtību skalas

augšpusē ierindojas tehnoloģijas. Taču jauno attīstības tendenču rezultātā bibliotēkas kļūst par reālās un virtuālās telpas saskarsmes vietu, tādēļ cerams, ka līdz ar ģimeņu digitālā centra izveidi, bibliotēkas loma kā tikšanās un mācību vieta kļūs populārāka, jo tiks piedāvātas dažādas digitālā formāta radošas, izzinošas aktivitātes un spēles.

Lai bērnus ieinteresētu un mazinātu kūtro pasākumu apmeklējumu, jāmeklē jaunas idejas, jaunas iespējas parādīt bibliotēku no cita skatupunkta, kas mūsdienu informācijas un arī iespēju pārblīvumā nebūt nav viegli. Tie ir interaktīvi pasākumi, radošās darbnīcas, tikšanās ar interesantām, atraktīvām personībām, kas spēj iekarot autoritātes pozīcijas. Bibliotēkas un bibliotekāru panākumu atslēga ir radošs darbs, kurš tiek papildināts ar bagātīgu, modernu, mūsdienām atbilstošu materiālo bāzi.

Jau no mazām dienām bērni tiek pieradināti par savu ieguldīto darbu saņemt kādu balvu, nepietiek tikai ar morālo gandarījumu un apziņu, ka gūtās zināšanas un pieredze pašam ir vērtību bagāža turpmākajai dzīvei. Morālā audzināšana sekot idejai vairs nav tik aktuāla. Pārsvaru gūst galarezultāta materiālie ieguvumi. Tas varētu būt kā labs stimuls bērnu aktīvākai līdzdalībai dažādās bibliotēkas rīkotajās aktivitātēs.

Neskatoties uz pozitīvām tendencēm, aizvien saskaramies ar principu „tūlīt un tagad”. Regulāri iegādājoties jaunas attīstošās galda spēles, vērojam, ka bērniem pašiem trūkst pacietības noteikumu apgūšanai, ja bibliotekārs ir aizņemts, spēle tiek atlikta malā. Jāsecina, ka katrs jaunievedums prasa bibliotekāru darba laiku, kurš jau tāpat nav pietiekams.

Ar nožēlu jāsecina, ka bērna nevēlēšanos lasīt bieži vien izprovocē vecāki ar aplamu pieeju lasīšanas procesam, tāpēc nākotnē būtu jātiekas ar vecākiem skolu vai klašu vecāku sapulcēs, lai izglītotu viņus lasītprasmes jautājumos.

Ejot laikam, arvien asāk izjūtama pusaudzū stūrīša modernizācijas un pārkārtošanas nepieciešamība.

Mēs esam pakārtoti straujajam mūsdienu dzīves ritmam, tādēļ tradicionālajam klāt vienmēr jāpiedāvā inovatīva pieeja gan telpu iekārtojumā vai pārkārtošanā, gan pasākumu rīkošanā.

8.NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS

8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Aizvadītais gads pamazām un nemanāmi jau kļuvis par vēsturi. Ar lepnumu un mīlestību pērn svinējām Latvijas simtgadi, tāpēc šis laiks bija notikumiem bagāts. Visi centās kā dāvanu Latvijai pieskaņot dažādus projektus un pasākumus, klasiskās vērtības pavērst jaunos rakursos un celt tās gaismā kā simtgades īpašās lietas. Daudz kas tika svērts un mērīts simtgades svaros.

Arī bibliotēkas darba virzieni un pakalpojumi zināmā mērā sasaucās ar vērienīgajām aktivitātēm valstī. Informācija par mantotajām un jaunradītajām novada kultūras vērtībām tika izgaismota tematiskajās izstādēs. Akcentējot zīmīgus Preiļu reģiona vēstures notikumus, ar jaunu informāciju būtiski tika papildinātas novadpētniecības mapes. Novadniekiem veltītās izstādes atklāja un vietējai kopienai darīja zināmus cilvēkus, ar kuru sasniegumiem lepojas, kuri ir sava laikmeta personības. Piekļuvi kultūrvēsturiski nozīmīgiem teksta dokumentiem nodrošina tiešsaistes pakalpojums, jeb digitālās kolekcijas. Uzlabot attālinātu piekļuvi novadpētniecības resursiem — bija un ir viens no bibliotēkas ilgtermiņa mērķiem. Lai ikviens apmeklētājs justos gaidīts, viņa intereses un vēlmes izzināt kultūrvēsturisko mantojumu tiktu akceptētas, lai saņemtā informācija būtu izsmeļoša, ticama un droša — tā vienmēr ir bijusi bibliotēkas darba prioritāte.

8.2. Novadpētniecības krājums

Komplektēšana, ietvertu materiālu veidi

No kopējā Preiļu GB grāmatu krājuma 0,02 % ir pieejami novadpētniecības lasītavā. Tie ir dažādu nozaru un valodu iespieddarbi, kas saturiski saistīti ar Preiļu reģionu. Ir gan novadnieku dzīvesstāsti un literārie darbi, gan kultūrvēsturiskās monogrāfijas un almanahi. Aizvadītajā gadā novadpētniecības krājumu papildināja 34 grāmatas un divi DVD.

Novadam lokāli nozīmīga informācija glabājas 456 tematiskajās un 1336 personāliju mapēs. Krājumā ir vairākas skaņuplates ar novadnieka J. Ivanova skaņdarbu ierakstiem. Videofilmas par kultūras norisēm novadā ir pieprasīts informatīvais resurss un labs sava laika notikumu liecinieks. Ik gadu klajā nāk jauni novada domes informatīvie izdevumi, kartes un fotoalbumi. Tie visi lieliski papildina novadpētniecības krājumu.

Grāmatas un citus iespieddarbus bezatlīdzības lietošanai dāvina gan valsts un pašvaldību iestādes, gan nevalstiskās organizācijas un privātpersonas. Pērn Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma Preiļu struktūrvienība novadpētniecības lasītavai uzdāvināja četrus apjomīgus bijušās Preiļu tirdzniecības skolas fotogrāfiju albumus.

Iepriekšējos gados veiktās iestrādes kvalitatīva krājuma attīstībā veiksmīgi darbojas, jo tiek ievērota kopējā bibliotēkas krājuma pilnveides un attīstības stratēģija. Vienmēr paturot redzeslokā gan reģionālo, gan citu izdevniecību un apgādu piedāvājumus, komplektēšana un krājuma papildināšana ar saturiski vērtīgiem izdevumiem notiek regulāri. Finanšu ierobežojumi nav bijuši par iemeslu, lai atteiktos no nepieciešamo izdevumu iegādes.

Krājuma organizācija un glabāšana

Kā jau minēts, lielāko novadpētniecības krājuma daļu veido tematiskās un novadnieku personāliju mapes. Tematiski strukturētās mapes sakārtotas pēc UDK sistēmas, bet personāliju mapes — novadnieku uzvārdu alfabēta secībā. Aktīvajā novadpētniecības krājumā ir 969

grāmatas un brošūras, kuras atspoguļo novada attīstības gaitu vēsturisko notikumu kontekstā un kurām ir zinātniska, kultūrvēsturiska vai mākslinieciska vērtība.

Viens no lielākajiem lokālajiem informācijas resursiem bibliotēkā ir elektroniskā novadpētniecības datu bāze ar 36 706 MARC apraksta vienībām. Aizvadītajā gadā šajā datu bāzē ievadīti 1548 jauni apraksti. Novada talantu apzināšanā un iepazīšanā labs palīgs ir elektroniskā novadnieku enciklopēdija, kura regulāri tiek rediģēta un papildināta.

Ar novadpētniecības krājuma atspoguļojumu digitālajā vidē var iepazīties bibliotēkas mājaslapas sadaļā “Digitālās kolekcijas” (<https://bit.ly/2TTdPBa>).

Krājuma veidošana un attīstība notiek ar domu, ka viss, kas gadu gaitā ir meklēts, atrasts, apkopots, sakārtots, saglabāts un tiek aktīvi izmantots, būs labs un noderīgs uzziņu resurss arī nākotnē. Tas vieglāk ļaus atšķirt piemirstas vēstures lappuses, jo bagātais Latgales kultūrvēstures mantojums nav tikai pagātnes fenomens, tas dzīvo un attīstās arī šodien.

Krājums izkārtots novadpētniecības lasītavā, tādejādi lietotājiem ir iespēja pilnībā iepazīties ar visiem informācijas resursiem vienuviet.

Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

Neraugoties uz to, ka dažu laikrakstu izdevniecības autortiesību saskaņošanas un vienošanās līgumu parakstīšanas procesā pauž pasīvu nostāju, aizvadītajā gadā tomēr izdevās sagatavot un publiskot divas jaunas digitālās kolekcijas. Tāpat pozitīvu rezultātu sasniegt ir iespējams, vajag vien gribēt, spēt, prast un realizēt.

Saturiski apjomīgākā ir digitālā kolekcija „Preiļu linu fabrika” (<https://bit.ly/2Svtny9>). Latgales lauku simbols izsenis ir bijušas ziedošas linu druvas. Arī Preiļu apkaimē šie sējumi bijuši lielās platībās, vietējā fabrikā tie pārstrādāti un gatavā produkcija eksportēta uz Beļģiju, Holandi, Angliju un Japānu. Taču linu produkcijas noieta tirgus sašaurināšanās dēļ 90. gados rūpnīca bija spiesta darbu pārtraukt. Šis uzņēmums būtu uztverams kā viens no starptautiskas nozīmes industriālā mantojuma objektiem.

Nozīmīga ir digitālā kolekcija “Aizkalnes pamatskola” (<https://bit.ly/2Dy8sjY>). Kopš 2010. gada Aizkalnes pamatskolas vairs nav. Tāpat kā daudzas citas lauku skoliņas, tā tika slēgta nepietiekama audzēkņu skaita dēļ. Savulaik tā bija viena no vecākajām tautskolām Latgalē. Kultūrvēsturiskais objekts, kurā iemiesota informācija par pagātni, ir neliela, bet nozīmīga Jasmuižas vēstures mozaīka, tāpēc ir saglabāšanas vērts gan senās fotogrāfijās, dokumentos un avīžu rakstos, gan arī elektroniskā tīmekļa vietnē.

Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

Novadpētniecības krājums tiek komplektēts ar mērķi veidot daudzpusīgu, izzinošu saturu informācijas kopu par Latgales, bet galvenokārt Preiļu reģiona kultūrvēstures un saimnieciskās dzīves norisēm dažādos laika posmos, par šodienas aktivitātēm, novada unikalitāti un vietējā kultūras mantojuma bagātībām.

No jaunieguvumiem pērn īpaša interese bija par Ilmāra Meža „Latgales latviešu uzvārdu vārdnīcu”. Veidojās pat rinda uz grāmatas saņemšanu, jo ļoti daudz bija interesentu, kuri vēlējās noskaidrot sava uzvārda rašanās vēsturi, izplatību un tulkojumu.

„Ainavās ir apturēts mirklis, apstādināta mākoņu skreja vai vilnis ezerā. Apvāršņa līnija, silti latgaliska ar pakalniem kā maizes klaipiņiem krāsni, ar ezeriem, kā zilo vizbuļu saujiņam.” Tā raksta Anna Rancāne jaunā fotoalbuma „Latgales ainava” priekšvārdā. Unikālais Latgales fotogrāfu kopdarbs bija lieliska dāvana Latvijai simtgadē. Par to, ka krāšņais izdevums pieejams arī bibliotēkā, informējām lasītājus savā Facebook lapā: <https://bit.ly/2tiOW6b>

Apjomā neliels, bet saturā bagātīgs ir Rušonas pagasta bibliotekāru kopdarbs — buklets “Vacō sāta”. Tajā apkopotā informācija atšķir ne vienu vien piemirstu Rušonas pagasta vēstures lappusi, stāsta par šīs puses ļaužu likteņiem, zināmām mājām, sādžām, dzimtām un sētām, par cilvēku gaitām uz vēsturisku notikumu fona. Kamēr laiks vēl nav neatgriezeniski izdzēsis atmiņas un dabā pastāv reāli atpazīstamas māju vietas, ir jāsteidz apkopot nezināmi, maz zināmi vai aizmirsti notikumi un fakti par savas kopienas vēsturi. Bukleta satura tapšanā tika izmantoti arī Preiļu GB novadpētniecības krājuma materiāli.

Novadpētniecības krājuma saturs ir gana plašs un pilnvērtīgs, tā attīstība, ir vērtējama kā apmierinoša. Taču tas nenozīmē, ka jauna satura radīšana, krājuma pilnveide un lietderības izvērtēšana turpmāk varētu nebūt darba prioritāšu sarakstā.

Izmantojums

Novadpētniecības resursu pieprasījums, mērķauditorija, izmantojamības rādītāji un tēmu daudzveidība gadu gaitā īpaši nemainās. Izstrādājot zinātniski pētnieciskos darbus, Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi pērn vāca informāciju par grāfu Borhu dzimtu, novada pilīm un muižām, analizēja ražojošo rūpniecības uzņēmumu izaugsmes rādītājus. Savukārt reģiona vēstures pētniekus interesēja senās pagastu robežu kartes un konkrēti vēstures fakti. Nereti garās telefonsarunās nācās sniegt uzziņas pārnovados dzīvojošajiem, kuri meklē savu tuvinieku saikni ar mūsu novadu.

Gada nogalē bibliotēkā viesojās Galēnu pamatskolas audzēkņi. Novadpētniecības lasītavā viņiem bija iespēja pārbaudīt savas zināšanas un krājuma personāliju mapēs atrast informāciju par sava pagasta ievērojamiem ļaudīm.

Mūsu novads patiesi ir bagāts ar populāriem un tautā mīlētiem cilvēkiem. Viņi visi kādreiz bija vienkārši mazi puisēni un meitenes ar košām bantēm matos un rotaļu lāčiem padusēs. Ne vienmēr pēc gadiem bērnības bildēs viegli var sazīmēt pazīstamus vaibstus. Pirms dažiem gadiem tika izveidota spēle “Atpazīsti novadniekus bērnības fotogrāfijās”, kuras uzdevums ir bilžu komplektā sameklēt populāra novadnieka atbilstošu bērnības fotogrāfiju. Tagad šī izklaidējošā spēle ir pieejama arī elektroniskajā formātā un joprojām tiek aktīvi izmantota. Arī novadpētniecības viktorīna par Preiļu pilsētu bieži tiek piedāvāta apmeklētājiem erudīcijas pārbaudei.

*Muzeju nakts pasākumā.
Pareizās atbildes vecmāmiņām “izskaitļot”
palīdz mazais eksperts*

Kurš ir kurš? Viedokļi atšķiras.

Balstoties uz novadpētniecības krājumā apkopoto informāciju, uzziņu vietnē *Vikipēdija* pērn tika pievienoti vairāki raksti: par vecāko koka guļbūves ēku un šobrīd vienu no iecienītākajiem tūrisma objektiem Preiļos — viesu namu “Pie Pliča”, (<https://bit.ly/2TOLZWO>) par pašu kultūrvēsturiskā objekta saimnieku, Latgales fotogrāfu biedrības vadītāju Igoru Pliču, (<https://bit.ly/2N4zDXV>), par pieminēti Preiļu politiski represētajiem un komunistiskā terora upuriem (<https://bit.ly/2X1dCxz>).

8.3. Novadpētniecības darba popularizēšana

Tematiskās un novadniekiem veltītās izstādes ir lielisks veids kā popularizēt novadpētniecības krājumu, tās sniedz vizuālu informāciju un akcentē zīmīgus notikumus.

Valsts jubilejas gadā ikviens lielāks vai mazāks projekts, pasākums, izstāde vai koncerts tika pakārtots zem simtgades zīmes. Arī **izstāžu cikls „Mūsu novadnieki: 100 no 236”** bija viena no šīs sērijas aktivitātēm. No novadpētniecības materiālu krājuma piedāvājam periodikas publikāciju stāstus par 100 Preiļu reģiona ļaudīm, kuru vārdi pagaidām nav iekļauti bibliotēkas elektroniskajā

novadnieku enciklopēdijā. Tie ir jaunie censoņi, no kuriem daudzi vēl nesen bija mūsu skolu un ģimnāziju lepnums, bet šobrīd jau sevi pieteikuši kā daudzsoļi zinātnieki, tautā iemīļoti mākslinieki, vai strauji augošu uzņēmumu līderi. Līdzās arī vecākās paaudzes ļaudis, labi darba darītāji, tie, kuri bijuši un ir vietējās sabiedrības balsti un virzītāji.

Novadniekiem — jubilāriem veltīts izstāžu cikls

2018.gadā noslēdzās izstāžu sērija “Kinorežisora Jāņa Streiča kinogads”. Tā interesentiem piedāvāja iespēju padziļināti iepazīt slavenā novadnieka filmogrāfiju.

Preiļi. Tā ir vieta ar māju sajūtu, vieta, kur vienmēr gribas atgriezties. Šeit mēs dzīvojam, strādājam, audzinām bērnus, te mēs dziedam, dejojām un gleznojam. Te rakstām dzeju, dzīvesstāstus, vēsturiskus pētījumus un apcerējumus par mūsu bagāto kultūrvēsturi. Autoru pulks ir krietni liels, savās literārajās izpausmēs dažāds un atšķirīgs. Viens vēl ir radošā

Izstādes „Pie novadnieku grāmatu plaukta” fragments

ceļa sākumā un zināms kā pagaidām pirmās grāmatas autors, bet citam jau top kārtējais apjomīgais darbs. Viņi visi, gan tie, kuri šobrīd dzīvo mūsu pilsētā, gan tie, kam dzimtie Preiļi ir devuši radošu impulsu daiļradei, nostiprina pārliecību, ka mēs esam rakstošo talantu novads. Par to varēja pārliecināties ikviens, kurš piestāja pie lielā izstādes “Pie novadnieku grāmatu plaukta” stenda.

Maijs ir smaržu savirmots laiks. Tas smaržo pēc mīlestības, smaržo pēc ziediem, sapņiem un saules. Maija ziedlapu šūpulis ir izlolojis ne vienu vien talantīgu mūsu novada personību: sportistus Anitu Kažemāku un Arti Plivdu, vēsturnieci Vinetu Vilcāni, muzeju speciālisti Ingu Surgunti u.c. šajā mēnesī dzimušos. Maijā, kad visā Eiropā norisinājās Muzeju nakts pasākumi, bibliotēka akcijā piedalījās ar interesantu un plašu programmu. Pasākumu tēma bija ”Šūpulis”, un tā tika apspēlēta dažādās interpretācijās. Novadniekiem šī pasākuma ietvaros tika izveidota izstāde “Viņiem Preiļos ir šūpulis kārts”.

“Visātrāk aug aizmirstības zāle”, reiz teikusi Anda Līce. Uz šādām izjūtām un pārdomām vedināja Pētera Bernāna fotoizstādē “Meža Ukini” aplūkojamie darbi. Meža Ukini bija (ir?) ciems Aglonas pagastā. Divu gadu garumā autors dokumentēja ciema izzušanu, kas uzskatāmi parāda daudzu mazo Latgales ciemu skaudro likteni. Fotografijas ļauj ielūkoties procesā, kurā daba atgūst kādreiz cilvēka atkaroto telpu. Latvijas simtgades ēnas puses — tā darbu autors raksturo fotografijās redzamo.

Pēteris Bernāns stāsta par ciemu, kuru pēdējais iedzīvotājs pameta pirms 13 gadiem

Janas Nesterovičas gleznu izstādes “Mirkļu pasaule” atklāšana

Savukārt pati gleznotāja atzina, ka bērnības un skolas gadu pilsētā šī bija pirmā tik plaša izstāde, tāpēc darbi tai atlasīti īpaši rūpīgi.

“Glezna bez skatītāja ir tikai priekšmets uz sienas. Vienīgi skatītāja klātbūtne to padara par kaut ko vairāk nekā priekšmetu. Līdz ar to vienmēr esmu ļoti pateicīga savu gleznu skatītājiem,” teica māksliniece, uzrunājot izstādes apmeklētājus.

Aizvadītais bija arī Preiļu 90. jubilejas gads. Sniegt iespējami vispusīgu ieskatu par pilsētas izaugsmes gaitu bija izstādes „Vēsture un mūsdienas Preiļu pilsētas vaibstos” mērķis.

Informācija par ikmēneša izstādēm novadpētniecības lasītavā regulāri tiek atspoguļota bibliotēkas informatīvajā displejā, bet pasākumu afišām var sekot līdzī bibliotēkas mājaslapā preilubiblioteka.lv.

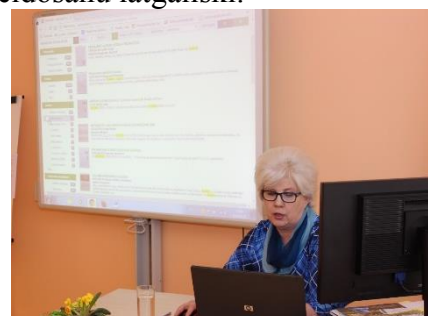
Citas aktivitātes

Pēdējos gados sabiedriskajos medijos aizvien vairāk ienāk latgaliešu valoda. Ziņu portālos, radio un televīzijā, periodiskajos izdevumos un sociālajos tīklos. Cik tas ir svarīgi un būtiski reģiona iedzīvotājiem un kā uz to raugās un vērtē citos Latvijas novados dzīvojošie? Saruna par šiem jautājumiem izvērsās pasākumu cikla „Reģionālo un vietējo mediju loma sabiedrībā” ietvaros. Bibliotēkā viesojās Latvijas Radio Latgales studijas pārstāve

Vineta Vilcāne un pauda savu skatījumu par mediju satura veidošanu latgaliski.

Elektroniski pieejamie novadpētniecības resursi (<https://bit.ly/2TYLauE>) ir apkopoti bibliotēkas mājaslapā, taču īsti nav pārliecības, ka no lietotāju puses tie tiek aktīvi izmantoti vai nu nezināšanas, neprasmes, vai kādu citu iemeslu dēļ. Tas pērn mudināja digitālās nedēļas pasākumos iekļaut arī konsultācijas par informācijas meklēšanu novadpētniecības datu bāzēs.

Ikgadējā Ēnu dienā, kad skolu jaunieši pielaiķo sev nākotnes profesijas, arī novadpētniecības lasītavā audzēkņu grupa no Preiļu 1. pamatskolas un Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma Struktūrvienības “Preiļi” iepazīnās ar bagātīgo krājumu un pārliecinājās, ka bibliotēka patiešām ir viena no vēsturiskās atmiņas mājvietām. Tematiskajās mapēs un portālā *periodika.lv* meitenes ar lielu interesi meklēja publikācijas par savu skolu, interesējās, kā notiek digitālo kolekciju veidošana, kur un kā tiek vākta informācija, bija pārsteigtas par apjomīgo novadnieku enciklopēdijas saturu. Noslēgumā

bija neliels konkurss un domu apmaiņu par redzēto un uzzināto. Nav pamata domāt, ka, izvēloties savu nākotnes profesiju, visas jaunietes dos priekšroku tieši mūsu jomas specialitātei, taču ir pārliecība, ka viņas guva priekšstatu par novada izpētes darba nozīmīgumu un vērtību.

Publikācijas par novadpētniecības darba aktualitātēm lasāmas arī reģionālajā laikrakstā “Vietējā Latgales Avīze” (<http://vieteja.lv/node/51075>).

8.4. Sadarbība novadpētniecības jomā

Stāstījums par Preiļu apkārtnes folkloras digitālo arhīvu.

Sadarbība ar LFK digitālo arhīvu *garamantas.lv* liek secināt, ka sniegt savu artavu datubāzes papildināšanas darbā ir saistošs un laikietilpīgs process. Lai šis darbs būtu produktīvāks un veidotos plašāks un pilnīgāks resurss par Preiļu un Aglonas novada folkloras teicējiem un pierakstītājiem, radās doma šajā darbā iesaistīt arī citus kolēģus. Tāpēc uz informatīvu semināru aicinājām folkloras krātuves pētnieces, lai uzklauģitu profesionāļu viedokli par to, kā prasmīgi izmantot LFK krājumu un kā pašiem iesaistīties tā pētīģšanā un popularizēģšanā.

Preiļu GB sadarbības partneri novadpētniecības jomā jau daudzu gadu garumā ir novada muģeji, reģiona pagastu bibliotēkas, Tūrisma un informācijas centrs, biedrģbas un organizācijas, novadpētniecģbas entuziasti.

8.5. Jauninājumi novadpētniecības darbā

Aizvadītajā gadā nav ieviestas jaunas darba formas, ar kurām būtu iemesls lepoties, taču visi novadpētniecības darba procesi tika turpināti. Elektroniskajā novadpētniecības datu bāzē ievadīti 1548 MARC apraksti, apzināti 85 jauni novadnieki, elektroniskā novadnieku enciklopēdijā papildināta ar informāciju par 41 atpazīstamu novada personību, sagatavotas un publiskotas divas jaunas digitālās kolekcijas.

8.6. Novadpētniecības darba problēmas, to risinājumi un nākotnes prognozes

Digitalizēto resursu publisko pieejamību stingri reglamentē autortiesību ierobežojumi. Tāpēc tiek slēgti vienošanās līgumi ar preses izdevumiem par katru konkrētu rakstu, un tas viennozīmīgi ir laikietilpīgs process. Taču tā nav būtiskākā problēma. Sadarbību autortiesību saskaņošanā apgrūtina dažu izdevniecību attieksme: tā nav noraidoša, bet ignorējoša; pat uz atkārtoti izteiktiem lūgumiem atbilde netiek saņemta.

8.7. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Turpinājās laba un konstruktīva sadarbība ar Preiļu reģiona atmiņu institūcijām, pagastu bibliotēkām un novada vēstures pētniekiem. Lēni, bet neatlaidīgi strādājām pie digitālo

Lai nodrošinātu plānveidīgu darbu un novērstu resursu dublēšanos, 2019. gadā jāizstrādā Preiļu reģiona bibliotēku novadpētniecības darba koncepcija. Turpināsies darbs pie uzkrāto novadpētniecības materiālu digitalizēšanas.

9. PROJEKTI

9.1. Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finan- sējuma apjoms (EUR)	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Latviešu bērnu grāmatu autoru tikšanās ar lasītājiem "Nāc ar mani parunāt!"	VKKF	650	Latviešu oriģinālliteratūras grāmatu autoru tikšanās ar bērnu un jauniešu auditoriju.	Atbalstīts
"Latviešu oriģinālliteratūras autoru dialogs ar Preiļu novada lasītājiem "Satiec savu rakstnieku"" 3. kārtā	VKKF	650	Latviešu oriģinālliteratūras grāmatu autoru tikšanās ar pieaugušo auditoriju.	Atbalstīts
Latviešu bērnu grāmatu autoru tikšanās ar lasītājiem "Nāc ar mani parunāt!" 2. kārtā	VKKF	375	Latviešu oriģinālliteratūras grāmatu autoru tikšanās ar bērnu un jauniešu auditoriju.	Atbalstīts
Lasīšanas veicināšanas programma "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" ¹	VKKF	41	LNB, LBB īstenota programma, kas dod iespēju bibliotēkām savus krājumus papildināt ar programmā paredzētajām grāmatām, attīstīt lasīšanas prasmes, satura analīzi, izteikt savas pārdomas	Atbalstīts
"Latviešu oriģinālliteratūras autoru dialogs ar Preiļu novada lasītājiem "Satiec savu rakstnieku"" 4.kārtā	VKKF	360	Latviešu oriģinālliteratūras grāmatu autoru tikšanās ar pieaugušo auditoriju.	Atbalstīts
Ģimenes digitālo aktivitāšu centra tīkla izveide, dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē / <i>Creation of Network of Family Digital Activity HUBS for Wellbeing and Education Support in</i>	ERAF	Projekta kopējā summa 81 098 2018. gadā apgūti EUR 47 915	Pārrobežu projekts sadarbībā ar Utenas, Zarasu un Latgales Centrālo bibliotēku. Projekta ideja ir radīt jaunu publisku pakalpojumu — ģimenes digitālo aktivitāšu centru.	Turpinās (2017-2019)

¹ Projekta īstenotājs LNB un LBB. Preiļu GB piedalās atlases konkursā, lai iegūtu papildus grāmatas veiksmīgai programmas īstenošanai.

9.2. Projektu apraksts

Projekta “Latviešu bērnu grāmatu autoru tikšanās ar lasītājiem “Nāc ar mani parunāt!”” 1. un 2. kārtā, pateicoties darbinieku uzņēmībai un VKKF finansiālajam atbalstam, bērniem un jauniešiem bija iespēja tikties ar Sabīni Košeļevu, Simonu Orinsku, Rutu Skrebeli, Luru Dreizi, Rutu Svažu, Dāvi Ozolu, Inesi Zanderi, Eviju Gulbi.

Projekta “Latviešu oriģinālliteratūras autoru dialogs ar Preiļu novada lasītājiem “Satiec savu rakstnieku”” 3. un 4. kārtā pieaugušo auditorijai tika organizētas tikšanās ar Ilgu Raščevsku, Gundegu Repši, Janu Veinberga, Jāni Lejiņu, Annu Rancāni, Vladi Spāri, Daigu Mazvērsīti, Sanitu Reinsoni.

Bibliotēkas infrastruktūras un piedāvāto pakalpojumu attīstībā nozīmīgs ir projekts “Ģimenes digitālo aktivitāšu centra tīkla izveide, dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē (ERAF) (2017-2019)”. Pārskata periodā projekta ietvaros tika izremontētas divas telpas, iegādātas mēbeles: 40 krēsli, 20 galdi, sešas izstāžu vitrīnas un tehniskais aprīkojums — 15 portatīvie datori, divi televizori, velosipēds, *kinect* virtuālās realitātes brilles, seši *LEGO Mindstorms* konstruktori. Darbinieki apguva jaunas iemaņas un zināšanas projekta ietvaros organizētajās apmācībās un pieredzes apmaiņas braucienos. Vairāk informācijas par šo projektu tiks sniegts 2019. gadā, kad projekts noslēgsies un Digitālo aktivitāšu centrs, kura atvēršana plānota 2019. gada 26. martā, sāks darboties pilnvērtīgi.

9.2. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

Preiļu GB ir pateicīga LNB un LBB par atbalstu bibliotēku krājuma papildināšanā, nodrošinot augstvērtīgas literatūras pieejamību iedzīvotājiem, un iespēju bērniem, jauniešiem un vecākiem piedalīties lasītveicināšanas programmās.

Iespēju piedalīties projektu konkursos ir pietiekoši. Vēl aktīvāku dalību tajos ierobežo bibliotēkas personāla noslogotība, atsevišķu darbinieku motivācijas un atbildības trūkums.

Esam gandarīti, ka bibliotēkai ir savs sadarbības partneru loks, kas palīdz veiksmīgi realizēt projektu idejas. Pārskata periodā bibliotēkas atbalsta biedrības „Mēs — bibliotēkai” iniciētais projekts „Spēles saliedē ģimeni, draugus un domubiedrus” ieguva nodibinājuma “Viduslatgales pārnovadu fonds” atbalstu, papildināja Preiļu GB spēļu krājumu ar četrām āra spēlēm un trīs lielformāta spēlēm, kas izmantojamas gan telpās, gan dabā. Spēles iegādātas par 550 EUR.

10.PUBLICITĀTE

10.1. Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Pārskata periodā bibliotēkā tika rīkoti dažādi publicitātes pasākumi: izstādes, akcijas, aptaujas, konkursi, radošās darbnīcās, stāstnieku pēcpusdienas, bibliotekārās stundas, ekskursijas.

Par pasākumiem un aktivitātēm Preiļu GB iedzīvotāji tiek informēti ar afišu un informatīvo izdales materiālu palīdzību, kas tiek izvietotas bibliotēkas, pašvaldības iestāžu un Preiļu pilsētas afišu stendos. Par izstādēm un pasākumiem bibliotēkas apmeklētāji tiek informēti, ievietojot vizuālo informāciju „Lattelecom” dāvinātajā televizorā. Izmantojot bibliotēkas rīcībā esošās tehnoloģiskās iespējas, regulāri tiek izgatavoti informatīvie bukleti, kuros tiek ietverta informācija par bibliotēkas darbību un piedāvātajiem pakalpojumiem.

Februārī ar bibliotekāra profesiju iepazīnās skolēni karjeras un izglītības pasākumā “Ēnu diena”. Aprīlī notika vairāki Bibliotēku nedēļas pasākumi ar uzsvāru uz mūsdienīgām aktivitātēm un sociālajiem tīkliem: slēpņošanas spēle (geokešings) bibliotēkā, diskusija *Facebook* “Es biežāk nāktu uz bibliotēku, ja...”; izloze *Facebook* “Seko un laimē grāmatu!”, izloze “Laimīgais lasītājs”, kurā piedalās ikviens lietotājs, kā arī vairākas izstādes. Maijā Preiļu GB pirmo reizi iesaistījās “Muzeju nakts 2018” aktivitātēs ar moto “Šūpulim goda diena”, aicinot līdzdarboties daudzveidīgās aktivitātēs: darboties ar smilšu galdiem, izspēlēt viktorīnu par novadniekiem, piedalīties orientēšanās spēlē “Bibliotēkas nakts misija”, zīlēt ar grāmatu, pusnaktī dziedāt šūpuļdziesmas u.c.

Aprīlī Preiļu GB viesojās Salacgrīvas novada domes, Latvijas Jūras akadēmijas pārstāvji un kinorežisors, Preiļu novada Goda pilsonis Jānis Streičs projekta “Bibliokuģis Latgalē: 19 tikšanās ar jūru” ietvaros, godinot Latvijas valsts simtgadi, bet jūlijā Preiļu GB apmeklēja Saldus bibliotekāri. 23. oktobrī bibliotēkas telpās notika Preiļu novada domes izbraukuma sēde, pirms tam deputāti devās ekskursijā pa bibliotēku. Novembrī TV kanālā Rīga TV24 raidījums “Latvijas kultūras vēstnieki” tika filmēts bibliotēkā un iepazīstināja ar kultūras vēstnieci, Preiļu GB BLN vadītāju Vilhelmīni Jakimovu. Decembrī Preiļu GB vadītāja kopā ar pašvaldības vadību tikās ar novada iedzīvotājiem un iepazīstināja ar bibliotēkas darbu.

Aprīlī Preiļu GB vadītāja piedalījās Lietuvas bibliotekāru asociācijas ikgadējā konferencē, kur prezentēja Latgales reģiona bibliotēku darbu (*Public Libraries of Latgale Region of Latvia Today*), septembrī — devās LBB organizētajā pārgājienā no Pāvilostas līdz Jūrkalnei un apmeklēja vietējās bibliotēkas, oktobrī — piedalījās Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļai 2018 veltītajā konferencē Kauņā, speciālajā bibliotēku sesijā: Bibliotēkas kā mediatora loma medijpratības un informācijpratības veicināšanā (*Global MIL Week 2018 Feature Conference in Kaunas, Lithuania, October 24, 2018 PECIAL LIBRARIES SESSION: THE ROLE OF LIBRARIAN AS A MEDIATOR FOR PROMOTION OF MEDIA AND INFORMATION LITERACY (MIL)*), kur uzstājās arī kā lektore un iepazīstināja konferences dalībniekus ar labas prakses piemēriem Preiļu GB, bet novembrī — “Latvijas novadu dienās Vitebskā”, kur iepazīstināja pasākuma apmeklētājus ar bibliotēkā projekta ietvaros iegādātajām 3D virtuālās realitātes brillēm un virtuālo ekskursiju pa Preiļu, Daugavpils, Zarasu un Utenas tūrisma objektiem (Interreg V-A Latvijas — Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014.—2020. gadam projekts Nr. LLI-089 „Ģimenes digitālo

aktivitāšu centru tīkla izveide, dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē“ (*Network-DigiHubs*)).

Regulārs publicitātes un bibliotēkas tēla veidošanas darbs tiek veikts sadarbībā ar Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciālisti. Informācija par lielākajiem un nozīmīgākajiem pasākumiem tiek nodota arī Aglonas, Vārkavas un Riebiņu novada domes sabiedrisko attiecību speciālistiem.

Veiksmīga sadarbība turpinās ar novada un reģiona laikrakstiem „Vietējā Latgales Avīze”, „Preiļu Novada Vēstis” un „Latgales Laiks”, kuros tiek ievietoti gan atskati uz bibliotēkā notikušiem pasākumiem, gan preses relīzes par bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem, aktualitātēm un par projektu “Ģimenes digitālo aktivitāšu centra tīkla izveide, dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē” (*Digi-Hubs*).

Par bibliotēkas publicitātes materiālu tiek izmantotas grāmatzīmes un pildspalvas ar 2010. gadā mākslinieces Ievas Semules izstrādāto Preiļu GB logo, Preiļu GB 2015. gadā izdotā grāmatiņa “Stāsti iz bibliotekāru dzīves” un 2017. gadā ar VKKF atbalstu izdotā grāmata Rasmus Zariņas lugu izlase latgaliski “Ostoņas lizeikas mada dvēseles prīcai”.

10.2. Bibliotēkas informācija tīmeklī

Par Preiļu GB piedāvājumiem pakalpojumiem, pasākumiem, izstādēm un citām aktivitātēm iedzīvotāji tiek informēti bibliotēkas tīmekļa vietnē www.preilubiblioteka.lv. Informācija par gaidāmajiem jaunumiem bibliotēkā, jau notikušajām aktivitātēm tiek ievietota arī Preiļu novada domes mājaslapā: www.preili.lv un elektroniskajā informatīvajā stendā Raiņa bulvārī.

Informācijas atspoguļota arī citos interneta portālos un sociālajos tīklos. Jaunumi īsu ziņu veidā tiek ievietoti Preiļu GB lapās sociālajos tīklos <http://www.draugiem.lv/preilubiblioteka/>, <https://twitter.com/PreiluGB> un *Facebook* <https://www.facebook.com/preilubiblioteka/>.

10.3. Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

Starp veiksmīgākajiem bibliotēkas popularizēšanas pasākumiem var minēt Bibliotēku nedēļas, Muzeju nakts aktivitātes un par tradīciju kļuvušo Grāmatu svētkus divu dienu garumā augustā, kad tie noris pilsētas svētku ietvaros. Lielākā iedzīvotāju un preses pārstāvju uzmanība bija veltīta P. Bernāna fotoizstādei “Meža Ukini” par vienu no Latgales izmirušajiem ciemiem, pasākumam, kurā viesojās dziesminieks Dinārs Gulbis, kā arī Jūrmalas teātra leļļu studijas izrādei “Sasiesim astes”, kuru noskatījās gandrīz 100 bērnu kopā ar vecākiem.

Lokālā mērogā īpašu uzmanību izpelnījās:

- informatīvs pasākums “Kā sadzīvot ar kaķi?” ar lektoriem D. Pastari un veterinārārstu A. Pastaru;
- Adelīnas Darviņas fotoizstāde “No krasta līdz krastam” par ASV dabas parkiem;
- UNESCO LNK tīkla “Stāstu bibliotēka” pasākumi “Skaista mana tēva sēta” un “Stāsts caur fotogrāfiju”;
- ar VKKF atbalstu tikšanās ar rakstniekiem J. Lejiņu, I. Rasčevsku, J. Veinbergu, S. Reinsoni, G. Repši, A. Rancāni, V. Spāri, D. Mazvērsīti.

2018. gada pasākumu fotogalerija: <https://bit.ly/2EtiLeP>

10.4. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Bibliotēkas darbība būtu biežāk jāatspoguļo preses relīzēs par bibliotēkas aktivitātēm un pakalpojumiem.

Ekskluzīvākais Preiļu GB apmeklētājs 2018. gadā

11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS

11.1. Darbs ar pašvaldību un kopdarbība ar pašvaldības institūcijām

Pārskata gadā veiksmīgi turpinājās Preiļu GB sadarbība ar Preiļu novada domi. Oktobrī bibliotēkā notika domes izbraukuma sēde. Preiļu GB ar mērķi veikt reģiona funkcijas novadu bibliotēkās sadarbojas arī ar blakus novadu pašvaldībām.

Bibliotēku pieredzes apmaiņas vizītē apmeklēja kolēģi no Saldus reģiona bibliotēkām, Zarasu municipālās bibliotēkas (Lietuva), Utenas publiskās bibliotēkas (Lietuva) un Latgales Centrālās bibliotēkas.

Kultūras iestādes

Vieni no galvenajiem Preiļu GB sadarbības partneriem ir tai radniecīgas kultūras iestādes: kaimiņu novadu bibliotēkas, Preiļu novada Kultūras centrs un tā mākslinieciskās pašdarbības kolektīvi, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs, Raiņa memoriālais muzejs „Jasmuiža”. Svarīgākie sadarbības virzieni pārskata periodā bija kopīgi rīkotas izglītojoši informatīvas aktivitātes, pasākumi, izstādes.

Izglītības iestādes

Preiļu GB sadarbojās ar visām Preiļu novada izglītības iestādēm: Preiļu 1.pamatskolu, Preiļu 2.vidusskolu, Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāziju, Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma Preiļu struktūrvienību, Preiļu novada vakara (maiņu) un neklātienas vidusskolu, Salas pamatskolu, Priekuļu pamatskolu, Pelēču pamatskolu, alternatīvās izglītības iestādi Preiļu Brīvā skola, Preiļu Mūzikas un mākslas skolu, Preiļu novada Bērnu un jauniešu centru, pirmsskolas izglītības iestādi „Pasaciņa”. Ļoti veiksmīgi veidojas sadarbība ar Preiļu 1. pamatskolas skolēniem un skolotājiem. Bērni labprāt iesaistās lasītveicināšanas pasākumos “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2018”, “Skaļā lasīšana” un citos bibliotēkas rīkotajos pasākumos. Skolu audzēkņi ir aktīvi dažādu diskusiju un izglītojošo pasākumu dalībnieki, bet skolu pašdarbības kolektīvi ar savu sniegumu lieliski papildina bibliotēkas rīkotos pasākumus.

Citas institūcijas

Preiļu GB veiksmīgi sadarbojas ar nevalstiskajām organizācijām, uzņēmumiem, Preiļu novada jauniešu centru “Četri”, Pensionāru biedrību, Labklājības pārvaldi, Nodarbinātības valsts aģentūru, Valsts probācijas dienesta (VPD) Preiļu teritoriālo struktūrvienību, reģionālajiem medijiem, nevalstiskajām organizācijām (NVO), vājdzirdīgo biedrību, Preiļu pansionātu. Īpaši jāizceļ ciešā un auglīgā sadarbība ar Preiļu novada Tūrisma informācijas centru. Galvenie sadarbības mērķi: kopēji projekti, apmācības, izglītojoši informatīvi pasākumi, semināri, pasākumi, izstādes un citas aktivitātes.

11.2. Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

Pārskata periodā izglītojoši informatīvi pasākumi un izstādes tika rīkotas, sadarbojoties ar SEB banku, ASV vēstniecību Rīgā, Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeju, Rakstniecības un mūzikas muzeju, Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolu „Saules skola”. Interreg V-A Latvijas–Lietuvas programmas 2014.–2020. gadam Apvienotais sekretariāts bija

izvēlēties Preiļu GB kā norises vietu komunikācijas semināram, ko vadīja TV un radio žurnālists, ES jautājumu eksperts Ansis Bogustovs.

Preiļu GB darbinieki apmeklēja LNB rīkotās konferences, apmācības, diskusijas. Preiļu GB ir Latvijas Bibliotekāru biedrības (LBB) institucionālais biedrs un vadītāja ir biedrības valdes locekle.

Stabila sadarbība izveidojusies ar v/a “Kultūras informācijas sistēmu centrs”, SIA “Tieto Latvija”, Eiropas Komisiju, Ārlietu ministriju, kura koordinē un atbalsta Eiropas Savienības informācijas punktu (ESIP) darbību Latvijas novadu bibliotēkās.

PGB darbojas UNESCO LNK tīklā „Stāstu bibliotēkas”. BLN vadītāja Vilhelmīne Jakimova ir ieguvusi stāstniecības mentora apliecību un prezentē Latgales kultūrvēsturiskās vērtības citos kultūrvēsturiskajos novados.

11.3. Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

Turpinās sadarbība ar Utenas, Zarasu un Latgales Centrālo bibliotēku, kā rezultātā tiek īstenots Interreg V-A Latvijas–Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014.–2020. gadam projekts Nr. LLI-089 „Ģimenes digitālo aktivitāšu centru tīkla izveide, dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē” (*Network-DigiHubs*).

11.4. Bibliotēku aizstāvības, bibliotēku interešu pārstāvniecības darbs

Bibliotēku aizstāvības un bibliotēku interešu pārstāvniecības darbs pārskata periodā ir noritējis veiksmīgi. To apliecina pateicības un pozitīvās atsauksmes par bibliotēkas darbu, plašais bibliotēkas rīkoto aktivitāšu skaits, veiksmīgā sadarbība ar citām iestādēm, bibliotēkas publicitāte.

Pozitīvs aspekts arī sadarbība ar pašvaldībām par reģiona funkciju veikšanu novados, ik gadu tiek piešķirts finansējums bez nepieciešamības pierādīt reģiona galvenās bibliotēkas nozīmīgumu. Tas apliecina, ka darbs, kas tiek ieguldīts metodiski konsultatīvā darba veikšanai vietējās nozīmes bibliotēkām no pašvaldību puses tiek novērtēts.

12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS

12.1. Situācijas apraksts, kopaina pārskata periodā

Preiļu GB ir metodiskā un konsultatīvā darba centrs **24** Preiļu reģiona pašvaldību publisko bibliotēku un **16** izglītības iestāžu bibliotēkām. Pārskata periodā tika slēgtas 3 skolu bibliotēkas. No 2018. gada 1. septembra reorganizēta Priekuļu sākumskola un Preiļu vakara (maiņu) un neklātienas vidusskola, slēgta Aglonas internātvidusskola. Līgums par sadarbību, reģiona funkciju veikšanu un finansējumu noslēgts ar Aglonas, Riebiņu, Vārkavas novada domi. No 2018. gada marta samazināta darba slodze Riebiņu novada Gailīšu bibliotēkā. Tā atvērta apmeklētājiem 20 stundas nedēļā. Nedaudz samazināta slodze arī 3 Preiļu novada bibliotēku darbiniecēm no pilnas slodzes uz 0,9 slodzi.

2018.gada pamatuzdevumi:

- profesionālās pilnveides pasākumu — semināru, informatīvu sanāksmju, praktisku nodarbību organizēšana pagastu, izglītības iestāžu bibliotēku darbiniekiem;
- bibliotēkārā darba pārraudzība Preiļu reģionā, konsultatīvas palīdzības sniegšana, apmeklējot pašvaldību publiskās un skolu bibliotēkas;
- sadarbība ar LNB Kompetenču attīstības centra darbiniekiem, organizējot bibliotēkārus mācībām akreditēto 240 un 960 stundu programmās (ESF 8.4.1. projekta 2. kārtā), kā arī veicinot gatavošanos profesionālās kvalifikācijas eksāmenam;
- sadarbība ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centru, LNB Bērnu literatūras centru, mācību centru “Ego”;
- piedalīšanās Latvijas bibliotekāru biedrības aktivitātēs: Latvijas bibliotekāru 19. konferencē “Mainās bibliotēka, mainās sabiedrība” (LNB); Latgales reģiona bibliotekāru konferencē “Nemateriālā kultūras mantojuma popularizēšana Latgales bibliotēkās” (Krāslava);
- profesionālās pilnveides programmas ”Efektīvs un moderns reģiona galvenās bibliotēkas metodiskais darbs” apgūšana;
- praktisku nodarbību organizēšana pagastu bibliotekāriem Preiļu reģionālajā Mācību centrā;
- praktikums jaunajam darbiniekam Riebiņu novada Gailīšu bibliotēkā;
- pagastu bibliotēku statistikas datu apkopošana un analīze par 2017. gadu;
- gada pārskata sagatavošana par Preiļu reģiona pagastu bibliotēku darbu 2017. gadā;
- publisko un skolu bibliotēku statistikas datu kontrole Latvijas Digitālās kultūras kartes (LDKK) informācijas sistēmā;
- kopsavilkumu sagatavošana gada garumā augstākstāvošām institūcijām — Kultūrpolitikas departamenta Bibliotēku un arhīvu nodaļai; Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centram un Bērnu literatūras centram; Kultūras informācijas sistēmu centram; LNB Kompetenču attīstības centram; Latvijas bibliotekāru biedrībai;
- Preiļu GB speciālistu konsultācijas, ieteikumi darba uzlabošanai;
- praktisku nodarbību organizēšana Aglonas, Riebiņu CB pagastu bibliotēku darbiniekiem novadu centru bibliotēkās;
- mācību iestāžu bibliotekāru konsultēšana;
- labākās darba pieredzes popularizēšana bibliotekāru vidū;

- darba pieredzes brauciena organizēšana uz Rēzeknes novada pagastu bibliotēkām;
- kopsavilkumu sagatavošana ieviešanai Preiļu GB interneta vietnē: Digitālā nedēļa, Bibliotēku nedēļa, Dzejas dienas, Ziemeļvalstu literatūras nedēļa;
- LNB profesionālās informācijas izplatīšana, metodisko vēstulju sagatavošana Preiļu reģiona pagastu bibliotēkām;
- LNB Bibliotēku attīstības centra metodiķiem organizēto semināru apmeklējums;
- profesionālo elektronisko resursu, preses, LNB [bibliotēku un informācijas zinātņu lasītava](#) jaunieguvumu popularizēšana;
- metodisko materiālu krājuma papildināšana un piedāvāšana interesentiem.

12.2. Reģiona galvenās bibliotēkas veiktie metodiskie pasākumi un konsultācijas, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

Tabula "Profesionālās pilnveides pasākumi Preiļu GB"

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs (-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1	19.01	PGB	Preiļu GB	Seminārs * Aktualitātes: Latvijas bibliotekāru biedrība, 2018. gada svarīgākie notikumi (<i>Ilona Skorodihina, Preiļu GB vadītāja</i>) * Statistikas pārskats un teksta atskaite par 2017. gadu. Datu ievadīšana Latvijas digitālajā kultūras kartē. Darba plāni 2018. gadam un 1. ceturksnim (<i>Velta Beča, Preiļu GB metodiķe</i>) * Bibliotekāru aptauja (aizpildot anketu) par praktiskajām nodarbībām Preiļu reģionālajā Mācību centrā (<i>Velta Beča, Preiļu GB metodiķe</i>) * Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības norise Preiļu reģionā un citas aktualitātes (<i>Vilhelmīne Jakimova, Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas vadītāja</i>) * Izmaiņas BIS ALISE moduļos (<i>Anita Danilova, Preiļu GB galvenā bibliotekāre</i>) * Novadpētniecības darbs: 2018. gads — Latvijas simtgades gads, gada novadnieki — jubilāri (<i>Marianna Jeļisejeva, Preiļu GB galvenā bibliotekāre</i>)	33	4
2	26.02.	PGB	Izglītības un attīstības centrs "Ego"	Seminārs Sabiedriskās attiecības kultūras iestādēs. Sadarbība ar medijiem. Aktualitātes un	38	8

				jaunākās tendences bibliotēkas tēla veidošanā. (<i>lektore Guna Kalnača</i>)		
3	9.04.	PGB	PGB	Seminārs * Aizvadītā gada darbs Preiļu reģiona pagastu bibliotēkās. Diskusijā piedalās visu reģiona bibliotēku darbinieki (<i>Velta Beča, Preiļu GB metodiķe</i>) * Simtgades projekts “Latvijas skolas soma” * Tikšanās ar Latvijas radio Latgales studiju. Pasākumu cikls “Reģionālo un vietējo mediju loma sabiedrībā” (<i>Marianna Jeļisejeva, Preiļu GB galvenā bibliotekāre</i>) Grāmatu tirdzniecība SIA “Virja LK”	26	5
4	27.06	PGB	LU LFMI latviešu folkloras krātuves digitālais arhīvs	Seminārs LU LFMI latviešu folkloras krātuves digitālais arhīvs <i>garamantas.lv</i> “Preiļu apkārtnes folkloras un digitālais arhīvs” (<i>lektore Digne Ūdre</i>)	12	4
5	29.08.	PGB	PGB	Darba pieredzes apmaiņas brauciens uz Rēzeknes novada bibliotēkām: * Lūznavas pagasta bibliotēka; * Mākoņkalna pagasta bibliotēka; * Čornajas pagasta Rāznas bibliotēka.	28	8
6	21.09.	PGB	Latvijas Republikas Tiesībsarga birojs	Informatīvi izglītojošs seminārs bibliotekāriem un citiem interesentiem * Lekcija “Īsi par cilvēktiesībām, labu pārvaldību un tiesībsarga iespējām palīdzēt” * Lekcija “Jauno vecāku tiesības darba tiesiskajās attiecībās” * Dienas gaitā tiesībsarga juristi sniedz individuālas bezmaksas konsultācijas iedzīvotājiem Grāmatu tirdzniecība SIA “Virja LK”	24	4
7	28.09.	PGB	LBB Latgales nodaļa Krāslavas CB	Latgales reģiona bibliotekāru konference “Nemateriālā kultūras mantojuma popularizēšana Latgales bibliotēkās ”	9	6
8	19.10.	PGB	LNB Bērnu literatūras centrs	Seminārs Preiļu reģiona bibliotēku darbiniekiem un skolu Skajās lasīšanas sacensības koordinatoriem	35	5

				<p>Aktualitātes bibliotēku darbā:</p> <ul style="list-style-type: none"> * novadpētniecības konference Kuldīgā (<i>Lilita Sauliņa, Preiļu GB vecākā bibliotekāre</i>); * Latgales bibliotekāru konference Krāslavā (<i>Inta Selicka, Riebiņu novada Rušonas bibliotēkas vadītāja; Silvija Kotāne, Riebiņu novada Kastūres bibliotēkas vadītāja; Rita Džeriņa, Preiļu novada Aizkalnes bibliotēkas vadītāja</i>); * galveno bibliotēku metodiķu seminārs LNB (<i>Velta Beča, Preiļu GB metodiķe</i>); * lasīšanas veicināšanas programmu aktualitātes (<i>Silvija Tretjakova, LNB Bērnu literatūras centra vadītāja</i>); * lasīšanas veicināšanas programma “Grāmatu starts” un lasīšanas veicināšanas programmu publicitāte (<i>Ilze Marga, LNB Bērnu literatūras centra galvenā bibliotekāre</i>); * “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” kolekcija, tās izvēles principi, rezultāti (<i>Sarmīte Galsa, LNB Bērnu literatūras centra galvenā bibliogrāfe</i>); * fragmentu lasījumi. <p>Grāmatu tirdzniecība SIA “Latvijas Grāmata”</p>		
9	5.12.	PGB	PGB	<p>Seminārs</p> <ul style="list-style-type: none"> * Aktualitātes bibliotēku darbā * Lekcija “Tendences un spilgtākās īpatnības jaunākajā dzejā Latvijā” (<i>Iveta Ratinīka, DU literatūrzinātnes doktorante, literatūras pētniece, latviešu valodas skolotāja un dzejniece</i>). 	28	4

Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku profesionālā pilnveide

Pārskata periodā Preiļu GB strādāja 15 bibliotekārie darbinieki. Visiem darbiniekiem tika nodrošināta iespēja izglītoties, papildināt savas zināšanas un celt savu kvalifikāciju. Šo iespēju izmantoja visi darbinieki gan apmeklējot PGB organizētos profesionālās pilnveides pasākumus, seminārus, apmācības un pieredzes apmaiņas braucienus, gan piedaloties citu iestāžu organizētajos pasākumos, semināros,ursos, apmācībās, u. c.

2018. gada 28. maijā un 15. jūnijā Preiļu GB notika VARAM organizētās mācības publisko bibliotēku bibliotekāriem par e-pakalpojumiem. Mācību kursu “Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi” apguva 43 Preiļu reģiona bibliotēku darbinieki.

2018. gadā Preiļu GB darbinieki apmeklēja LNB Kompetenču attīstības centra, Latvijas bibliotekāru biedrības un citu iestāžu organizētos profesionālās pilnveides kursus, seminārus, konferences, pieredzes apmaiņas braucienus. Apmeklēto profesionālās pilnveides pasākumu sarakstu skatīt pielikumā Nr. 3. ([Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi](#))

Semināros, kurus organizē Preiļu Galvenā bibliotēka, tiek uzaicināti uzstāties vieslektori, radoši cilvēki savā profesijā, piemēram, Iveta Ratinīka, Guna Kalnača, Digne Ūdre.

2018. gadā Preiļu GB un Riebiņu novada Gailīšu bibliotēkā organizētas deviņas praktikuma nodarbības bibliotēkas vadītājai Maritai Kalvānei.

Praktiskas nodarbības par BIS ALISE moduļu efektīvu izmantošanu notikušas Aglonas novada CB un Riebiņu novada CB, kopā 17 pagastu bibliotekāriem.

Gada nogalē Riebiņu novada Rušonas bibliotēkā veikta krājuma elektroniska inventarizācija.

Pārskata periodā notikuši 36 izbraukumi uz Preiļu reģiona pagastu bibliotēkām. Izbraukumu mērķis:

- bibliotēkām uzdoto darbu pārbaudes un vispārīgas darba pārbaudes;
- turpināts darbs krājumu fiziskās, saturiskās kvalitātes izvērtēšanā;
- datu bāzu popularizēšana pagastu bibliotēkās, vietējās izglītības iestādēs;
- novadpētniecības darbs bibliotēkās: Latvijas simtgades pasākumi, Latvijas skolas somas pasākumi;
- praktikuma nodarbības jaunajam darbiniekam Riebiņu novada Gailīšu bibliotēkā;
- sadarbība ar Aglonas, Preiļu, Riebiņu, Vārkavas novadā esošajām skolām, skolu bibliotekāriem;
- darbs ar bērniem un jauniešiem, lasīšanas veicināšanas pasākumi novadu bibliotēkās;
- uzziņu un informācijas darbs;
- konsultatīva palīdzība atsevišķās darba jomās — konsultācijas par BIS ALISE moduļu aktīvu izmantošanu bibliotēku darbā;
- publicitātes pasākumi, informācijas ievietošana novadu informatīvajos izdevumos un bibliotēku vietnēs sociālajos tīklos;
- individuālas konsultācijas labākās darba pieredzes ieviešanai;
- ārējo apkalpošanas punktu darbs — Aglonas novada CB, Vārkavas novada Vārkavas pagasta bibliotēka, Riebiņu novada Kastīres bibliotēka;
- SBA darbs pagastu bibliotēkās;
- apmaiņas krājumu izmantošana: Preiļu GB, LNB, Rīgas CB, Riebiņu un Aglonas novada CB krājums.

Preiļu GB darbinieki Aglonas, Preiļu, Riebiņu, Vārkavas novada publisko bibliotēku vadītājiem snieguši individuālas konsultācijas, vadījuši praktiskas nodarbības.

Konsultāciju tēmas:

- krājuma komplektēšana, popularizēšana;
- bibliotēkas dokumentācija: krājuma summārā un individuālā uzskaitē, inventarizācijas;
- BIS ALISE moduļi: katalogizācija, cirkulācija, komplektēšana, SBA;
- lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2018” un Skaļās lasīšanas sacensības;
- Preiļu reģiona bibliotēku elektroniskais kopkatalogs, novadpētniecības datu bāze;
- dokumentu izstrāde: nolikums, izmantošanas noteikumi, stratēģiskā plānošana;
- gada pārskati: statistikas atskaites un teksta pārskata sagatavošana;

- datu ievade Latvijas digitālās Kultūras kartes (LDKK) informācijas sistēmā, publiskās un skolu bibliotēkas;
- bibliotēkas darba plānošana: gada un ceturkšņa plāns;
- novadpētniecība: krājums, personāliju mapes, izstādes, novadnieki — jubilāri;
- uzziņu un informācijas pakalpojumi: uzskaitē, izpilde;
- darbs ar bērniem pirmskolas vecumā un skolēniem, jauniešu aktivitātes bibliotēkās;
- Bibliotēku nedēļa un Digitālā nedēļa;
- Dzejas dienu un Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākumi;
- depozitāriji Latvijas bibliotēkām, to izmantošana;
- bibliotēkas tēla veidošana medijos;
- pasākumi dažādām lasītāju grupām;
- bibliotēku telpu vizuālā sakārtošana: krājuma izvietojums, norādes, noformējums.

2018. gada sākumā apkopota Preiļu, Aglonas, Riebiņu un Vārkavas novada bibliotēku statistika, veikta skaitlisko rādītāju salīdzināšana, teksta pārskatu analīze. Skolu bibliotēku darbiniekiem sniegta praktiska palīdzība statistisko darba lapu precīzā aizpildīšanā par 2017. gadu. Veikta statistikas datu kontrole un kļūdu labojumi Latvijas digitālās kultūras kartes informācijas sistēmā 24 publiskajām un 19 skolu bibliotēkām. LNB Bibliotēku attīstības centram sagatavots pārskats par 4 novadu (Preiļu, Riebiņu, Vārkavas un Aglonas) pagastu bibliotēku darbību 2017. gadā. Sagatavoti kopsavilkumi par pasākumiem Preiļu reģiona novadu pagastu bibliotēkās: Digitālā nedēļa, Bibliotēku nedēļa, Dzejas dienas, Ziemeļvalstu Literatūras nedēļa.

Interneta vietnē www.preilubiblioteka.lv regulāri tiek ievietota aktuāla profesionālā informācija bibliotekāriem.

Katru gadu reģiona pagastu bibliotēku darbinieki tiek aptaujāti par profesionālo pilnveidošanos, nepieciešamajām praktiskajām nodarbībām, darba pieredzes braucieni. 2018. gadā aktuālas bija konsultāciju dienas uz vietas Aglonas un Riebiņu CB, izglītības un attīstības centra “Ego” izbraukuma seminārs Preiļu GB, vieslektoru aicināšana uz semināriem.

Informācija no LR Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Bibliotēku un arhīvu nodaļas, LNB, LNB Bērnu literatūras nodaļas, LNB Bibliotēku attīstības centra, LNB Kompetenču attīstības centra, Latvijas bibliotēku biedrības, Kultūras informācijas sistēmu centra operatīvi tiek pāradresēta visām Preiļu reģiona novadu centrālajām un pagastu bibliotēkām. Informēta tiek arī Preiļu novada Izglītības pārvaldes metodiķe un Riebiņu novada izglītības jautājumu koordinatore.

Darba pieredzes apmaiņas braucieni

2018. gada 29. augustā notika gadskārtējais darba pieredzes brauciens. Šoreiz ciemojāties Rēzeknes novadā. Apmeklējām Lūznavas pagasta bibliotēku, Mākoņkalna pagasta bibliotēku un Čornajas pagasta Rāznas bibliotēku, iepazīnām Rāznas Nacionālā parka dabas objektus, viesojāties dabas izglītības centrā “Rāzna”. Ar interesi aplūkojām Latgales jūgendstila pērli Lūznavas muižu, izstādes muižas namā un plašo parku. Šie braucieni tiek gaidīti, jo tā ir patiešām lieliska iespēja iepazīties, kā strādā un dzīvo citur, papildināt savu ideju banku, novērtēt Latvijas dabu. Kaut arī laiks bija ierobežots, iesaistījāties diskusijās par bibliotekāru sabiedrībā biežāk pārrunātām aktualitātēm. Pozitīvi, ka sarunās mums pievienojās

arī pārstāvji no vietējām pašvaldībām. Bija patīkami redzēt, kā kolēģu latgaliskā sirsnība ir saaugusi ar lepnumu par savu dzimto vietu. Pieredzes apmaiņas brauciens ir arī lieliska iespēja iepazīt savus līdzbraucējus. Kā vainagojums brauciena saspringtajai dienaskārtībai bija kāpiens teiksmainajā Mākoņkalnā un Rāznas ezera vilinājums. Paldies Rēzeknes novada bibliotēku informācijas speciālistei Valentīnai Višai par atbalstu brauciena plānošanā un pagastu bibliotekārēm par sirsnīgo uzņemšanu.

12.3. Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām

2018. gadā Preiļu GB galvenā bibliotekāre un krājuma komplektēšanas speciāliste Anita Danilova ir sniegusi praktisku palīdzību Preiļu reģiona skolu bibliotekāriem: Preiļu Valsts ģimnāzijas, Preiļu 1. pamatskolas un Preiļu vakara (maiņu) un neklātienas vidusskolas bibliotekārēm; Vārkavas vidusskolas, Aglonas vidusskolas un Riebiņu vidusskolas bibliotēku vadītājām, kas strādā BIS ALISE un rekatalogizē krājumus.

Preiļu GB darbinieces Aglonas, Preiļu, Riebiņu un Vārkavas novada skolu bibliotēku darbiniecēm ir sniegušas individuālas konsultācijas par aktuāliem bibliotēku darba jautājumiem. Sniegtie ieteikumi palīdzējuši bibliotēku krājumu organizēšanā, lasīšanas veicināšanas pasākumu norisē (piemēram, Skaļās lasīšanas konkurss).

Izglītības iestāžu bibliotekāri, kas vienlaikus ir arī pedagogi, tika aicināti uz Preiļu GB organizētajiem semināriem, taču regulāri tos apmeklē tikai Vārkavas vidusskolas bibliotēkas vadītāja.

Pārskata perioda sākumā veikta visu Preiļu reģiona skolu bibliotēku statistikas datu kontrole, kļūdu labojumi Latvijas digitālās kultūras kartes (LDKK) informācijas sistēmā.

12.4. Sadarbība ar citām iestādēm

Preiļu GB metodiķe sadarbojas ar Preiļu novada Izglītības pārvaldes metodiķi un Riebiņu novada koordinatori izglītības jautājumos. Informācijas aprīte notiek e-pastā.

Ar Preiļu reģiona pašvaldību vadītājiem notiek tikšanās, apmeklējot pagastu bibliotēkas. Cenšamies šo kontaktu nepazaudēt. Protams, ir atsevišķi pagastu vadītāji, kas bibliotēkās iegriežas reti vai nemaz. Darbinieku maiņas gadījumā ne vienmēr Preiļu GB metodiķis tiek aicināts uz pretendentu izvērtēšanu. Pārskata periodā vietējās nozīmes bibliotēku akreditācija nav notikusi.

12.5. Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības

Darbinieku motivācija

Bibliotēkas ir kļuvušas par iedzīvotāju brīvā laika pavadīšanas vietām, par reāliem atbalsta punktiem vietējiem iedzīvotājiem. Apmeklētāji atzinīgi vērtē bibliotekāru prasmes, bet diemžēl tas nav manāms bibliotēku darbinieku atalgojumā. Aglonas, Riebiņu, Vārkavas novados pagastu bibliotēkām netiek piešķirti finanšu līdzekļi pasākumu organizēšanai.

Izglītības iestāžu (pamatskolu) bibliotēkas

Pamatskolu bibliotēkās uz "0" vai 0,1 slodzi strādāja 10 pedagogi, uz 0,3 slodzi — trīs darbinieki. Tikai izglītības iestādēs Preiļos, Aglonā, Vārkavā un Riebiņos ir pilnas slodzes vai pusslodzes darba laiks. Pamatskolu bibliotēkas pagastos nepietiekami nodrošina bibliotēkuros un informatīvos pakalpojumus skolēniem, pamatā veidojot mācību literatūras krājumu.

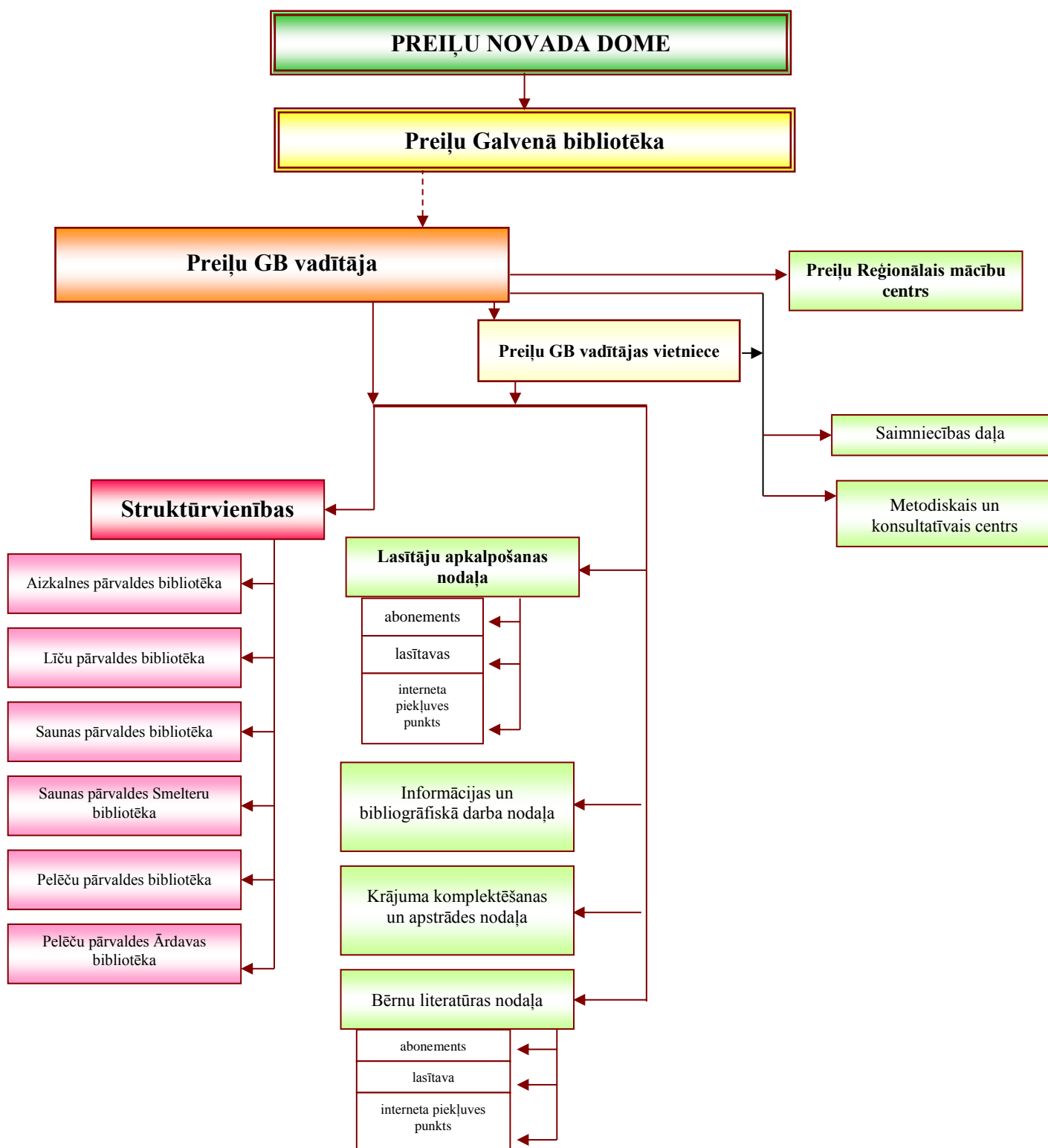
Pamatkrājums papildinās neregulāri, nav aktualizēts, neizmantotie dokumenti norakstīti tikai daļēji. Skolas bibliotēkara iniciatīvas trūkums ir skaidri redzams un saprotams.

Profesionālās pilnveides vajadzības

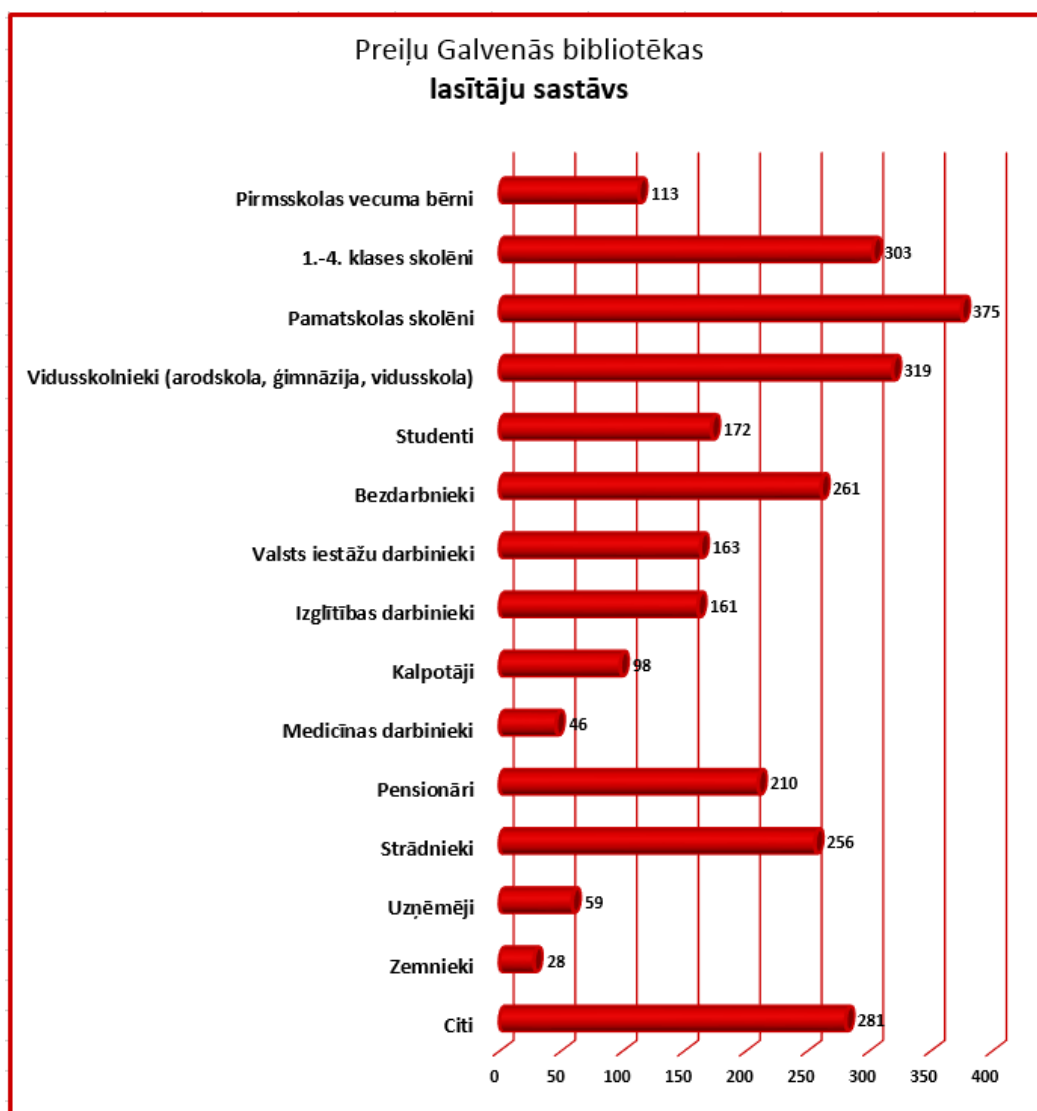
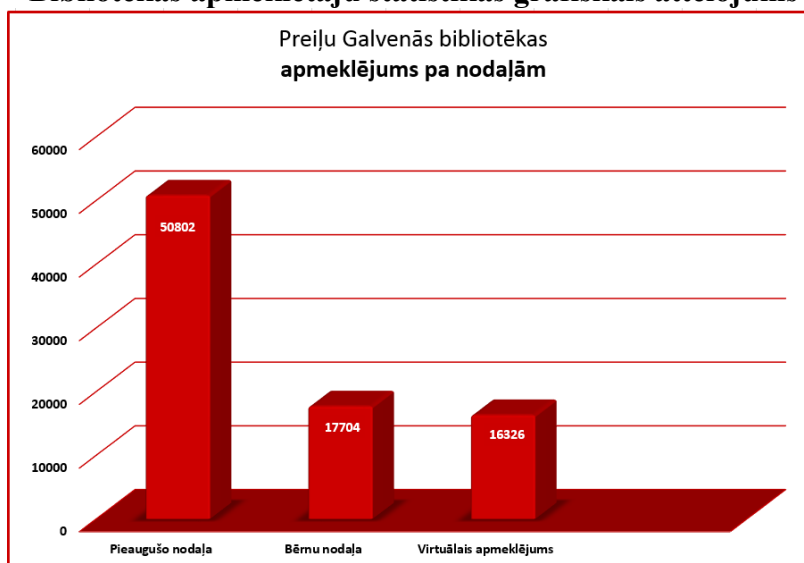
Profesionālās pilnveides programmā "Efektīvs un moderns reģiona galvenās bibliotēkas metodiskais darbs" skartās tēmas metodiķe izmanto ikdienā, lai labāk organizētu savu darbu. Semināros metodiķiem vērtīga ir praktiskā darba pieredze, jo labas idejas var aizņemt un realizēt savā bibliotēku sistēmā.

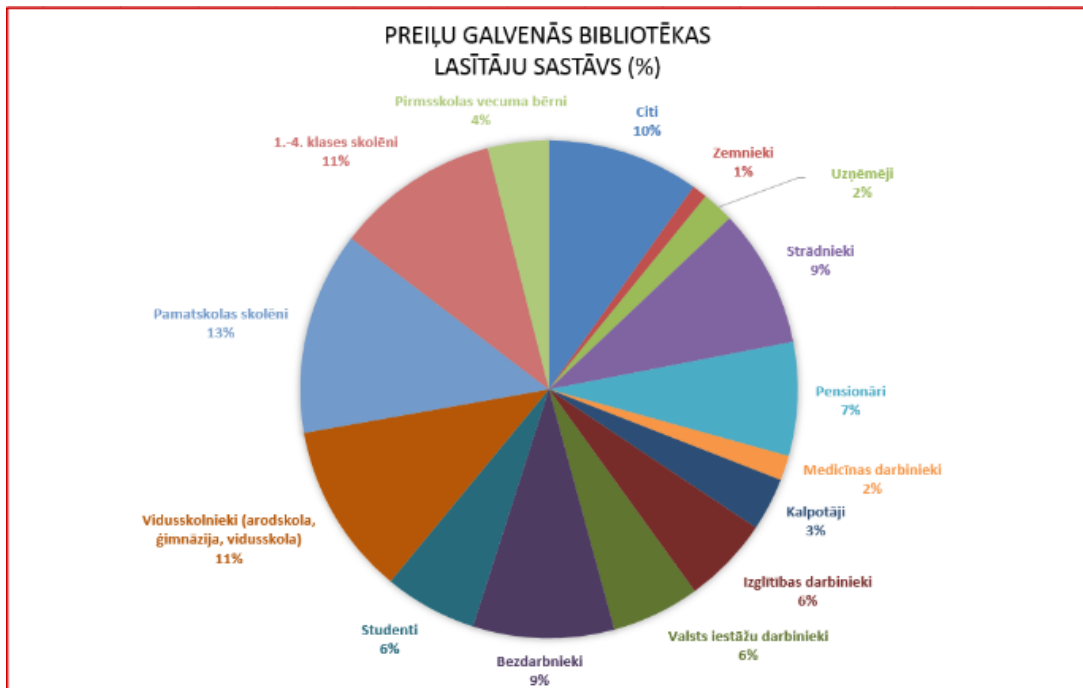
PIELIKUMI

Bibliotēkas organizatoriskā struktūras shēma

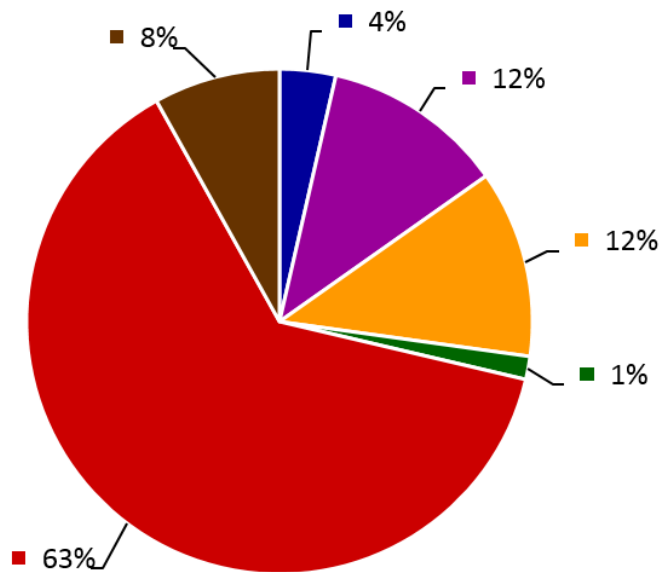

Bibliotēkas apmeklētāju statistikas grafiskais attēlojums

Preiļu Galvenās bibliotēkas
lietotāju iedalījums pēc dzīves vietas (%)

■ Vārkavas novads ■ Riebiņu novads ■ Preiļu novads ■ Aglonas novads ■ Preiļi ■ Citi

Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi

Apmācības					
N.p.k.	Uzvārds, vārds	Amats	Organizators	Kursu nosaukums	Ilgums
1	Beča Velta Bronislava	metodiķe	Preiļu Galvenā bibliotēka	Semināri Preiļu reģiona pagastu bibliotēku darbiniekiem	12 stunda(-s)
2	Beča Velta Bronislava	metodiķe	Preiļu Galvenā bibliotēka	Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku darba pieredzes apmaiņas brauciens	8 stunda(-s)
3	Beča Velta Bronislava	metodiķe	LNB	Efektīvs un moderns reģiona galvenās bibliotēkas metodiskais darbs	30 stunda(-s)
4	Beča Velta Bronislava	metodiķe	LBB	Dalība LBB festivālā 2018; Latvijas bibliotekāru 19. konference "Mainās bibliotēka, mainās sabiedrība"	6 stunda(-s)
5	Beča Velta Bronislava	metodiķe	Izglītības un attīstības centrs "EGO"	Sabiedriskās attiecības kultūras iestādēs. Sadarbība ar medijiem	8 stunda(-s)
6	Beča Velta Bronislava	metodiķe	Krāslavas novada centrālā bibliotēka	Nemateriālā mantojuma popularizēšana Latgales bibliotēkās	6 stunda(-s)
7	Beča Velta Bronislava	metodiķe	LNB	Reģionu galveno bibliotēku metodiķu seminārs	5 stunda(-s)
8	Beča Velta Bronislava	metodiķe	Rēzeknes pilsētas centrālā bibliotēka	Rēzeknes reģiona bibliotekāru seminārs	4 stunda(-s)
9	Beča Velta Bronislava	metodiķe	SIA "Baltijas Datoru akadēmija"	Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi	8 stunda(-s)
				Kopā:	87 stunda(-s)
1	Brice Inguna	Vecākā bibliotekāre	SIA "Robotikos mokykla"	"LEGO Mindstroms. Teorija un prakse"	30 stunda(-s)
				Kopā:	30 stunda(-s)
1	Cvetkova Rita	Vecākā bibliotekāre	Latvijas grāmatizdevēju asociācija	Starptautiska konference "Kā grāmata satiek lasītāju"	8 stunda(-s)
2	Cvetkova Rita	Vecākā bibliotekāre	LNB	Skolēnu literāro interešu veidošana	6 stunda(-s)
3	Cvetkova Rita	Vecākā bibliotekāre	LNB	Dalība bibliotēku festivāla 2018; Latvijas bibliotekāru 19. konference "Mainās bibliotēka, mainās sabiedrība"	6 stunda(-s)
4	Cvetkova Rita	Vecākā bibliotekāre	Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka	Apliecinājums par dalību V.Caunes balvā "Gada bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem"	
5	Cvetkova Rita	Vecākā bibliotekāre	Krāslavas novada centrālā bibliotēka	Konference "Nemateriālā mantojuma popularizēšana Latgales bibliotēkās"	6 stunda(-s)
6	Cvetkova Rita	Vecākā bibliotekāre	SIA "Baltijas Datoru akadēmija"	Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi	8 stunda(-s)
7	Cvetkova Rita	Vecākā bibliotekāre	LNB	LNB lasīšanas veicināšanas programmu inovāciju reģionālais seminārs bibliotekāriem un skolotājiem	8 stunda(-s)
8	Cvetkova Rita	Vecākā bibliotekāre	Izglītības un attīstības centrs "EGO"	Sabiedriskās attiecības kultūras iestādēs. Sadarbība ar medijiem	8 stunda(-s)

9	Cvetkova Rīta	Vecākā bibliotekāre	Preiļu Galvenā bibliotēka	Semināri Preiļu reģiona pagastu bibliotēku darbiniekiem	12 stunda(-s)
				Kopā:	62 stunda(-s)
1	Danilova Anita	Galvenā bibliotekāre	Preiļu Galvenā bibliotēka	Seminārs Preiļu reģiona pagastu bibliotēku darbiniekiem	4 stunda(-s)
2	Danilova Anita	Galvenā bibliotekāre	LNB	Konference "Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram"	5 stunda(-s)
3	Danilova Anita	Galvenā bibliotekāre	SIA "Baltijas Datoru akadēmija"	Digitālā ziņā ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi	8 stunda(-s)
4	Danilova Anita	Galvenā bibliotekāre	Preiļu Galvenā bibliotēka	Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku darba pieredzes apmaiņas brauciens	8 stunda(-s)
5	Danilova Anita	Galvenā bibliotekāre	LNB	"Dati: vienkārši par sarežģīto"	6 stunda(-s)
				Kopā:	31 stunda(-s)
1	Erta Solvita	Galvenā bibliotekāre	LBB	Dalība bibliotēku festivālā 2018; Latvijas bibliotekāru 19. konference "Mainās bibliotēka, mainās sabiedrība"	6 stunda(-s)
2	Erta Solvita	Galvenā bibliotekāre	Preiļu Galvenā bibliotēka	Semināri Preiļu reģiona pagastu bibliotēku darbiniekiem	12 stunda(-s)
3	Erta Solvita	Galvenā bibliotekāre	Izglītības un attīstības centrs "EGO"	Sabiedriskās attiecības kultūras iestādēs. Sadarbība ar medijiem	8 stunda(-s)
4	Erta Solvita	Galvenā bibliotekāre	Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka	Apliecinājums par dalību V. Caunes balvā "Gada bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem"	
5	Erta Solvita	Galvenā bibliotekāre	LNB	Skolēnu literāro interešu veidošana	6 stunda(-s)
6	Erta Solvita	Galvenā bibliotekāre	SIA "Baltijas Datoru akadēmija"	Digitālā ziņā ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi	8 stunda(-s)
7	Erta Solvita	Galvenā bibliotekāre	SIA "Robotikos mokykla"	"LEGO Mindstorms. Teorija un prakse"	30 stunda(-s)
8	Erta Solvita	Galvenā bibliotekāre	Preiļu Galvenā bibliotēka	Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku darba pieredzes apmaiņas brauciens	8 stunda(-s)
				Kopā:	78 stunda(-s)
1	Ivdre Benita	Galvenā bibliotekāre	LBB	Dalība Latvijas bibliotēku festivālā 2018: Latvijas bibliotekāru 19. konference "Mainās bibliotēka, mainās sabiedrība"	6 stunda(-s)
2	Ivdre Benita	Galvenā bibliotekāre	SIA "Baltijas Datoru akadēmija"	Digitālā ziņā ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi	8 stunda(-s)
3	Ivdre Benita	Galvenā bibliotekāre	Izglītības un attīstības centrs "EGO"	Sabiedriskās attiecības kultūras iestādēs. Sadarbība ar medijiem	8 stunda(-s)
4	Ivdre Benita	Galvenā bibliotekāre	Preiļu Galvenā bibliotēka	Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku darba pieredzes apmaiņas brauciens	8 stunda(-s)
5	Ivdre Benita	Galvenā bibliotekāre	Krāslavas novada centrālā bibliotēka	Konference "Nemateriālā mantojuma popularizēšana Latgales bibliotēkās"	6 stunda(-s)
6	Ivdre Benita	Galvenā bibliotekāre	LBB	Dalība Latvijas bibliotēku festivālā 2018: Bibliotēku ideju tirgus	5 stunda(-s)

7	Ivdre Benita	Galvenā bibliotekāre	SIA "Robotikos mokykla"	"LEGO Mindstorms. Teorija un prakse"	30 stunda(-s)
8	Ivdre Benita	Galvenā bibliotekāre	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	Rēzeknes reģiona bibliotekāru seminārs	4 stunda(-s)
				Kopā:	75 stunda(-s)
1	Jakimova Vilhelmīne	BLN vadītāja	Latvijas Nacionālais kultūras centrs	Stāstnieku skola	17 stunda(-s)
2	Jakimova Vilhelmīne	BLN vadītāja	Biedrība "Sadarbības platforma"	Teātra spēle kā metode dažādu etnisko grupu integrācijā un nacionālo tradīciju izzināšanā	40 stunda(-s)
3	Jakimova Vilhelmīne	BLN vadītāja	Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka	Apliecinājums par dalību V.Caunes balvā "Gada bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem"	
4	Jakimova Vilhelmīne	BLN vadītāja	LNB	LNB lasīšanas veicināšanas programmu inovāciju reģionālais seminārs	8 stunda(-s)
5	Jakimova Vilhelmīne	BLN vadītāja	SIA "Baltijas Datoru akadēmija"	Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi	8 stunda(-s)
6	Jakimova Vilhelmīne	BLN vadītāja	Biedrība "Sadarbības platforma"	Latvijas kultūras vēstnieku nometne 2018	
7	Jakimova Vilhelmīne	BLN vadītāja	LBB	Dalība Latvijas bibliotēku festivālā 2018: Bibliotēku ideju tirgus	5 stunda(-s)
8	Jakimova Vilhelmīne	BLN vadītāja	UNESCO LNK	Dalība seminārā "Stāstīšanas notikums: no stāstīšanas ikdienā līdz stāstnieku sarīkojumiem"	
9	Jakimova Vilhelmīne	BLN vadītāja	Latvija stāstnieku asociācija	Dalība 7.Zemgales stāstnieku festivālā "Gāž podus Rundāle!"	
10	Jakimova Vilhelmīne	BLN vadītāja	LNB	Skaļās lasīšanas sacensību reģionālo kuratoru seminārs	4 stunda(-s)
11	Jakimova Vilhelmīne	BLN vadītāja	LNB	Grāmatā mazais ir liels	6 stunda(-s)
12	Jakimova Vilhelmīne	BLN vadītāja	Izglītības iniciatīvu centrs	Bērnu tiesību aizsardzība	6 stunda(-s)
13	Jakimova Vilhelmīne	BLN vadītāja	Latvijas Stāstnieku asociācija un UNESCO Latvijas Nacionālā komisija	3.Latvijas Stāstnieku konference	6 stunda(-s)
14	Jakimova Vilhelmīne	BLN vadītāja	Preiļu Galvenā bibliotēka	Semināri Preiļu reģiona pagastu bibliotēku darbiniekiem	12 stunda(-s)
15	Jakimova Vilhelmīne	BLN vadītāja	Latvijas Stāstnieku asociācija	Dalība Latgales 3.stāstnieku festivālā "Omotu stuosti par bitinīkim"	
				Kopā:	112 stundas
1	Jeļisejeva Marianna	Galvenā bibliotekāre	Preiļu Galvenā bibliotēka	Semināri Preiļu reģiona pagastu bibliotēku darbiniekiem	8 stunda(-s)
2	Jeļisejeva Marianna	Galvenā bibliotekāre	SIA "Baltijas Datoru akadēmija"	Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi	8 stunda(-s)
				Kopā:	16 stunda(-s)

1	Lozda Ilga	Mācību centra vadītāja	Preiļu Galvenā bibliotēka	Seminārs Preiļu reģiona pagastu bibliotēku darbiniekiem	4 stunda(-s)
2	Lozda Ilga	Mācību centra vadītāja	Izglītības un attīstības centrs "EGO"	Sabiedriskās attiecības kultūras iestādēs. Sadarbība ar medijiem	8 stunda(-s)
3	Lozda Ilga	Mācību centra vadītāja	SIA "Baltijas Datoru akadēmija"	Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi	8 stunda(-s)
				Kopā:	20 stunda(-s)
1	Ļedovskaja Jeļena	Sistēmbibliotekārs	SIA "Baltijas Datoru akadēmija"	Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi	8 stunda(-s)
2	Ļedovskaja Jeļena	Sistēmbibliotekārs	LBB	Dalība Latvijas bibliotēku festivālā 2018: Latvijas bibliotekāru 19. konference "Mainās bibliotēka, mainās sabiedrība"	6 stunda(-s)
				Kopā:	14 stunda(-s)
1	Popa Velta	Galvenā bibliotekāre		ES informācijas sniedzēju forums 2018	6 stunda(-s)
2	Popa Velta	Galvenā bibliotekāre	SIA "Robotikos mokykla"	"LEGO Mindstorms. Teorija un prakse"	30 stunda(-s)
3	Popa Velta	Galvenā bibliotekāre	Preiļu Galvenā bibliotēka	Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku darba pieredzes apmaiņas brauciens	8 stunda(-s)
4	Popa Velta	Galvenā bibliotekāre	Izglītības un attīstības centrs "EGO"	Sabiedriskās attiecības kultūras iestādēs. Sadarbība ar medijiem	8 stunda(-s)
5	Popa Velta	Galvenā bibliotekāre	LBB	Dalība Latvijas bibliotēku festivālā 2018: Latvijas bibliotekāru 19. konference "Mainās bibliotēka, mainās sabiedrība"	6 stunda(-s)
6	Popa Velta	Galvenā bibliotekāre	SIA "Baltijas Datoru akadēmija"	Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi	8 stunda(-s)
7	Popa Velta	Galvenā bibliotekāre	SIA "EGO"	Pasākuma vadīšana - aisberga neredzamā puse	8 stunda(-s)
8	Popa Velta	Galvenā bibliotekāre	Krāslavas novada centrālā bibliotēka	Nemateriālā mantojuma popularizēšana Latgales bibliotēkās	6 stunda(-s)
9	Popa Velta	Galvenā bibliotekāre	Preiļu Galvenā bibliotēka	Seminārs Preiļu reģiona pagastu bibliotēku darbiniekiem	4 stunda(-s)
				Kopā:	84 stunda(-s)
1	Rusiņa Ina	Galvenā bibliotekāre	LBB	Dalība Latvijas bibliotēku festivālā 2018: Bibliotēku ideju tirgus	5 stunda(-s)
2	Rusiņa Ina	Galvenā bibliotekāre	Preiļu Galvenā bibliotēka	Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku darba pieredzes apmaiņas brauciens	8 stunda(-s)
3	Rusiņa Ina	Galvenā bibliotekāre	Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka	Apliecinājums par dalību V.Caunes balvā "Gada bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem"	
4	Rusiņa Ina	Galvenā bibliotekāre	LNB	LNB lasīšanas veicināšanas programmu inovāciju reģionālais seminārs	8 stunda(-s)
5	Rusiņa Ina	Galvenā bibliotekāre	SIA "Robotikos mokykla"	"LEGO Mindstorms. Teorija un prakse"	30 stunda(-s)
6	Rusiņa Ina	Galvenā bibliotekāre	Preiļu Galvenā bibliotēka	Semināri Preiļu reģiona pagastu bibliotēku darbiniekiem	8 stunda(-s)

7	Rusiņa Ina	Galvenā bibliotekāre	LBB	Dalība Latvijas bibliotēku festivālā 2018: Latvijas bibliotekāru 19. konference "Mainās bibliotēka, mainās sabiedrība"	6 stunda(-s)
8	Rusiņa Ina	Galvenā bibliotekāre	SIA "Baltijas Datoru akadēmija"	Digitālā ziņā ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi	8 stunda(-s)
9	Rusiņa Ina	Galvenā bibliotekāre	Izglītības un attīstības centrs "EGO"	Sabiedriskās attiecības kultūras iestādēs. Sadarbība ar medijiem	8 stunda(-s)
				Kopā:	81 stunda(-s)
1	Sauliša Lilita	Vecākā bibliotekāre	LNB	Bibliotēku novadpētniecības konference	8 stunda(-s)
2	Sauliša Lilita	Vecākā bibliotekāre	SIA "Baltijas Datoru akadēmija"	Digitālā ziņā ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi	8 stunda(-s)
				Kopā:	16 stunda(-s)
1	Skorodihina Ilona	vadītājs	IFLA Global Vision	2018 Regional Workshop Europe	24 stunda(-s)
2	Skorodihina Ilona	vadītājs	Lithuanian Librarians Association	Annual Conference of Lithuanian Librarians Association / Lietuvas bibliotekāru asociācijas ikgadējā konference Viļņā	8 stunda(-s)
3	Skorodihina Ilona	vadītājs	LNB	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru sanāksme	5 stunda(-s)
4	Skorodihina Ilona	vadītājs	LNB	Seminārs par darbu ar personas datiem bibliotēkās	6 stunda(-s)
5	Skorodihina Ilona	vadītājs	LBB	Dalība Latvijas bibliotēku festivālā 2018: Bibliotēku ideju tirgus	5 stunda(-s)
6	Skorodihina Ilona	vadītājs	SIA "Baltijas Datoru akadēmija"	Digitālā ziņā ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi	8 stunda(-s)
7	Skorodihina Ilona	vadītājs	LBB	Dalība Latvijas bibliotēku festivālā 2018: Latvijas bibliotekāru 19. konference "Mainās bibliotēka, mainās sabiedrība"	6 stunda(-s)
8	Skorodihina Ilona	vadītājs	LNB	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru 2018. gada pavasara sanāksme	9 stunda(-s)
9	Skorodihina Ilona	vadītājs		Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļai 2018 veltīta konference Kauņā, speciālā bibliotēku sesijā: Bibliotēkas kā mediatora loma medijpratības un informācijpratības veicināšanā (Global MIL Week 2018 Feature Conference in Kaunas, Lithuania, October 24, 2018 SPECIAL LIBRARIES SESSION: THE ROLE OF LIBRARIAN AS A MEDIATOR FOR PROMOTION OF MEDIA AND INFORMATION LITERACY (MIL))	8 stunda(-s)
				Kopā:	79 stunda(-s)

1	Šņepste Inese	Vadītājas vietniece	SIA "Robotikos mokykla"	"LEGO Mindstorms. Teorija un prakse"	30 stunda(-s)
2	Šņepste Inese	Vadītājas vietniece	Preiļu Galvenā bibliotēka	Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku darba pieredzes apmaiņas brauciens	8 stunda(-s)
3	Šņepste Inese	Vadītājas vietniece	LBB	Dalība Latvijas bibliotēku festivālā 2018: Bibliotēku ideju tirgus	5 stunda(-s)
4	Šņepste Inese	Vadītājas vietniece	LBB	Dalība Latvijas bibliotēku festivālā 2018: Latvijas bibliotekāru 19. konference "Mainās bibliotēka, mainās sabiedrība"	6 stunda(-s)
5	Šņepste Inese	Vadītājas vietniece	Izglītības un attīstības centrs "EGO"	Sabiedriskās attiecības kultūras iestādēs. Sadarbība ar medijiem	8 stunda(-s)
6	Šņepste Inese	Vadītājas vietniece	Preiļu Galvenā bibliotēka	Semināri Preiļu reģiona pagastu bibliotēku darbiniekiem	8 stunda(-s)
7	Šņepste Inese	Vadītājas vietniece	LNB	Konference 21. gadsimta bibliotēka	5 stunda(-s)
8	Šņepste Inese	Vadītājas vietniece	SIA "Baltijas Datoru akadēmija"	Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi	8 stunda(-s)
				Kopā:	78 stunda(-s)

Preiļu Galvenās bibliotēkas 2018. gada pārskatu sastādīja:

Preiļu Galvenās bibliotēkas vadītāja	I. Skorodihina
Vadītājas vietniece	I. Šņepste
Metodiķe	V. Beča
Galvenā bibliotekāre	A. Danilova
Galvenā bibliotekāre	B. Ivdre
Galvenā bibliotekāre	M. Jeļisejeva
Vecākā bibliotekāre	L. Sauliša
Galvenā bibliotekāre	J. Ļedovskaja
Galvenā bibliotekāre	V. Popa
Bērnu literatūras nodaļas vadītāja	V. Jakimova
Galvenā bibliotekāre	I. Rusiņa
Vecākā bibliotekāre	S. Erta
Vecākā bibliotekāre	R. Cvetkova